

OSREDNJA
KNJIŽNICA
CELJE

1994 • 1994

Slovenija
Sreda,
31. avgust 1994
Št. 35
Leto XXVIII

13,8 KUNE
27 ATS,
6 DEM,
6 CHF
3 USD,
18 SEK,
6 AUD,
3660 ITL

Cena 100 SIT

NOVA DOBA

LJUDSKA BANKA

Zaupanje zavezuje.

Celje - skladišče

Per

III 127/1994

5000001680,35

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

Kdo ubija po Sloveniji

Foto: NINA

HITROST UBIJA - VOZI PREVIDNO

Iz vsebine:

Kako so delili pomoč Slovincem čez mejo	stran 3
Državni simboli manjšin	stran 4
Uporabite moč tiska	stran 5
V precepu - črni presledki - pojasnitev	stran 6
Kaj je videl predsednik z zraka	stran 7
Kontrola obrambe v demokratični družbi	stran 8
Skica za besedo v slovo	stran 10
Pijani zidarji	stran 12
Cigani letijo v nebo	stran 14
V precepu	stran 16
Hlapci za hlapce rojeni	stran 18
Janez Kopač - kako do stanovanja	stran 20
Grenki Sladki vrh	stran 22
Kdo ubija po Sloveniji	stran 24
Vznemirljiva Azija	stran 26
Novi Rock '94	stran 28
Carlos je zelo kultiviran	stran 30
"Morski pes" je umrl zaradi starosti	stran 31
Izbor Miss lovske koč	stran 32
Kralj Albert v senci svojega predhodnika	stran 34
Zlati Rog 1994	stran 40

Najstarejši zasebni in nestrankarski časopis

Direktor in lastnik: Janez Sever

V. d. glavnega urednika: Milan Meden

Posebne naloge: mag. Konrad Kolšek

Grafično oblikovanje: Tanja Špiler

Ilustracije: Miss Take

Računalniška oprema: TRIS, podjetje za trženje, računalništvo in izobraževalne storitve, Murska Sobota, d.o.o.

Tajnica v uredništvu: Danijela Božič

Naročnine in prodaja: Mitja Ocvirk

Naslov uredništva: Aškerčeva 15, 63000 Celje,

Telefon: 063/ 441-606 in 441-215, Faks: 063/ 26-903

Izdaja: PRESE d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje

Trženje in računalniški prelom: SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje

Tiska družbeno podjetje DELO - TISK časopisov in revij p.o.

Tednik izhaja vsako sredo

Nenaročenih rokopisov ne vračamo.

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška 13.8 kune, Avstrija

27 ATS, Nemčija 6 DEM, Švica 6 CHF, ZDA 3 USD,

Švedska 18 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 3660 ITL

Žiro račun pri celjski SDK, št.: 50700 - 603 - 31819

Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi Nova doba med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

RESNICI NA LJUBO

V številki 32/1994 Slovenskega vestnika je objavil dr. Marjan Sturm članek, v katerem je trdil, da je tudi predsednik Narodnega sveta, tedanji dr. Joško Tischler, že ob ustanovitvi prejel v današnji čas preračunano večmilijonsko vsoto v ATS in da je tudi že v 50. in 60. letih prejemal finančno podporo iz tedanje Jugoslavije in ne šele po sedemdesetih letih, tako da bo pač potrebno, da se to vprašanje razčisti.

Po občnem zboru Slovenske prosvetne zveze v gostilni Rot v Celovcu je prišlo do razkola in je potem bil ustanovljen Narodni svet koroških Slovencev. Ob ustanovitvi sem jaz sam bil prisoten in je tedaj finančno bilo tako rešeno, da je gospod Marktl iz Rude s svojim klubom prosil za darove in so sotrudniki in prisotni bodoči člani vsega skupaj darovali 50.000,-ATS. To je bil finančni začetek.

Tedaj je tudi izšel tednik na dveh straneh, tiskan v Carinthii s tako imenovano "Fremdsprachenzulage", tako daje to stanje gospodarsko bilo neznosno, ker bi to stanje pripeljalo do stečaja lista.

Po več sejah smo se zmednili, dipl. trgovec Adolf Picej, gospod Vojnovič, gospod Fischer, dipl. trgovec Janko Urank in jaz, da ustanovimo oglasni oddelek in da najprej poskusimo preko tega oglasnega oddelka izboljšati finančno situacijo lista.

Gospod Vojnovič je potem oglasni oddelek zapustil, gospod Fischer je samo deloma pomagal. Glavno breme sva nosila dipl. trgovec Adolf Picej in jaz. Midva sva bila v stanju, letno v okviru oglasnega oddelka doseči prometa 1.000.000,-ATS, računajoč na eno stran 16.000,-ATS. S tem denarjem je bilo možno, da se splača po preselitvi v Mohorjev tisk

časopisa, deloma tudi poštnina in nastavljenec. Brez dvoma je pa dosti tega bremena nosila Mohorjeva družba in je bila Mohorjeva družba tista, ki je čakala na denar, če denarja ni bilo.

To je bil drugi začetek. Naj še opišem tretji potek, to se pravi jugoslovanske milijone. Teh jugoslovanskih milijonov sploh ni bilo. Jugoslavija je pomagala tako: 1. Nemška oblast je hotela zapreti Št. Rupert in Št. Jakob, ker nismo imeli šolske sestre, ki bi imela izpit za predmete, ki se tam predavajo. Predsednik Narodnega sveta se je obrnil na generalnega konzula. Rezultat je bil pogoj, da potuje po novi Jugoslaviji, si ogleda situacijo v Jugoslaviji in da bi zaradi tega že spremenil svoje mnenje od komunistične Jugoslavije. Oče je pristal na potovanje. Mene je vzel s seboj. Potovala sva z italijanskim potnim listom iz Trsta v cono B. Na razpolago smo imeli osebni avto Ozne, tako imenovanega Pšeničnika. Prepotovali smo celo Slovenijo in zadnji večer tudi spali v Rutarjevi vili v Mariboru. Potek potovanja je bil aranžiran, ne samo, da veliko vidimo, marveč tudi tako, da s svojim očetom sploh nisem govoril ali mogel govoriti, ne da bi Ozna poslušala. V vseh prostorih, v katerih sva spala, je bila prisluškovalna naprava. Rezultat potovanja je bil ta, da smo dobili sestrin Jasno in Elizabeto in s tem rešili obe šoli.

2. Druga pomoč Jugoslavije je bila, da je levica dobila nalog, da proda Št. Rupert nunam, ki je sicer bil last nun, ampak je bil zaplenjen kot nemško premoženje, vrnjen pa levici, tako da so morale nune, če se pravilno spominjam plačati 450.000,-ATS, da so sploh dobile narodno šolo za vzgojo slovenskih otrok nazaj. 3. Tudi na oglasnem oddelku so nam delali težave, ne samo Nemci, marveč tudi Slovenci levega kova. Rekli so, da smo narodni izdajalci. Za Avstrijce smo tudi bili narodni izdajalci.

Tako je meni ob priliki gospodarski ataše Jugoslavije, ki je imel pisarno v Brunnerhaus v drugem nadstropju, ko sem tam interveniral za oglas za Koroški sejem, dobesedno rekel: "Izgini, belogardistična baraba." V prvem hipu sploh nisem vedel, kaj je to, kajti takrat sem bil tako mlad, da tudi teh doživljajev - partizanstvo, belogardizem in tako naprej - nisem poznal.

4. Vsak koroški Slovenec je imel možnost, po ustanovitvi Narodnega sveta, ugotoviti, kako skromno se je tam delalo. Za celo upravo, biblioteko, knjigovodstvo smo imeli eno nastavljenko, ker so vsi ostali, kot dipl. trgovec Picej in dr. Janko Tischler (po končanem študiju sem to delal dve leti), niso dobili tega dela plačanega. Mi smo imeli interes, da obdržimo Narodni svet pri življenju in to pač brez denarja ne bi šlo.

Tembolj sem ogorčen, da zgodovinar, ki je takrat še bil v plenicah, danes širi te neresnice.

Kar se pa tiče govorice, ki kroži, da je predsednik Narodnega sveta prodajal "Bezugscheine", bi dodal, da je bil oče po letu 1945 deželni svetnik. Deželni svetniki so dobili po referatih razdeljene tako imenovane Bezugscheine, samo za krompir, živino in tako naprej. Drugi svetnik, komunist Čofenik, je imel na razpolago dosti več Bezugscheinov in manj interesov, tako da je šel očetu na roke, mu posodil "Bezugschein" in to se je razdelilo med tiste kmete, ki so bili izseljeni, ki so prišli domov in našli prazne domove.

Dr. Janko Tischler st.

"KAKO SO DELILI POMOČ SLOVEN- CEM ČEZ MEJO"

Dr. Marjan Sturm, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, piše v

Slovenskem vestniku z dne 4. avgusta 1994 v zvezi s serijo člankov v ljubljanskem Delu "Kako so delili pomoč Slovincem čez mejo" sledeče: "Morda je bil en del manjšine res "priviligiran", drugi pa "zapostavljen." Dokler pa bodo krožile govorice, da je menda NSKS (oz. njegov tedanji predsednik dr. Joško Tischler) že ob ustanovitvi prejel v današnji čas preračunano večmilijonsko vsoto ATS in da je tudi že v petdesetih in šestdesetih letih prejemal finančno podporo iz tedanje Jugoslavije in ne šele po sedemdesetih letih, bo pač potrebno, da se to vprašanje razčisti."

Med letoma 1953 in 1958 sem bil tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev. Zato vem, s kakšnimi finančnimi težavami je bilo stalno povezano izhajanje glasila Narodnega sveta Naš tednik. Zasluga sodelavcev inšratnega oddelka pri Našem tedniku je bila, da je bilo možno za dalj časa zagotoviti redno izhajanje lista. Ker je bilo pa treba vprašanje financiranja Našega tednika dolgoročno rešiti, me je prosil dr. Joško Tischler kot predsednik Narodnega sveta, naj bi se pogajal z dr. Hornboeckom, tedanjim ravnateljem Mohorjeve družbe, o znosni rešitvi glede tiskanja Našega tednika pri Mohorjevi. Dejal je: "Ti boš z dr. Hornboeckom laže govoril." Pogovori so trajali več tednov in privedli do pogodbe Narodnega sveta z Mohorjevo. Po tej pogodbi je Mohorjeva družba prevzela celotno upravo Našega tednika tudi z rizikom, da nosi s tem morebitni deficit. Zato trditev, da je dr. Tischler "tudi že v petdesetih in šestdesetih letih prejemal finančno podporo iz Jugoslavije", ne drži. V šestdesetih letih tudi zaradi tega ne, ker je na občnem zboru 1960 oddal vodstvo Narodnega sveta. Narodni svet za časa mojega predsednikovanja med 4. januarjem 1960 in 13. oktobrom 1968 ni želel sprejeti nobene finančne podpore iz

Jugoslavije, da ne bi postal politično in ideološko odvisen od tamkajšnjega komunističnega režima. Poravnava stroškov za tisk, plače urednika in vodenje uprave Našega tednika je omogočila Mohorjeva družba.

Dr. Valentin Inzko

ODGOVOR G. IVANU KEPICU V ZVEZI Z OBISKOM SVETEGA OČETA V SLOVENIJI

Ob prebiranju pisma g. Ivana Kepica iz Dragomlja se sprašujem, zakaj papež kljub številnim povabilom ne obišče Slovenije, medtem ko bo obiskal sosednjo Hrvaško in morda tudi Bosno. Papež ima zagotovo dobre svetovalce in ne želi igrati "fasaderja" pred

šane krovne komisije za urejanje odnosov med cerkvijo in državo skoraj ničesar ne ukrene, saj je samo Slovenija tista, ki še nima religiozno-etičnega pouka v šolah. Gospod Peterle je večkrat dejal, da je važno biti "zraven", vendar se sprašujem, biti zraven pri kom?

Kljub vsemu pa upam, da bo svetli oče le prišel na obisk tudi k nam, morda pa drugo leto, ko bo 60-letnica slovenskega evharističnega kongresa.

Stane Velušček,
Dragomelj 75, Domžale

LJUBI SLOVAKI!

V zadnjem času se v medijih veliko govori in piše o (ne)ustreznosti slovenske zastave in grba. Da slednji niso takšni, kot si jih samo-

Evropo, kakor ga igra za vodstvo Slovenskih krščanskih demokratov v naši vladi. Sprašujem se, s kom naj bi se sveti oče sestal, ali mar s tistimi, ki nasprotujejo delovanju svete Cerkve? Z njegovim obiskom bi si nekateri politiki in stranke še bolj utrdili ugled v svetu, v sedanjem trenutku mislim, da je obisk svetega očeta preuranjen.

Ne morem razumeti vodstva Slovenskih krščanskih demokratov, sploh pa zato, ker gospod Peterle kot vodja me-

stojna država v srcu Evrope zasluži je jasno že od junija 91. Toda, če je bilo takrat modro razglasiti za državno zastavo, zastavo sumljivih heraldičnih (in tudi drugih) kvalit, nam zdaj, ko živimo v miru ta ista modrost nalaga, da ponovno razmislimo o naših simbolih. Heraldiki, oblikovalci...in celo politiki (ki so sedanje simbole sprejeli!) so si edini, da sedanji simboli ne služijo svojemu namenu - razpoznavanju naše države v svetu! Naša zastava je namreč

popolnoma enaka zastavama naše siamske dvojčice Slovaške in največje države sveta - Rusije!

To pa verjetno ni družina, v katero bi Slovenija rada sodila?!

Pametno bi torej bilo razmisliti o novih (starih!) simbolih. Ti so dokaz, da nismo narod "od včeraj", temveč, da imamo dolgo in bogato zgodovino, v kateri je slovenski narod dokazal svojo trdoživost.

Ali naj bo to stara karantanska črno-bela-črna zastava s panterjem ali rumeno modra zastava Vojvodine Kranjske s "slovenskim klobukom" naj odločijo Slovenci na referendumu (da bi bili stroški čim manjši, naj se referendum izpelje skupaj z volitvami)!

Nikakor pa ne bi smeli več omahovati zaradi različnih izgovorov omahljivcev! Govoriti o stroških potem, ko so naši politiki skozi okno vrgli 300 milijonov za referendum o lok. samoupravi, čeprav so odgovor že poznali, je tako, kot, če bi skrbeli ali bodo trgovine odprte dan po eksploziji atomske bombe v vaši dnevni sobi, pa vendarle: - potne liste bo potrebno tako ali tako zamenjati, ker bodo uvedli novo državno kodo - namesto SLO bo nova koda SI (ponovno "zasluga" naših "daljnovidnih" politikov)! - na denarju, zaradi neuporabnosti sedanjega grba, grba enostavno ni - torej denarja ni potrebno zamenjati! - mejne oznake po večini še niso zamenjane - tam, kjer so že sedanjí grbi naj se ti enostavno prelepijo z novimi. Tabel ni potrebno zamenjati!

Ob malo dobre volje bi lahko bili stroški zamenjave minimalni, končen efekt pa velik. S tem bi namreč svetu pokazali, da smo prožna in prilagodljiva država, ki se težav loti z razumom in ne zakoplje kakor noj glave v pesek, češ: "Bo že minilo!"

Upam, da se z mano strinjate vsi Slovenci ne glede na

politično in nazorsko pripadnost, in da bomo dobili Slovenici zastavo, ki bo prepoznavna, zastavo, ki bo o nas kaj povedala... Pa ne to, da smo Rusi!

Robert Hauptman

Odrpito pismo vladi Republike Slovenije in Državnemu zboru Republike Slovenije

DENAR JE - ZAKAJ NI ZAČETKA GRADNJE AVTOCEST

Ob stanovskem prazniku - dnevu šoferjev in avtomehanikov Slovenije - 13. juliju, ki ga slovenski šoferji in avtomehaniki praznujejo kot svoj stanovski praznik, ne moremo mimo tega, da ne spregovorimo tudi o zelo perečih vprašanjih, ki tarejo vse motorizirane državljane Republike Slovenije, posebno pa poklicne šoferje in avtomekanike.

Zato se obračamo na Vlado Republike Slovenije in Državni zbor Republike Slovenije z nekaterimi konkretnimi vprašanji kot so:

- ureditev prometne in transportne zakonodaje v cestnem prometu in transportu,
- nezavidljivo stanje varnosti v cestnem prometu in,
- bolj operativna graditev novih avtocest ter posodabljanje obstoječih cest.

Vse to so vprašanja, ki povzročajo nezadovoljstvo našega članstva, ki je bilo izraženo na vseh občinskih zbiorih v združenjih in pa seveda na vseh manifestacijah Zveze združenj šoferjev in avtomehanikov Slovenije.

Mnenja smo, da nova ureditev zakonodaje na cestno prometnem in transportnem področju ne zahteva večjih finančnih sredstev, temveč veliko dobre volje in posluha pristojnih državnih organov. Prav tako pa za preventivno delo v cestnem prometu niso

potrebna večja finančna sredstva, ampak predvsem usklajeno delovanje vseh državnih institucij in pa seveda vseh strokovnih organizacij, med katere prav gotovo sodi naša Zveza združenj šoferjev in avtomehanikov Slovenije. Pripomniti moramo, da je naše članstvo na tem področju doslej prispevalo veliko volunteerskega dela. Po zagotovilih pristojnih ministrstev imamo sedaj v Sloveniji prvič zagotovljen denar za izgradnjo cestne infrastrukture, vendar pa nekih večjih efektov še ne vidimo. Tako se sedaj pri odseku avto ceste Arja vas - Vransko zatika na proceduralnih vprašanjih in nihče ne ve povedati, kdaj se bo začel ta odsek graditi. Sprašujemo se, kako dolgo bodo še državni organi neuspešni v organizacijskih pripravah izgradnje novih cest.

Od Vlade Republike Slovenije in Državnega zbora slovenski šoferji in avtomehaniki pričakujemo čimprej jasne in konkretne odgovore. Srečno vožnjo!

Zveza združenj šoferjev in avtomehanikov Slovenije
Predsednik predsedstva
Janez Dolenc

DRŽAVNI SIMBOLI MANJŠIN

Ne uvidim, zakaj bi bil predlog poslanke Pozsonec nesprejemljiv: da bi na območjih, kjer živita narodni skupnosti, izvajali (tudi) himno narodne skupnosti (verjetno torej himno druge države). Prvi "hakeljc" je v besedici "tudi": ali jo je predlog vseboval ali ne. Če jo je, potem ne uvidim ničesar spornega: torej poleg Zdravljice še himna tuje države. Strinjam pa se, da bi bilo narobe, če bi bilo brez "tudi": samo himna tuje države!

Še bolj sporno pa bi bilo (in morda marsikdo na hitro tako interpretira celoten pred-

log), da bi izobesili tudi zastavo druge države (zastavo narodne skupnosti). Vendar pa se mi vsiljuje druga primerjava - vzemimo v obzir mednarodna športna srečanja: na njih se poleg zastave in himne gostiteljice (domačina) obesi in zaigra tudi himna tuje države (gosta). Podobno logiko bi lahko uporabili v primeru manjšin. Ker pa to ni ravno športno srečanje, bi izobešanje tuje države in igranje tuje himne v Sloveniji lahko razumeli kot kršitev ustave (navsezadnje so manjšine državljani te države, torej domačini in tuja zastava in himna bi pomenili, da ima Slovenija naenkrat tri uradne zastave in tri himne).

Zato bi predlagal takšnele solucije: zastava naj bo v vsakem primeru samo ena: zastava je oznaka Slovenije. Enako ali zelo podobno je s himno: vedno in povsod državna himna (Zdravljica). Vendar pa bi na ozemljih manjšin lahko poleg Zdravljice zaigrali še madžarsko oziroma italijansko himno. Menim, da tak način ne bi pomenil kršitve ustave oziroma naše suverenosti, pripadniki manjšin pa bi na ta način imeli tudi nekaj svojega.

Pri tem razmišljanju me namreč vodi tole: zastava je materializirana oblika državnega simbola, nekaj, kar ne mine - v nasprotju s himno, ki je sicer tudi simbol države, vendar je časovno gledano nekaj minljivega. Himno zaigraš oziroma jo slišiš, potem pa je ni več - ostane le spomin nanjo. Zato tudi dejstvo, če bodo zaigrali poleg Zdravljice še himno tuje države, ne bo predstavljalo nekaj proti naši suverenosti, ampak morda bolj samo vpljudnost do državljanov Slovenije, ki so sicer po narodnosti pripadniki tuje države. Zastava tuje države bi v večji meri pomenila poseg v našo suverenost, neko priznanje, da na našem ozemlju priznavamo nadvlado te tuje države.

Ilustriram spet z dvema primeroma: ko so se vojs-

VPORABITE >Č MOČ TISKA

Ministrstvo za notranje zadeve je sporočilo, da objavlja Uradni list Republike Slovenije (13/94) spremembo za prosilce slovenskega državljanstva: aktivno morajo znati slovenski jezik.

Prosilci bodo opravljali izpit pred tričlansko komisijo Centra za slovenščino pri Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in njenih izpostavah.

Prvič, informacijo bi moral posredovati vladni urad za informiranje in ne policija.

Drugič, odredba je šolski primer kolektivizma in zlovesča napoved fašizma v Sloveniji: definiranje enega samega pogoja kot ključnega je kolektivistična shema.

Za omejevanje pravice do pridobitve državljanstva ima država na razpolago vrsto možnosti, če so usklajene z mednarodnimi normami - Konvencija o položaju oseb brez državljanstva in Konvencija o zmanjševanju oseb brez državljanstva in druge - spremembe pa prijavljene ustreznim mednarodnim forumom. To je Slovenija dolžna storiti, ker je sprejela Evropsko konvencijo o človekovih pravicah.

Posamezniki utemeljujejo svojo identiteto predvsem z določili univerzalnega moralnega reda. To je sodoben pristop.

Jezik spada v območje konkretne zemljepisne in zgodovinske danosti. Zato morajo znati prosilci za pridobitev državljanstva jezik tega okolja zaradi kulturnih in praktičnih razlogov. Ne more pa biti izključni razlog za zavrnitev državljanstva, ker je s tem napadena pravica, da se lahko ljudje svobodno poročajo itd.

O teh problemih v modernem svetu ne odločajo policaji in pravniki. To je slepa ulica (za povrh ta vlada in parlament nista storila ničesar, da bi zakonsko omejila kretensko pačenje slovenščine v javni rabi).

V modernem svetu so povabljeni k iskanju pravičnih meril za dodeljevanje in omejevanje državljanstva ekonomisti, sociologi in duhovniki, ker se pravniki in politiki zavedajo, da gre za izjemno občutljiva vprašanja, kajti norme, postavljene po drugi svetovni vojni, razpadu kolonialnih imperijev, razpadu držav itd danes ne zadoščajo več.

kovali, je bilo vedno pomembno, da se vidi (da je pokonci) zastava vojskujoče se strani. Posebno je bilo pomembno to potem, ko je ena vojska zmagala: znamenje njihove zmage je bila njihova zastava. In drug primer: ko planinec osvoji nek vrh, posebno če je bil prvi na tem vrhu, to označi s tem, da na tem vrhu zaplapola zastava njegove države.

Himna je torej samo melodija. Njena funkcija je v prvi vrsti samo buditev narodnostnih čustev - to pa našim manjšinam vsekakor privoščimo. Himna je nekaj, kar privabi solze ponosa, npr. mnogokrat smo lahko videli športnike, ki so jih oblike solze, ko so zaigrali himno države, ki so jo zastopali. Mislim, da spodbujanje tovrstnih čustev ni nekaj, kar bi bilo naperjeno proti naši državi.

Pripadniki manjšin so državljani Slovenije, z zastavo in Zdravljico smo to povedali, njim v priznanje pa še dopustimo uradno izvajati himno države, ki večinsko obsega narod, ki mu oni sicer pripadajo.

Končno pa tudi o zadnjem pomisleku članov državnega sveta: da bi na tak način pripadniki manjšin izražali lojalnost tuji državi. Ali si vendar ne prizadevamo za prijateljske odnose s sosednjimi državami, oziroma ali ne govorimo stalno, da naj bo manjšina most med državama? Zakaj bi bil potem "greh", ali zakaj bi gledali na to kot na napad na našo suverenost, če uradno dopustimo pripadnikom manjšin izražanje lojalnosti tuji državi oziroma naši sosedji? Mislim, da je prav, da so lojalni tej državi, seveda pa morajo biti najprej lojalni Sloveniji, katere državljani so. Zato tudi samo naša zastava, ob tem najprej slovenska himna, nato pa še madžarska oziroma italijanska himna (mogoče ta druga himna bolj kot nekaj poluradnega).

Uroš Blatnik

V PRECEPU - ČRNI PRESLEDKI - POJASNITEV!

Odzivi na to, kar sem napisal '91 in v Novi dobi objavljam '94, so vredni pozornosti in se je sčasoma na njih treba odzivati. Pri tem je treba poudariti, da je to samo manjši del mojih zapisov in pričevanj. **Poudarjam, tako je bilo napisano '91!**

Odzivi in vprašanja na moj dnevnik največ letijo na črne presledke na posameznih mestih, in sicer v smislu: Kaj se skriva pod črnimi presledki? Uradniki sprašujejo po tem v svojih sicer izključno privatnih pismih in klicih. Eni mislijo, da se grem samocenzuro, drugi pa, da gre za cenzuro s strani uredništva Nove dobe. Niti eno niti drugo ni točno! Gre za takratni (torej iz '91) pa v večini primerov tudi zdajšnji (torej '94) moj osebni odnos do posameznih informacij, stališč, odločb, dejanja drugih, ki sem jih imel na neresnice, polresnice, propagandno delovanje, sovražno postopke po naročilu in podobno. Ko pa gre za konkretne ljudi, potem pač enostavno ne želim biti ne razsodnik ne sodnik, še manj pa tisti, ki bi jih poveljeval v njihovi majhnosti, še posebej pa nekaterim posameznikom nočem oteževati že tako težkega položaja. Verjamem pa, da sod bližnje prihodnosti, da ne rečem zgodovine, ne bo nikomur odpustil. Vsaj tako želim!

Ko gre za interes posameznih uradnikov za črne presledke, naj povem samo to: visokim uradnikom sem pisal in predlagal, da v

sklopu reševanja mojega problema (brez sojenja sem razglašen za krivega, in sicer na osnovi mnenja nižjega uradnika) pred osebo visokega uradnika, ali pred osebo ali komisijo, ki jo pooblasti, podam vsa dokumentirana pojasnila o spornih vprašanjih in dogodkih, toda brez odziva! Po mojem to pove dovolj in vse!

Pojasnil bom le enega izmed črnih presledkov, na katerem naj bi bilo mogoče zaznati vso resnost drugih, pa tudi tistih, ki še čakajo na objavo na enak način.

V dnevniškem zapisu za četrtek, 27. 6. 1991, sem pod črnim presledkom skril objekte, ki naj bi bili v centru Ljubljane (5) in v njeni okolici (2) določeni za možen napad vojnega letalstva, za kar prej sploh nisem vedel. Pred samim začetkom sestanka kolegija komandanta 5. Vojaškega območja je v mojo pisarno, mimo najave pri **tajnici**, ves vznemirjen priletel eden od operativcev (planerjev) in me prosil približno takole: "Vaso, prosim te, prepreči bombardiranje lga pri Ljubljani. Vem, da ti to moreš in hočeš narediti. V plan za bombardiranje je namesto Učnega centra TO v lgu vrisan Dom za retardirane otroke v Dragi pri lgu!" Bil sem zaprepačen nad tako informacijo, toda ne tudi z njegovo reakcijo. Zakaj ni reagiral na tak način takrat, ko je načrtoval, saj je tudi takrat vedel, kje se mu nahaja lastni otrok. Na to ve odgovor on sam!

In kaj se je potem zgodilo, bralci Nove dobe že vedo -

kolegij ni sprejel uporabe vojnega letalstva kot maščevalnega in povračilnega ukrepa! V resnici pa so okrog tega problema razrešeni nekateri drugi tudi zelo važni problemi. Nori plan kompromitiranja JLA z možnim bombardiranjem Doma za retardirane otroke je propadel, planer(ji) je hitro "odletel k svoji jati" in pri svojem "vodji padca v prepad" dosegel to, kar v JLA nikoli ne bi dosegel. Povrhu tega je imel **dva gospodarja**: eden mu je zrežiral dostop do funkcije v JLA in kasnejšo nagrado za opravljeno delo, drugi pa je ostal brez najboljšega vira informiranja in to ga je močno vznemirilo! Toda to je problem zase in za druge, nikakor pa ne za mene!

Vendar je sreča, če sreča sploh obstaja, samo ena: ta nora zvijača ni uspela in otroci v Dragi, pa tudi njegov otrok, so to noč lahko mirno spali, a komanda 5. Vojaškega območja pa je "dobila novo klobuto", in sicer tako, da ji je načelnik zrakoplovnega korpusa v Zagrebu v lice javno zabrusil, da "nima jajc". Sreča bi bila, da jajc niso imeli "naši vodje padca v prepad", kar bi dalo miren spanec in veselo otroštvo mnogim otrokom. Tako pa oni, vsaj navidezno in začasno, mirno spiyo, a največ trpijo otroci zaradi njihovega na videz mirnega spanca v močno zastraženih in varovanih "bunkerjih"!

Dr. Vaso Predojević

Avstrijci niso spustili Kučana iz letala - Kaj je videl predsednik z zraka, ko je krožil nad Innsbruckom - Kmečki turizem pod Velikim Klekom in Solnograškem

Njegova Ekselenca, predsednik države, so imeli nekaj tehničnih težav, predno so prispeli na srečanje Ekselenc sosednjih držav Avstrije: letalo, s katerim so potovali, ne ustreza ekološkim standardom, ker je staro: ropota (letalo learjet 24 je bilo kupljeno leta 1975). Zato mu evropska letališča danes s težkim srcem dovolijo vzletati in pristajati. Kot v Innsbrucku. In potem so njegovo Ekselenco Kučana pripustili na Dunaj, ga povabili v avto in prevažali po stranskih cestah na Tirolsko.

Kljub navideznim težavam z letalom in tovorom gre v bistvu za strateško odlično premišljen nastop Slovenije in Avstrije v tujini.

Vlada je namreč že pred časom izdala poseben odlok, s katerim je naročila tehničnim službam protokola, naj sname iz predsedniškega letala izpušne lonce: zdaj piloti nalašč turirajo stroje. **To je učinkovita promocijska finta:** z ropotom opozarjajo evropske države na naravno prisotnost Slovenije v združeni in srednji Evropi.

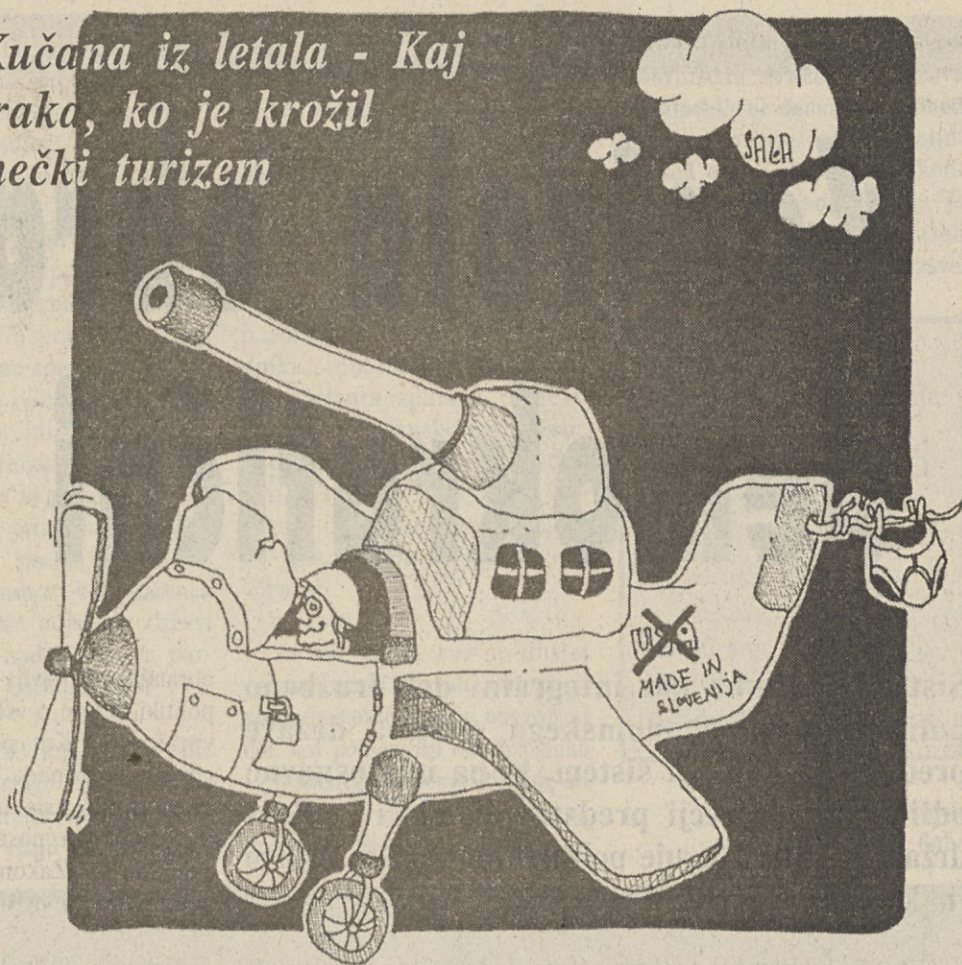
Nekoliko živčni neznanec je bliskovito odgovoril z eksplozijo v Celovcu, ki je bila namenjena dvojezičnim Slovencem, vendar so jo vrli avstrijski žandarji prestregli s svojimi telesi, drugi pa poostрили nadzor južne meje.

Takoj nato je začelo v Sloveniji grmeti in deževati. Ozračje se je ohladilo, zato je kar za nekaj stopinj padla tudi ljubezen patriotične Ljubljane do Dunaja.

Medtem so avstrijske carinske službe "slučajno" po poldrugem mesecu "znova" odkrile optično vojaško merilno odpremo za Iran made in Slovenija, čeprav gre mogoče za licenčni izdelek made in USA ali vsaj made in England.

Nato so kot po ukazu bruhnili slovenski mediji v smeh in sporočili, da mika radovedne Avstrijce pravzaprav kranjska visoka tehnologija. Ha - Ha - Ha ...

Toda tudi ta izvoz je bil pravzaprav promocijska finta (običajno se namreč pošilja takšna vojaška roba diskretno z ladjami; ladje iz Kopra uporabljajo tudi Avstrijci, kadar pošiljajo svojo vojaško opremo v eksotične južnoameriške države).

Hladnokrvni Angleži in Američani medtem molčijo.

Mogoče njihovi trgovci in proizvajalci ne vidijo več razlogov, da bi slovenska podjetja kompletirala tanke, ki jih je Iran naročil in najbrž celo plačal še nekdanji Jugoslaviji, s slovenskimi patenti, nekoč izumljenimi v Angliji?

Ampak najbrž je tudi to samo **dvojna igra**, ki dokazuje, da gre Angležem in Američanom jodlanje na živce: ako so na Dunaju vtaknili prste v zaboj z anglo-ameriško opremo, jih bodo zanesljivo dobili po prstih.

Če pa je Slovenija izvažala njihovo opremo, jo bodo Angloameričani kaznovali tako, da jo enostavno priključijo k sebi.

London in Washington se morata po telefonu le še dogovoriti, kam? Bo postala dominion Združenega kraljestva? Nova dislocirana država ZDA?

Pred tem bo še nekaj manjših zapletov, ker bodo slovenski orli prisluškovali telefonski liniji med Londonom in Washingtonom in pripravili obsežno dokumentacijo o tem za objavo v orlovskih časopisih.

Nato bodo Angloameričani čisto ponoreli in sestrelili orle s podatki, da so sporno licenčno vojaško merilno opremo že zdavnaj prodali tudi Srbom, nakar bodo ponoreli še v Beogradu, kjer bodo objavili, da so

slovenski orli pravzaprav njihove kukavice (kleni jastrebi).

V vsesplošnem ravnanju bodo ostali neopaženi le avstrijski akviziterji (osem tisoč!), ki nabirajo slovenske certifikate kot gobe, ker je znana jodlarska finančna ustanova z Dunaja pravzaprav v ozadju velike in duhovno najbolj prosvetljene "slovenske" investicijske družbe z odlično razpelnimi finančnimi antenami.

Toda tudi "neopaženi" nabiralci gob morajo računati s tem, da jih slovenske merilne naprave, narejene po angloameriškoruski licenci, štejejo: ena, dva, tri ...osem tisoč.

Ali kakor bi dejala modra Atena: Kogar zvečer opijani zmaga, bo zjutraj kot pijanec zbrcan z gostilniškega praga.

P. S.: File in obsežnejša dokumentacija o omenjeni finančni operaciji sta ušla izpod nadzora CK L, zato opozarjamo finančne maherje gospodarskega na veliko previdnost: pišejo se številni zaporni, ki je registriran, ki je vplačal velike pristopne, da je lahko prevzel položaj pri koritu, ki so ga polnili pridni slovenski davkoplačevalci. (Demonstracijo iz obsežne dokumentacije, ki še pride na vrsto, si oglejte na straneh 20-21)

Mag. Konrad Kolšek: *Tako mislim* (3)

Kontrola obrambe v demokratični družbi

Sistem obrambe kot integralni del družbeno političnega in ekonomskega sistema države predstavlja največji sistem, ki pa ima osnovno odliko kot največji predstavnik moči - sile v državi, v kateri varuje politiko na oblasti, ustavo in k temu državo.

Četrtyč, kadrovska analiza predstavlja posebno pomembno vprašanje za normalno funkcioniranje vojne organizacije in obrambe na splošno. Vpogled v stanje kadra, njegovo usposobljenost, moralno - karakterne lastnosti in potrebne ukrepe za kadrovske razvoj kot tudi bodoče politike države pri teh vprašanjih. S takšnim odnosom do kadrovske politike se doseže konkreten vpliv in odnos do vojaškega kadra, njegove kvalitete, zmanjšujejo se možnosti devijantnega obnašanja v službi. Neprimerno je, da bi o kadrovske politiki, o napredovanju v službi, socialnem statusu, politiki šolanja kadrov, specializaciji v tujini, številu najvišjih funkcij v vojski, določanju oseb za najvišje in najbolj odgovorne dolžnosti v ministrstvu in republiškem štabu (GŠ), o specialnih službah, povišanju v čin generala, odločal katerikoli posameznik v obrambnem ministrstvu ali republiškem štabu (GŠ). To so velike pomanjkljivosti države in njene zakonodaje. Velika škoda za dr-

žavo in obrambo v celoti je, če se na odgovorne položaje v obrambi postavljajo posamezniki glede na svojo pripadnost posameznim političnim osebnostim, strankarskim simpatijam (kar je v nasprotju z 42. členom Ustave), regionalni pripadnosti in podobno.

Kadrovske svet na ravni Ministrstva za obrambo naj bi deloval na podlagi dokumentacije, kriterijev, ki so jih sprejeli najvišji državni organi (zakonov) in predlogov kadrovske komisije na vseh instancah vojaške subordinacije morajo delovati po ustaljenih kriterijih in zakonih. Neprimerno je, da povišanje v čin generala pripada obrambnemu ministru po "njegovih kriterijih". Praksa demokratične družbe kaže, da je povišanje v generalski čin predmet vladne razprave, ukaz pa podpiše ustavni šef države, javnost pa je o vsem tem na primeren način seznanjena.

Petič, parlamentarni odbor za

obrambo razpravlja o obrambni politiki države o vseh strateških vprašanjih. Kot posebna odgovornost pripada odboru razprava o vseh zakonih, odločbah in pravilnikih posebnega značaja, kot so: Zakon o obrambi, o mobilizaciji in drugo.

Ustava v 124. členu določa, da izvajanje obrambe nadzoruje državni zbor, kar pomeni v slučaju vojne. Takšna odredba ustave še posebej obvezuje Odbor, da kvalitetno opravi svoje delo in koordinacijo z drugimi subjekti države za časa miru. Treba je reči, da s takšnim delom še vedno ni popolnoma zadovoljen člen 124 Ustave.

organa pri državnem zboru.

Šestič, Ministrstvo za obrambo in Republiški štab bi morala za Predsednika države in Vlado redno pripravljati ustrezne informacije (poročila) o usposabljanju, delovanju in problemih posebnih služb (varnostne, obveščevalne in vojne policije). Če je potrebno in na zahtevo predsednika države, direktorji in pristojne vodilne osebe teh služb neposredno poročajo o stanju in problemih, obvezno pa enkrat letno vladi posredujejo kompletno poročilo. Takšen odnos in obveznost organov specialnih služb hkrati povečujeta odgovornost teh služb

Njihova uporaba v miru mora biti omejena samo v okviru vojske in vojaških nalog. Za posamezne specialne naloge v miru mora dati soglasje vlada in takrat je normalno sodelovanje z Ministrstvom za notranje zadeve in policijo. V tem smislu mora biti usklajena tudi zakonodaja. Vse druge rešitve je možno razumeti kot tendenco osamosvajanja vojske v državi in dviganje nad ustavo in parlamentarno demokracijo.

Nadzor državnega zbora nad obrambo zahteva obstoj posebnega organa - inšpekcije za obrambo kot stalno delujočega

za zakonitost njihovega dela.

Če bi bilo tako, se ne bi dogajali javni ekscesi s političnimi posledicami, kot so:

prestrezanje ljudi na cestah, fizični napadi na integriteto osebnosti, groba kršitev človekovih pravic in varnosti, zloraba metod in sredstev, koriščenje mask na glavi v posameznih akcijah. Človek se upravičeno sprašuje, ali je sploh mogoče, da se v državi, ki se ima za demokratično, na posameznike vrši psihološki pritisk z metodo grožnje z ubojem in uporabo vojaškega helikopterja nad zasebno hišo in v neposredni bližini, a da sočasno oblast ne ve, kaj delajo posamezni organi in posamezniki iz vojske in specialnih organov (enot).

Ministrstvo za obrambo ne more imeti pod svojo indirencno nobenih specialnih enot. Takšne enote naj bi bile po svoji naravi pod poveljstvom republiškega štaba (GS), ki mu poveljuje

ustavni šef države ali vlada. Ministrstvo obrambe kot državni organ je upravni organ vlade in ne poveljujoči organ. Zato vse takšne enote in tudi zaradi svojega namena organizacijsko pripadajo republiškemu štabu (GS). Njihova uporaba v miru mora biti omejena samo v okviru vojske in vojaških nalog. Za posamezne specialne naloge v miru mora dati soglasje vlada in takrat je normalno sodelovanje z Ministrstvom za notranje zadeve in policijo. V tem smislu mora biti usklajena tudi zakonodaja. Vse druge rešitve je možno razumeti kot tendenco osamosvajanja vojske v državi in dviganje nad ustavo in parlamentarno demokracijo.

Sedmič, življenje in tekoči problemi terjajo tudi dodatne rešitve in izredne ukrepe. Takšni primeri silijo in obvezujejo

vojne organe, da posredujejo pristojnemu organu države izredna poročila. Takšna poročila (informacije) je treba jemati kot obveznost v demokratični družbi.

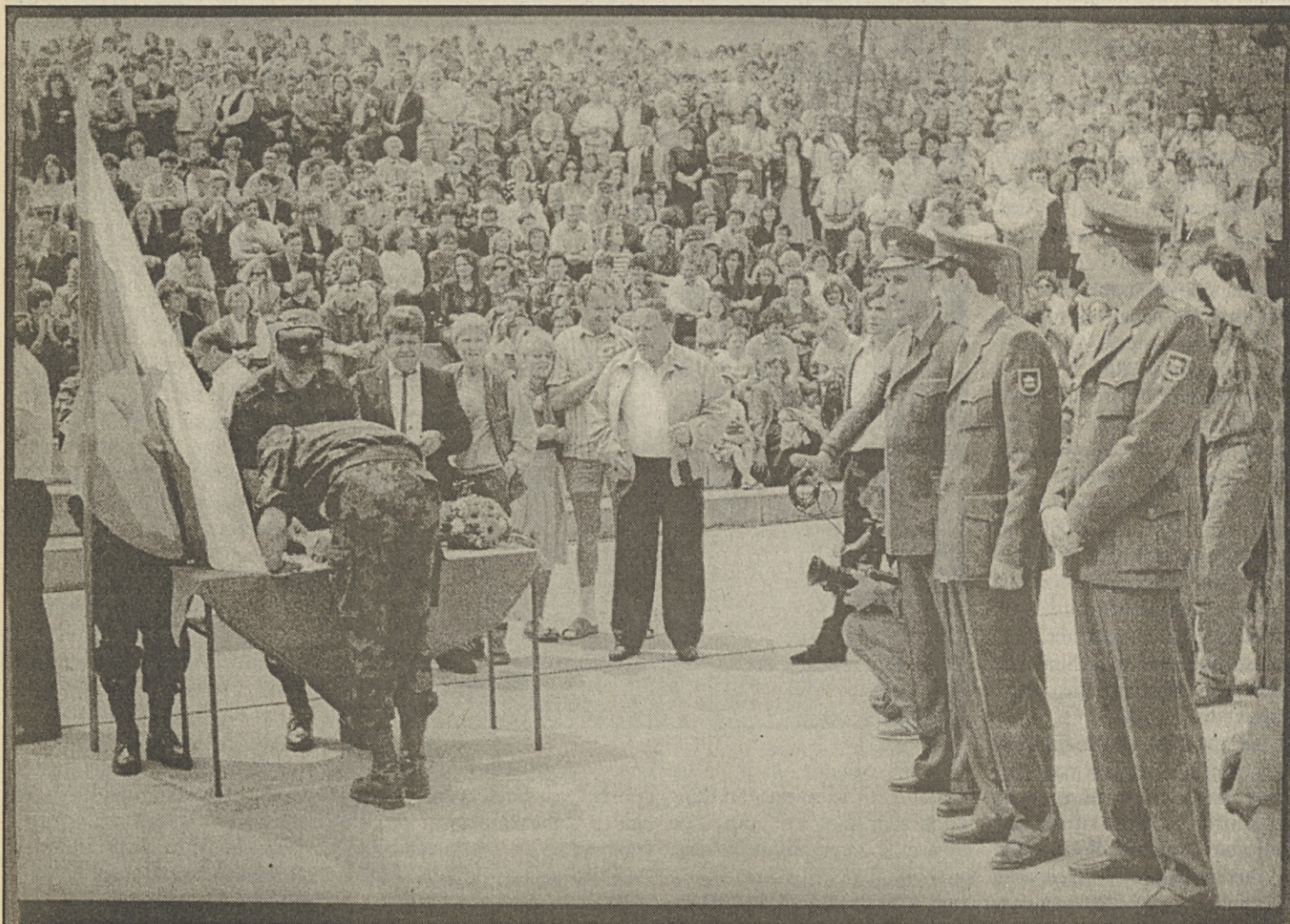
Takšen odnos obrambnih organov, še posebej pripadnikov vojske do državnih organov, parlamenta, vlade in predsednika republike kot vrhovnega komandanta zahteva profesionalne, vsestransko izobražene kadre in vodilne osebnosti s široko vojaško - politično izobrazbo in metodologijo dela, da bi lahko izpolnili takšne obveznosti.

Že vse tisto, kar je doslej rečeno, poudarja obrambni sistem, posebno njegov oboroženi del, kot pomembni del družbeno - političnega sistema države, od katerega je odvisna stabilnost in varnost družbeno - političnega

sistema. Prav zato morata demokratična družba in država parlamentarne demokracije imeti poseben organ - inšpekcijo. Takšen organ mora delati kontinuirano, kar pomeni, da je inšpekcijska kontrola stalno delujoči proces v funkciji države.

Praksa kaže, da so do sedaj v našem parlamentu formirali že šest (6) preiskovalnih komisij. Če bi imeli inšpekcijo kot stalno delujoči organ parlamenta, bi bila vsekakor potreba za formiranje preiskovalnih komisij minimalna. Ker bi tudi problemov bilo manj.

Se nadaljuje
Foto arhiv Nove dobe

Veliko pričakovanje: prvi slovenski vojaki

Skica za besedo v slovo

(Listi iz neobjavljenega dnevnika Bojana Štiha, veliki srpan 1984)

Nadaljevanje iz prejšnje številke

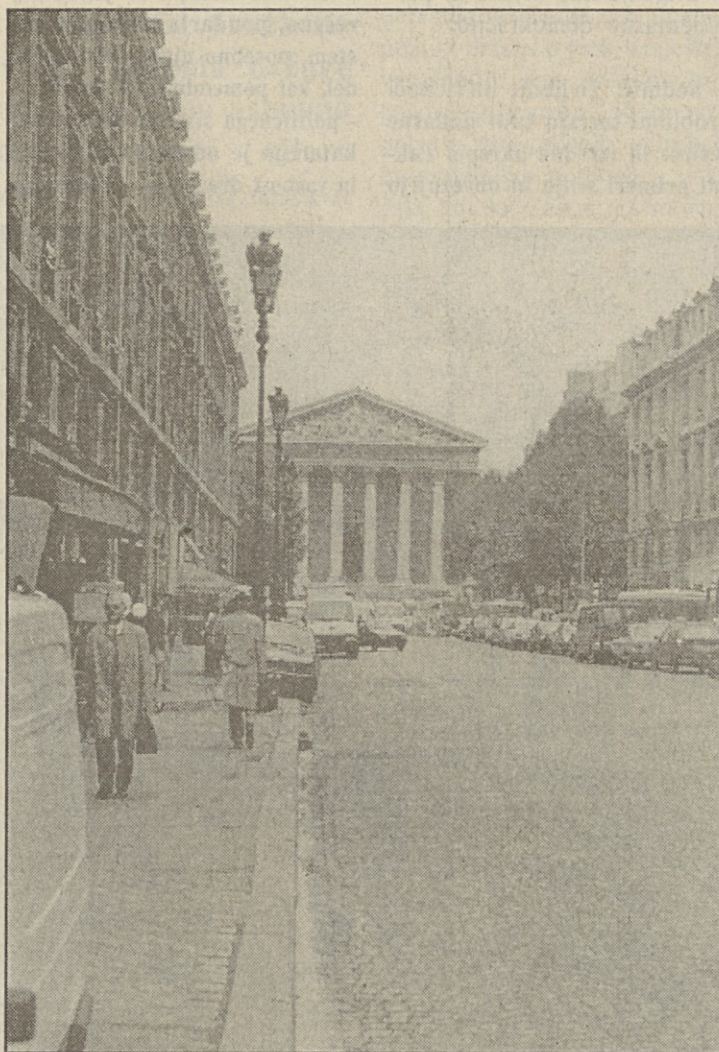
Ta pa nas naj vodi mimo razprtij očetov v harmonično prihodnost socializma kot kulturnega in duhovnega pojava v človekovem občestvu. Kaj sta prinesla svetu nacionalizem in egoizem, ta dva otroka pozitivističnega devetnajstega stoletja, dobro vemo. Po Stalinovem kolektivističnem poskusu se marsikateremu človeku zdi misel o socializmu norost, ki nima nobene pomenske pa tudi ne duhovne zveze s pojavom imenovanim la condition humaine. In vendar nimamo v tem svetu, ki ga živimo, nobene druge izbire, kakor da na temeljih hebrejske, krščanske, grške in latinske kulture postavimo socialistični tabor. Pa ne takšnega, kakršnega nam ponujajo ideologi vzhodnega lagerja, marveč takšnega, kakršnega poznamo iz naše zgodovine. Prostor z obzidjem, za katerim smo se branili kot raja pred turškimi napadi in ropanji!

Kakor že rečeno, sem prepričan, kako so demokratični, duhovno idejni in kulturni okviri socializma po meri človeka dovolj široki, da znotraj njih lahko najdemo in odkrijemo rešitev vseh problemov, ki združujejo matično in zamejsko Slovenijo pa tudi našo diasporo v posebno nacionalno in duhovno kulturno entiteto. Mimogrede pa svetujem, da opustimo rabo imen treh Slovenij, zakaj ta je ena sama, tako nam pripoveduje zgodovina. Prepričan pa sem, da socializem nikakor ni to, kar nam vsak dan doma vsiljujejo urbi et orbi oblastniške nomenklature kot kraljestvo svobode. Socializem je, povedano s Cankarjevimi besedami, upanje, hrepenenje in romanje k svobodi.

Zdaj, ko sem povedal svojo

vero v socializem, vem, da me sprašujete, kaj pa to sploh je socializem? Kakor že nimam rad definicij, vendarle moram odgovoriti na vprašanje preganjanih, nesvobodnih, lačnih in prestrašenih ljudi, kaj je socializem. To je najprej svoboda,

ter, domu in domačiji, jeziku te domačije in njeni duhovni in umetniški kulturi. Socializem je naravno dostojanstvo človeka, ki ga ni mogoče spremeniti v ubogljivi instrument družbenih mehanizmov in sistemov. Socializem pa je tudi čista socialna

popolna svoboda, ki ji postavljata meje le narava in Bog. To je tudi ljubezen človeka do človeka, v kateri ni nikakršnega prostora za pekel, kakršnega sta nam opisala Dante in Sartre. To je potem strpnost, to je svetovljanstvo in zvestoba ma-

neodvisnost človeka, ki ne more postati več žrtev lastnine, zlasti pa ne stalinske oblasti, v kateri odkrivamo in spoznavamo najvišjo in najbolj popolno obliko lastnine, kot nas poučujejo izkušnje "krasnega" novega sveta po letu 1917. Socializem

pa je tudi zgodovinski spomin, ki hrani v sebi vse duhovne plodove človeških dejanj zdaj že mrtvih rodov. Socializem je družba, ki je ne obkrožajo in dušijo državne meje, na katerih stražijo vojaki in policaji. To pa je tudi dežela - družba, ki ne pozna politične pragmatike in cenzure, s katero se varujejo tisti, ki vladajo v imenu ljudstva. Socializem je le v tisti deželi, v kateri je na policah prodajaln več blaga, kot pa ga je tam, kjer socializma ni, kajti revščina in pomanjkanje nista in tudi ne moreta biti socialna atributa novega sveta. Znanost, umetnost, prosveta in zdravstvo so temelji, na katerih stoji socialistični dom človeka in naroda. In še to: socializem je poezija. A o poeziji vemo, da je najlepši izum človekove domišljije in ustvarjalne moči. Ob koncu spiska, ki nam pojasnjuje, kaj socializem je in kaj ni, pa naj še rečem, da je v tej viziji prihodnosti človeka in človeštva tudi sreča človeka. Že na koncu življenjske poti, ko sta bolezen in razočaranje opravila svoje delo, je Sperans zapisal znano misel o človeški sreči, ki je ne morejo ustvariti ne politika in stranke te politike. Sreča je lahko le naše delo in je zategadelj lahko le v nas ljudeh. In zdaj ko je definicija socializma napisana, že smem pogledati k vratom, da bi ugotovil, ali jih kljuka zapira ali pa odpira...

Potem ko je misel o socializmu razvita do višine, ki smo jo sposobni intelektualno doseči, se v naši zavesti pojavi vprašanje o kulturi. Industrijska revolucija je v dveh stoletjih, od izteka osemnajstega do konca dvajsetega stoletja, do kraja razkrojila duhovni in moralni način življenja, kakršnega sta

nam podarila krščanstvo in renesansa. V tem razkroju se je zrušila kulturna zgradba, ki je bila kljub vrtoglavih višinam gotških katedral postavljena po meri človeka. In bogovi so zapustili naš razrušeni svet, ki še danes trpi v mukah in ranah. Ne gre zato, da bi idealizirali preteklost in jo spreminjali v mit in fetiš. Prav tako pa bi

bilo krivično, če bi sedanjemu svetu absolutne tehnike, politike in države pripisali vsa zla, čeprav so našli svojo popolno obliko v fašistični diktaturi, nacionalnem socializmu Tretjega Reicha, žal pa tudi v Stalinovi interpretaciji diktature proletariata, v kateri lahko razpoznamo hladno razumsko in birotehnokratsko uresničenje

Leninovih idej o ruskem socializmu. Na cinizem tako imenovane striktne in neoportunistične revolucionarne politike in taktike pa nas je že zdavnaj opozoril Fjodor Mihajlovič Dostojevski! Politika, ki ne temelji v kulturi in duhovnosti, slej ko prej konča svojo pot v nasilju. Zato tudi lahko pritrdimo revolucionarju in komunistu Altieru.

Spinelliju, ki v delu *Come ho tentato di diventare saggio* (prva knjiga *Io, Ulisse*) piše, da Stalin nikakor ni izdal Leninove revolucije, marveč jo je koherentno dokončal.

Da bi spoznali grehe in absurde našega sedanjega sveta, je dovolj prebrati knjige, ki so jih spisali Orwell, Huxley, Zamyatin, Duhamel. In še kdo. Recimo, Janez Menciger. V teh knjigah in pričevanjih so avtorji vzeli mero našemu svetu in nam predstavili naše sodobnike: tiranosaure. Trdim, da so nasilje, strahovlada, zločin dokaz tiste politike, v kateri so leaderji izgubili smisel za kulturne vrednote mišljenja, dvoma in dela. Represivna politična dejanja pa se pojavljajo z izredno silovitostjo v obdobjih, ko je kulturi docela odvzeta funkcionalna in normativna moč in ko divjaški človek s svojim nasiljem vzpostavlja "poulični red in zakon", se reče barbarski nered in nezakonitost. Če nam je Slovencem danes hudo in težko, potem vedimo, da je huda ura prišla nad nas tudi zato, ker smo v javnem življenju, v vzgoji in v razmerjih med ljudmi potisnili kulturo (znanje, vednost, izobrazbo) v kot. To pa smo storili, ker smo pač pozabili zaradi splošne proudhonovske zavezanosti v gospodarstvo, da je bila duhovna, umetniška in tudi znanstvena kultura tisoč in več let naša eksistenčna in tudi obrambna moč. Četokrat sem v zadnjih letih že povedal ali zapisal to misel, ki ni niti moja, niti nova, niti izvirna, saj je bila že velikokrat zapisana v besedah in potrjena v dejanjih naših velikih mož. Zdaj pa nas razmere, v katerih živimo, opozarjajo, da bomo morali misel o kulturi kot naši rešiteljici povedati tako rekoč vsak dan in ob vsaki priložnosti, zavedajoč se pri tem, da brez znanja, umetnosti in brez slovenskega jezika, pa tudi brez ljubezni do dela in brez spoštovanja starih in dobrih izročil v kulturi in tudi v politiki, ne bomo napravili niti koraka več v prihodnost.

Se nadaljuje

PIJANI ZIDARJI

Pred nekaj dnevi je predsednik Državnega zbora dejal, da bo Slovenija izgubila samostojnost, če se bodo nadaljevali prepiri.

Na drugi strani Slovenija nima vizije, pravijo politiki.

Glede tega problema je mogoče marsikaj storiti, vendar je nevarno: nesreča je v tem, ker je Slovenija hipnotizirana s strankarsko demokracijo, ki kakor stampedo pohodi vsako drugačno mnenje in delovanje.

S polovičarskim rezultatom lokalnosamoupravnega plebiscita je pomendrala celo svoje politične botre.

Zdaj ni jasno, komu naj služi lokalna samouprava: občanom, da neposredno nadzirajo orjaški upravljavski aparat ali centralizirani državi, ki hoče imeti vse v svojih rokah?

Gozdni požari na Primorskem so pokazali, da je država slab gospodar: koncesije za javna dela daje popolnoma na pamet privatnikom. Samo k profitu obrnjeni privatniki nimajo interesa posegati na ogrožena javna območja, ki so jih včasih skrbno varovala gozdna gospodarstva. Za svoje uspehe in strokovne rešitve so prejemale najvišja mednarodna priznanja.

Enaka zgodba se ponavlja v zdravstvu in še kje, čeprav bo seveda tudi Slovenija morala imeti **neprofitne organizacije za javno dobro**, kakršne poznajo v Evropi, ZDA itd. Njihove vloge ne morejo prevzeti dobrodelne fundacije. **Dela se velika škoda, ker Slovenija z zadnjico podira vse, kar je bilo postavljeno z glavo.**

Usodnejše so težave gospodarstva: pri strmo padajočih produktivnih investicijah česnao politiki o gospodarski rasti! **To ne pomeni nič drugega, kakor da kurimo kotel z zadnjimi rezervami.** Ko bodo pokurjene, bo padla cena Slovenije (zemljišč, nepremičnin, tovarn, hotelov itd.) na zelo nizko vejo.

To lepo ilustrira moderna in uspešna tovarna kmetijske mehanizacije, ki je v lasti državnega sklada. Njeni izdelki so po tehnoloških stan-

dardih boljši in cenejši od sorodne švicarske tovarne. Švicarji ne želijo poslovati s slovensko tovarno, ker je konkurenčna. Zato pa lahko na različne načine dosežejo, da se zapre. **S pomočjo nezainteresirane države in nesramnih provizij neodgovornim posameznikom je šlo na boben že marsikatero moderno slovensko podjetje.**

Zato ne bi bilo čudno, če se bodo pametni ljudje postopoma premaknili k politični "desnici", ker jih je "levica" zatolkla. **Socialna komponenta liberalizma je v Sloveniji zakopana tri klatfre globoko.**

Težave povzročajo tudi naivne zgodbe, ki smo jih morali poslušati, da smo namreč srečno dospeli "na konec zgodovine" in o prekipevajočem zmagoslavju vse - demokratične blaženosti, ko smo končno uresničili ureditev sveta, kakor je porogljivo dejal leta 1993 veliki ruski pisatelj in oporečnik Aleksander Solženicin v kneževini Liechtenstein.

Težko je namreč prepričati kogarkoli, da je slovenska država premajhna, da bi v vsem posnemala večje države od sebe, ker je to čisto napačna slika.

Prvenstveni cilj slovenske politike bi moral biti, da odkriva, kakšen je svet okrog nas in da najde za Slovenijo red v zmešnjavi evropskih izkušenj in opazovanj.

Slovenije na primer res ni težko razrezati po dolgem in počez na zgodovinske dežele (Notranjsko, Primorsko, Štajersko itd.), **toda kakšni so cilji? Bomo boljše živeli, proizvajali kvalitetnejše telefone, trpežnejše nogavice, učinkovitejše kmetijske stroje?**

Z moderno cesto bo mogoče prevoziti razdalje od Kopra do Lendave v dobrih treh urah, moderna informacijska mreža že danes v nekaj sekundah priključuje na zaslon vsa skladišča z vne-

tljivimi snovmi v Sloveniji, programska kartica, manjša od klasične glasbene kasete bo čez nekaj let varno vodila radovedne turiste po vsej Sloveniji, študij s pomočjo elektronske pošte danes poteka med različnimi fakultetami na različnih kontinentih (**zakaj ne bi tudi med Novo Gorico in Mariborom?**), elektronski prenos denarnih sredstev zaradi eksplozivne rasti števila prenosov omogoča učinkovitejše in cenejše načine obdelave finančnih transakcij, skrajšuje delovni čas zaposlenih itd.

Potemtakem bi moral biti smoter regionalizacije Slovenije izrazito gospodarske in razvojne narave: **z občasno nižjimi davčnimi stopnjami v posameznih razvojno zanimivih območjih (celjski, mariborski, koprski, murskoboški in drugi bazeni) bi začel kapital hitreje krožiti in iskati niše na majhnem slovenskem tržišču, kar bi blagodejno vplivalo na investicije, gospodarsko rast, zaposlovanje itd.**

Takšna aktivnost odlično ilustrira tudi koristno in moderno nalogo političnih strank in gospodarskih zbornic, ki bi se morale v tem primeru pogumno in odločno soočiti z **distributivno** logiko države in njenega upravljalvskega aparata.

V to bi se potem vključile razvojne banke, ki so v bistvu samo nekakšna komercialna podjetja, urbanisti, ekologi in tako naprej.

Razen ljubljanske mestne uprave (**prej in zdaj**) se še nihče ni postavil resno po robu **distributivni in ravbarski** logiki države, vendar so tudi v tem primeru **odpovedale** ključne koalicijske stranke.

Pisanje scenarija za uspešen in koristen razvoj Slovenije res ni težko.

Če k temu dodamo še nekaj politične soli in staro modrost, da "blagovne znam-

ke" (identitete) človeka ne določata le rasa in kultura, marveč predvsem etika, potem bi imela politika v Sloveniji tudi manj nepotrebnih sporov s Cerkvijo, zagatami z moralnim in verskim poukom, zgodovino, sosedi itd.

Dodatne komplikacije povzroča tudi nenehno psevdostrateško pehanje uboge Slovenije v različne smeri: najprej samo v Evropo, nato v Evropo s pomočjo srednje Evrope (avstrošvabski bazen) in tako naprej.

Na dlani je namreč, da se počasi in kljub vojniam oblikujeta severni in južni pol Evropske unije in popolnoma vseeno je, s kom bo trgovala Slovenija: **vedno bo v sredini, kakor jeziček na tehtnici.**

Pri tem je spet od njenih politikov odvisno, s čim bodo obdarili in presenetili Evropo: za začetek na primer z ne-carinskimi trgovinskimi ovirami (non - tariff barriers) s Hrvaško, da bi zmanjšali napetosti med sosednjima in prijateljskima državama, s predlogi pogodb med posameznimi državami glede državljanstva, da Slovenci iz zamejstva in diaspore ne bi ostali odrezani od matice, z alternativnimi scenariji za evropske politične organizacije, ki jih že hromi birokracija, s koristnimi predlogi v mreži R. O. M. E., to je prostovoljni organizaciji evropskih mest (**mnoga so po svojem gospodarskem potencialu močnejša od Slovenije**) in še z vrsto drugih koristnih in uporabnih pobud.

Mogoče slovenski politiki res vedo, zakaj govorijo, da lahko Slovenija izgubi svojo samostojnost.

To se vsekakor ne bo zgodilo zaradi pomanjkanja gradbenega materiala: **tega je povsod dovolj.** Težave se začnejo pri zidarjih.

Cigani letijo v nebo

Medtem ko v Sloveniji marsikje grobo preganjajo in maltretirajo cigane kot nezaželene, je bil v Ribnici krst ciganskih otrok.

Že ob sami besedi Cigan se mnogi ljudje (tudi prenekateri kristjani) zaničljivo in ponižujoče izražajo: "Cigani so lenuhi, smrdljivi, umazani, polni bolh in zviti tatovi. Pred njimi je treba zaklepati vrata. Naj živijo v svojih brlogih po gozdovih ali pa jih bomo zaprli v kontejnerje..." Takšne in podobne izjave slišim skoraj vsak dan, ko se pogovarjam z ljudmi, ki nikakor ne morejo sprejeti drugačnih ljudi kot so oni sami. Zapoved ljubezni do bližnjega so zakopali globoko v podzemlje svoje podzvesti.

Ribniška župnija ima že preko 80 ciganov, ki se preseljujejo iz novomeškega in kočevskega predmestja. Centri za socialno delo še nikjer v Sloveniji niso bolj aktivno vključili cigane v nekatere dejavnosti, ki bi ustrezale njihovem načinu življenja. Cigani v vseh občinah, kjer so naseljeni, dobivajo le nekaj denarne podpore. Ciganske matere zato nenehno prosjačijo po naših vaseh in čakajo, če bo padla kakšna drobtinica od bogatinove mize.

V duhovniškem poklicu sem se že večkrat srečal s posameznimi ciganskimi otroki pri verouku in krščenju, kjer so navzoči tudi njihovi starši, botri in številno sorodstvo. Vsako leto v življenju ciganov opazujem zanimive pojave. Ob prazniku svete Ane in Marijinega vnebovzetja se množice ciganov zbirajo pri cerkvah, ki so posvečene sveti Ani in Mariji vnebovzeti.

Lansko leto so me za ta Marijin praznik ribiški in kočevski cigani, po krstu njihovih otrok v župnijski cerkvi, povabili k Novi Štifti, da bi se tam sredi lepe narave skupaj z njimi povesili ob mojstrsko pečenem odojku. Njihove oči so kar žarele, ko so me nenadoma ugledale pri njihovih ognjih. Med izredno živahnim pogovorom sem vprašal eno ciganko, ki je imela okrog sebe osem radoživih otrok: "Zakaj imate cigani tako radi sveto Ano in Jezusovo mater

Marijo? Čemu ravno za žegnanje sv. Ane in Marije Vnebovzete tako radi prihajate k cerkvam, ki so njima posvečene?" Temnopolti obraz ciganske matere je nenadoma zažarel in brez obotavljanja je mi je odgovorila: "Ana in Marija sta ženi, materi. Cigani se veselimo življenja, veselimo se rojstva vsakega otroka. Tega

veselja v vaših, krščanskih družinah pri manjkuje. Mi cigani zelo spoštujemo čudoviti materi Ano in Marijo. Poglejte, koliko ciganov se je danes zbralo pri Novi Štifti! Radi se imamo in pri Mariji nam je dobro..." Ob tej izpovedi ciganske matere sem se lahko samo zamislil in se nemo spraševal: - Ali nimajo slovenske

Farna cerkev v Ribnici s Plečnikovima zvonikoma

žene in matere še kaj tega naravnega veselja do življenja? Okrog ciganskih mater vedno teka gruča otrok. Naše matere pa že skoraj ne poznajo otroškega živčava okrog sebe. Mnogokdaj namesto otrok vzamejo na sprehod v naravo lepo negovanega psa. Pes pa nikoli ne more materi ali ženi podariti tistega veselja, zadovoljstva in radosti kakor čebļajajoči in nenehno sprašujoči otrok.

Letošnja sobota pred praznikom Marijinega vnebovzeta mi bo ostala vedno v spominu. Že par dni pred praznikom sta prišli v župnišče dve ciganski materi s prošnjo, da bi krstili njihove otroke. Ciganka Jožica, ki ji je nagubano čelo odkrivalo osebno trpljenje zaradi dveh odraslih invalidnih otrok, me je vdano prosila: "Gospod župnik, saj boste krstili mojega sina Lenkota in hčerko Jožico? Oba sta že odrasla in zelo trpita, ker sta invalida. Težko se gibljeta in sta skoraj popolnoma gluha in nema. K verouku ista mogla prihajati. Moliti znata le sveti angel. Kolikokrat sem že jokala, ker jih nekateri njuni beli vrstniki ponižujejo. Mož mi je že umrl in sedaj mi je v oporo snaha, ki bi šla rada za botro Lenku in Jožici. Gotovo ima Bog moje otroke rad in jaz bom vesela, če jih boste krstili..."

Ob srečanju s to materjo sem se takoj spomnil Jezusa iz Nazareta, ki se je še posebej rad družil s ponižanimi in razžaljenimi. V Markovem evangeliju je zapisano, kako so matere prinašale k Jezusu otročiče, da bi se jih dotaknil.

Jezusovi učenci te ljubezni in pozornosti do otrok niso razumeli in so skušali matere z otroki odgnati proč od Jezusa. Jezus se je nad tem grobim početjem svojih sodelavcev vznejevoljil in odločno dejal: "Pustite otročičem, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, takih je namreč božje kraljestvo!"

Karl Marx, tudi Jezusov rojak iz Izraela, je najbolj občudoval Jezusa v njegovem nepozabnem srečanju z otroki, ko jih je objemal in blagoslavljal. Odrasli se lahko samo pri nepokvarjenem otroku učimo iskrenosti in pristnosti.

Med krstnim bogoslužjem treh ciganskih otrok sem najmočneje doživel prvinska čustva ciganskih staršev, botrov in številnih sorodnikov, ki so med vsem obredom navdušeno pritrdjevali mojim bogoslužnim vzklikom. Toliko veselja, radosti in sreče nisem doživel pri krščevanju drugih otrok. Na žalost je pri mnogih starših krščanstvo zdolgočaseno in silno pozunanjeno. Za krst in birmo izbirajo najpremožnejše botre, ki pa jim razen denarja in bogatega darila ne morejo dati tistega duhovnega bogastva, ki ga bodo krščenci v svojem življenju najbolj potrebovali. Krščeni ciganski otroci Lenko, Jožica in Jasmin od svojih botrov ne bodo dobili gorskega kolesa, videokamere ali moped. Dobili pa bodo večno živo ljubezen, potrebno toplino in skromne darove, ki so jih poprej naprosjčali pri usmiljenih ljudeh.

Ob slovesu smo se slikali pred župniščem ob vznožju velikega Jarmovega

križa. Invalidna Lenko in Jožica sta mi podala svoji nepokretni roki in v njihovih očeh sem videl odprto nebo, otroško veselje in neugasljivo svetlobo. Jokala sta od sreče, ker nisem zavrnil prošnje njune dobre matere. Prepričan sem, da ima Bog za cigane drugačna merila in se ne ozira na gole predpise in zgolj cerkveno zakonodajo. Morda bodo v nebeškem kraljestvu ravno ponižani in razžaljeni sodili nas, ki smo na zemlji preveč upoštevali zgolj paragrafe in črko. Iz evangelija pa vemo, da črka mori, duh pa oživlja!

Farani, ki so tisto soboto hodili mimo cerkve in župnišča, so strmeli nad množico ciganov, ki se je zgrnila okrog mene pod križem. Morda so nekateri farani v mislih grajali to moje početje. Če so se ljudje že pred dva tisoč leti pohujševali nad Sinom človekovim iz Nazareta, naj se še nad menoj, ki bi bil rad njegov poslanec. Pristna ljubezen se namreč nikoli ne pohujšuje in ne obsoja, ampak samo pomaga. Ta ljubezen, ki nikoli ne mine, pusti vsem živeti. To je hotel za vekomaj izraziti tudi naš pesnik, ko je v pesmi "Nezakonska mati" zapisal:

MENI NEBO ODPRTO SE ZDI, KADAR SE V TVOJE OZREM OČI, KADAR PRIJAZNO NASMEJEŠ SE, KAR SEM PRESTALA, POZABLJENO JE.

ON, KI PTICE POD NEBOM ŽIVI, NAJ TI DA SREČNE, VESELE DNI! AL TE JE TREBA BILO, ALI NE, VEDNO BOM SRČNO LJUBILA TE.

Maks Ipavec

Dekan Maks Ipavec s skupino Romov pod Jarmovim križem

Prispevki k novejši zgodovini (10)

V precepu

Brez omejitev in komentarjev objavljamo dele dnevnika dr. Vase Predojevića, polkovnika JLA na mestu generala, politkomisarja nekdanje pete armijske oblasti. Dr. Vaso Predojević, ki že trideset let živi v Sloveniji, izhaja iz partizanske družine, ki je dala enajst spomeničarjev in enega narodnega heroja, zato je bil partizanska sirota. Danes je tudi...

Ponedeljek, 8. 7. 1991

8.00: Dobim informacijo, ki so jo iz 14. korpusa, iz njegovega organa za moralno vzgojo, poslali direktno Upravi za moralno vzgojo in v kateri poudarjajo: "Tu nas imenujejo okupatorje, mi, pripadniki JLA v Republiki Sloveniji, pa smo okupirani na najslabši možen

11.00: pomočniki javljajo, kakšne so reakcije na govor Zveznega sekretarja za ljudsko obrambo: 31. korpus - Maribor - "to delajo in govorijo" tisti, ki ne želijo ostati in živeti v Sloveniji ter tisti, ki bodo "odšli s helikopterjem", nas pa bodo pustili tu; 14. korpus - Ljubljana - govor ne ponuja ne garancije ne perspektive, vse se dogaja

govoru komandanta s starešinami, ki so se vrnili iz zapore v Dobu pri Mirni (novi komandant jih je pozdravil z besedami: "Častno in pošteno ste ohranili lik oficirja JLA"). Povedali so:

Oficir: vsem dezertarjem in izdajalcem je treba soditi - to so pooblaščen starešine [redacted], kot tudi [redacted] morala ujetnikov je bila visoka kljub grozovitosti torturi - mučenje je bilo nepopisno, zaradi tega smo pripravljali tudi samomore; odnos slovenskega naroda je dober tudi sedaj, odnos TO in Milice pa je kriminalen, mi smo izdani...

Oficir: ujet sem bil pri prevozu hudega ranjenca; pripravljen sem iti pobit vsa vodstva, ki so kriva za vse to; ponujena mi je svoboda, če pregovorim polkovnika Popova v vdajo; mojo družino bom preselil, potem pa se bom vrnil, da se bom boril...

Mlajši oficir: oni imajo vrhunsko organizacijo; za vse naše akcije so vedeli vnaprej; aktivne vojaške osebe ("naši") na njihovi strani so najslabše; nastopili smo slabše kot na vojaški vaji, tako smo se tudi obnašali, dokler nismo pričeli trpeti izgub; izdaja je zelo velika...

Oficir: mladi oficirji so samoiniciativni in hrabri, vendar jih poveljniki zavirajo; Slovenijo moramo zapustiti častno; šli smo kot na ohcet in žrtvovanje ljudi; izdajalce je treba pripeljati na

sodišče - tu moramo iti do konca; nasilno so pripeljali otroke v bližino objektov in jih prisilili, da so očete pozivali k vdaji...

Oficir: naloga, ki sem jo dobil, ni bila primerna niti za izhod iz vojašnice; na nalogo sem krenil tudi brez sredstev zvez; takoj pri Metliki sem naletel na barikado in ogenj, ranjen je bil en oficir; s kolono so me namenoma spuščali do Medvedjeka (kriv je nekdo iz Novega mesta), kjer bi morali biti uničeni; na Medvedjeku smo bili izdani, polkovnik [redacted] iz Novega mesta me je prepričeval, da so močni in da se moram vdati, na kar nisem pristal. Prebil sem se do Krakovskega gozda, kjer so me potem prisilili v vdajo; kolona ni bila uničena na Medvedjeku - sam sem onesposobil tehniko in se prebil s svojimi možmi...

Ponedeljek, 15. 7. 1991

10.00: Dom JLA - Topčider v Beogradu, zbor starešin na najvišjih poveljniških in političnih dolžnostnih v Beogradu, govori Zvezni sekretar za ljudsko obrambo. Povedal je tole:

Opomba: govorim situacijo takšno, kot jo vidim, brez olepševanja, odkrito, kakor se je pri nas tudi počelo do zdaj, toda - nekatere ocene stanja v JLA niso bile vedno točne, kot so bile točne ocene stanja v svetu in v naši družbi. Na žalost, na vseh sestankih te vrste in na

način"; "politika nas je zaradi lastnih sebičnih interesov postavila mimo naše volje v to, nam težko, situacijo, zdaj pa imamo občutek, da smo pozabljeni", zatem pa postavljajo mnogo vprašanj, navedel pa bom samo eno: "Kdo lahko zagotovi, da se ne bodo ponovili takšni spopadi, v katerih je oče na eni strani (JLA), sinovi pa na drugi (TO in policija)?".

po starem, vsi smo v ujetništvu, kdo so izdajalci v vrhu - pri nas so znani Josip Jauk, Slobodan Lončar in Vlado Radulović; 13. korpus - Reka - poniževanje ni moč več trpeti, ali je kje izhod, Zvezni sekretar ga ni niti nakazal, nimamo nobene perspektive, boljše bi bilo, če bi dal ostavko, kot da nič ni povedal...

17.00: Navzoč sem na raz-

tem nivoju ni ostalo nič, kar ni bilo takoj dostopno tudi sovražnikom JLA - to je žalostno.

Važni elementi ocene situacije:

Mednarodne okoliščine karakterizira: Zahod je porazil ZSSR brez boja in ji diktira, kar hoče. Ni več ravnotežja sil, pod čigar dežnikom smo bili tudi mi - zato so namere zahoda v zvezi z nami nejasne, odprte. Na zahodu obstajata dve struji odnosov do nas: Prvič: Nemčija, ki želi razbiti Jugoslavijo pod krinko boja proti komunističnemu režimu, cilj pa sta ji morje in Balkan kot osnova nadaljnjega prodora in ustanovitve Četrtega Reicha. Drugič: Francija (in Grčija) nasprotujeta nemški struji in želita ohraniti Jugoslavijo, ker veda, da bi po Jugoslaviji Nemci potrkali tudi na njihova vrata. To dejstvo odpira oči Zahodu. Misija Evropske skupnosti ima formalni cilj ohraniti Jugoslavijo, vendar

v njej prevladujeta omenjeni struji, torej se bo misija tako tudi obnašala. ZDA se javno politično opredeljujejo za enotno Jugoslavijo, toda napravijo praktične korake nasprotne prvim, torej se bodo tako tudi obnašali.

Notranja situacija:

Zgodovina je pokazala, da je bila Jugoslavija v vzponu, ko je dominirala jugoslovanska ideja in politika (dokazi - nastanek Jugoslavije leta 1918 in zmaga v narodnoosvobodilni vojni), da pa je Jugoslavija v krizi, takrat in v pogojih nacionalnih in nacionalističnih politik (dokazi - stanje v bivši Jugoslaviji in stanje v Jugoslaviji danes).

Ustava iz leta 1974 kaže zgodovinski fenomen, to je, da od takrat nimamo zvezne države ter da smo edina vojska brez "svoje" države na svetu. Zvezna vodstva niso sposobna voditi države, zato so dominirale sile, ki rušijo državo s politiko iz-

vršenega dejstva. Tega niso uspeli preobrniti tudi zaradi direktne izdaje ljudi v najvišjih ustanovah države, ki so delovali na razbijanju države.

Alternativa temu stanju je poskus zvleči vojsko na javno sceno, zato da bi ona spreobrnila situacijo - ta opcija zaradi globoke nacionalne delitve, ekonomske situacije, zunanjih pritiskov in zaradi narodnega značaja JLA ne pride v poštev.

Zdajšnje stanje:

Zaradi različnih okoliščin je Republika Slovenija opredeljena za odcepitev - v njej je pro-nemški režim. Takšno stanje in odločitev na Hrvaškem pa peljeta v mogoč spopad Hrvatov in Srbov. V Republiki Srbiji opozicijske sile izkoriščajo nastalo situacijo in gredo v sporazumevanje z vrhovništvom Hrvaške. V Bosni in Hercegovini so nacionalne delitve očitne, prisotne pa so tudi teze o delitvi

Bosne in Hercegovine med Srbijo in Hrvaško. V Makedoniji je stanje zapleteno in zmedeno. V Črni Gori so za Jugoslavijo. Vse skupaj pomeni splošno barvitost stanj in opcij, v katerih je malo skupnega in mnogo medsebojno nasprotujočega in izključujočega. **Neprestano se krepijo mednacionalni spopadi, torej smo že sredi državljanske vojne - mrtvih je že 300, ranjenih pa okrog 600 ljudi, Slovenija pri tem ni všteta.**

V vojni organizaciji v Sloveniji in na Hrvaškem je okoli 200.000 oboroženih ljudi, veliko število orožja pa je pri civilistih. Na sejah Predsedstva SFRJ smo na to situacijo pravočasno opozarjali - ta problem bi se moral rešiti, četudi z vojaško silo, česar pa naša Vrhovna komanda ni sprejela.

Se nadaljuje

Foto arhiv Nove dobe

Hlapci za hlapce rojeni

Po srečnem naključju smo leta 1991 dosegli svoj cilj brez velikega števila človeških žrtev. Sam v sebi sem bil tedaj prepričan, da nas je zgodovina nekaj naučila, da nas je naredila bolj modre od starih Karantancev in da Slovenci hočemo svobodo enkrat za vselej. Lastno svobodo, popolno svobodo, razumno usklajeno s svobodami sosednjih ljudstev. Dovolj je bilo matere Avstrije, dovolj kraljevine, dovolj Ljubljanske pokrajine in Tretjega rajha. Če nas nova Jugoslavija ni mogla osrečiti, dovolj je bilo tudi nje. Dovolj enkrat za vselej.

A glej ga vraga, niti dobro še nismo bili svobodni, že je naš vrli Janez v Poljčah pred-lagal izstop iz Jugoslavije in priključitev k neki drugi državi. Spet se je pokazalo, da slovensko vodstvo ne ve prav jasno, kaj je svoboda, kje so njene meje. Pokazalo se je, da tudi novodobni Slovenci ne vedo za svojo dokončno dolžnost, da morajo živeti sami od svojega dela in svojega razuma. Slovenci spet silijo nekam. Ne vedo niti točno kam, ampak silijo ven... Pravijo, da v Evropo.

Odkar sem prvič prebral Cankarjevo spoznanje o Slovencih: "Hlapci za hlapce rojeni", me je njegov rek peknil. Zato sem se proti temu boril in ko je bilo treba tudi proti Janezu v Poljčah.

Verovati v Evropo in se ji

vdinjati je za Slovence usodnejše od vere v komunizem, o katerem je tovariš Kučan pred sestopom ZK z oblasti dejal, da je daleč kot za kristjana nebeško kraljestvo. Evropa, če si zamišljamo Evropo blaginje, enakosti in bratstva, je za Slovence še nekoliko dalj od komunizma. Seveda, če mlada slovenska buržoazija išče v Evropi gospodarje za svoj prekleti folk, tedaj smo pa že vsi zreli za gostače in hlapce... Vendar nas doslej še nihče ni vprašal, kaj vendar v dični Evropi želimo biti in če res hočemo tja iti? Nekoč sem to misel nekemu omenil, a me je surovo zavrnil: "So te komunisti kdaj vprašali za vstop v Jugoslavijo?" Seveda me niso, zato pa se tudi nisem počutil nič vezanega na njihove zaveze. Tudi na zveze, ki jih sedanja slovenska oblast sklepa brez splošnega ljudskega sog-

lasja z znanimi in neznanimi institucijami Evrope, ni mogoče gledati drugače kot na dejanje samozvanega pooblaščenca brez pooblastila...

Ampak Evropejci so preštudirali zgodovino Karantancev in postali so odporni na njihovo diplomacijo. Ne verjamem, da bi Evropa sprejela Hotimira mlajšega za talca, četudi bi mu dali ime Lojze, torej svoje najlepše ime. Nič ni važno, če jim pošljemo svojega talca peš ali s posojeno Adrio. Samo osel gre dvakrat na led, le Slovenca spravijo njegovi voditelji na led tudi tretjič. Amerikanca lahko vlečeš za nos, če voha in gleda svoje dolarje. Nemcu moraš pomahati s tisočnimi markami, da ti verjame. Slovencu zadošča certifikat v tolarjih in smer v Evropo. Ampak Slovenci le niso tako prekleto nori, kot si domišljate, gospodje.

Ko smo imeli plebiscit glede osamosvojitve, je na volišča drlo vse živo, čeprav naših izseljencev in zamejceev niso pustili k odločanju. Naša elita je raje povabila na plebiscit doseljence, misleč, da bo pozneje z njimi lahko opravila po Krambergerjevo: jim kupila štruco kruha, liter mleka in vozno karto za smer - Jug.

Za hrbtom navdušenja je lahko mešati štrene. Dobro ste jih mešali v škodo večine slovenskega prebivalstva in v korist stare in mlade slovenske kapitalistične elite. Za uspeh te ste delali, ko ste v letu 1992 družno s slovenskimi mediji prepričevali slovensko ljudstvo, da je parlament v krizi in da so potrebne nove volitve. Tedanji slovenski parlament sploh ni bil v krizi. Deloval je povsem normalno in s preudarnostjo, ki jo terja zakonodajno delo. Prav ta preudarnost pa je strašila kapitala žejne stare in mlade kapitaliste, da ne bodo uspeli prigrabiti tistega, nad čimer so že imeli stegnjene svoje grabežljive roke. V krizi so bili grabežljivci družbene lastnine, ne parlament. Zato je bilo potrebno razvrednotiti in odstraniti iz slovenske skupščine vse, kar je nosilo v sebi še kaj človeške časti in poštenja in se upiralo nepoštenim oblikam lastninjenja, nerazumnim zahtevam po militarizaciji Slovenije in uničevanju slovenskega gospodarstva, kajti trdnega gospodarstva se ne da privatizirati. Resnica tedanjega časa je, da so bile pričakovane koristi vladnih strank in njihovih voditeljev povsem drugačne od koristi, ki so si jih od osvoboditve in osamosvojitve obetali ljudje. Mimo tega dejstva

so neopazno zdrsnili vsi mediji take ali drugačne vrste. Volitve leta 1992 zato niso bile nič drugega kot ena izmed slovenskih strankarskih vojn pod posrednim vodstvom strankarskih podpornikov, skritih za strankarskimi veljaki...

Dr. Bučar je kot predsednik Skupščine RS na eni prvih sej

v slovenski skupščini povedal nekaj o Slovencih: "Slovenci so riti!" Kar se njegove malomarnosti pri obrambi časti njegovega parlamenta in njegovih poslancev pod njegovim vodstvom tiče, vem zagotovo, da je tudi on Slovenec! Skupaj s predsednikom tedanje vlade in nekaterimi ministri je odgovoren, da Slovenci dandanašji

nimamo, kar je bilo v slovenski skupščini že tedaj predlagano in bi Slovenci že davno lahko imeli: Slovenci vsega sveta bi lahko bili slovenski državljani z zagotovljeno varnostjo kulturnega in narodnostnega življenja, v Sloveniji bi imeli polno zaposlenost brez socialnih bremen, imeli bi civilno družbo, ne pa države nasilja, ki je nevarna

celo najvišjim državnim osebnostim. Imeli bi parlament kot ustvarjalno telo novega slovenskega reda, ne pa grešnega kozla vlade, ki zaradi strankarskih interesov nikoli ne more postati nepristranska zastopnica in zagovornica vseh slovenskih državljanov.

Nihče se v letih po osamosvojitvi Slovenije ni bolj uštel kot pošteno misleči demosovi ljudje. Mislili smo, da se borimo za osamosvojitve Slovenije, ljudstva in naše družbe. Bili pa smo le ščit v rokah rdeče in drugačne avantgarde proti njihovim tekmečem z juga. Bili smo ščit vladajočega razreda združenega iz starih in novih kapitalistov. Za njih je bilo ljudstvo samo ščit, tankovska ovira, okop...

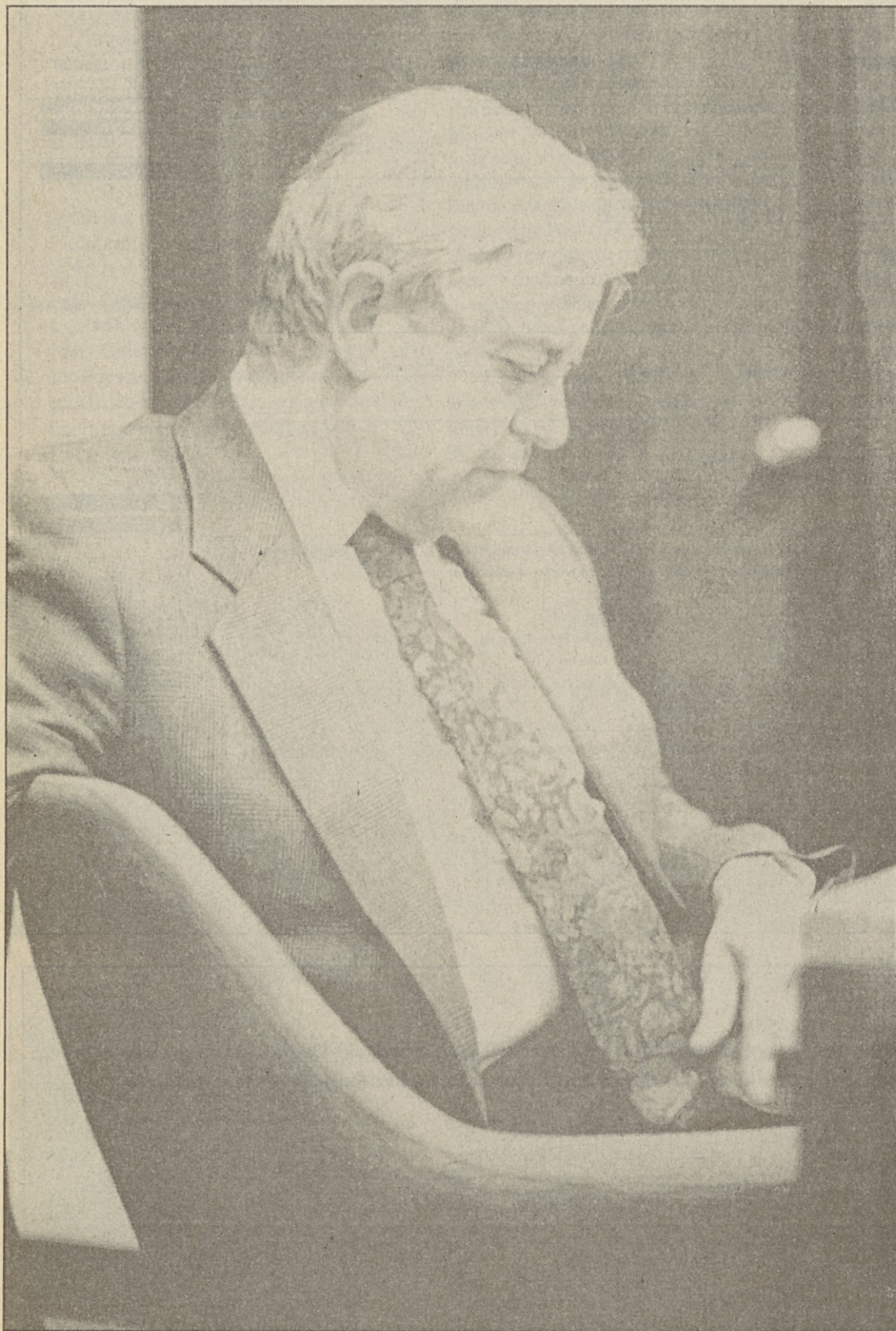
Ampak ušтели ste se tudi vi, gospodje! Ušтели ste se hudo! Izbrali ste si nekaj, proti čemur so se vaši rdeči predhodniki borili, kar so uničili kot ničvredno in škodljivo. Izbrali ste si politično razredno družbo. Se ne zavedate, da ste si s tem izbrali tudi razredni boj kot neizbežno posledico razredne družbe?

Mislite, da boste zmogli v nedogled krmariti med lastnimi, kapitalističnimi in ljudskimi interesi? Sedaj niste več delavska avantgarda, niste več člani delavskega razreda, niste več nerazpoznavni samoupravljalci. Ste sestavni del vladajočega politično gospodarskega razreda! Sedaj sami ustvarjate svoj obvladovani proti-razred! Boste zmogli v takih okoliščinah živeti in preživeti kot vladajoči razred, ne da bi vas motilo vaše poreklo ali usoda vladajočega razreda?

Saj ste mojstri dolge plovbe in imate trdo kožo, ampak ljudstvo je v oseki.

Zadnji referendum o ustanovitvi novih občin je povedal, da naše morje postaja luža, premajhna, da bi zmogla oprati toliko grehov... dovolj, dovolj jih je, gospodje!

Franc Lovšin

STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE

DUNAJSKA CESTA 22
61116 LJUBLJANA

Pišite s tiskanimi črkami!

VLOGA ZA DODELITEV POSOJILA

Zaporedna številka prošnje

11200

po razpisu Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, z dne 21.7.1992

Zahtevane
priloge

1. Prosilec

KOPAC, JANEZ

1

2. EMŠO

2807961500190

3. Spol (obkrožite)

☒ A moški
☐ B ženski

4. Naslov stalnega bivališča

ulica in hišna številka MEDNO 31/A

poštna številka in ime pošte 611210 LJ. SENTVID

občina LJ. ŠIŠKA

5. V stanovanjski enoti, v kateri sem stalno prijavljen, sem (obkrožite)

☐ A lastnik
☒ B pri sorodnikih
☐ C najemnik (oziroma imetnik stanovanjske pravice ali podnajemnik), ki stanovanja ne morem odkupiti po stanovanjskem zakonu, ker je stanovanje: (obkrožite)

☐ 1 privatno
☐ 2 (de)nacionalizirano
☐ 3 hišniško
☐ 4 drugo

navedite in priložite dokazila

6. Velikost stanovanjske enote v kateri sem stalno prijavljen

38 m²

(stanovanjska površina brez pomožnih stanovanjskih prostorov kot npr. klet, dvoravnica, garaža)

7. Število stanovalcev v stanovanjski enoti, v kateri sem stalno prijavljen

4

8. Prosim za posojilo v višini

2.900.000,00 SIT

9. Stanovanjsko vprašanje
rešujem (obkrožite)☒ A prvič
☐ B ponovno

Izjavljam, da so vsi v vlogi navedeni podatki točni in da niti sam niti moji družinski člani, ki skupaj z mano rešujejo stanovanjski problem, niso lastniki drugih stanovanjskih enot in ne kandidirajo na tem natečaju.

kraj in datum

Lj, 28. 10. 1992

podpis posilca

Janez Kopac

ga stanovanja nimam in ga nikoli nisem imel, pa tudi kdo drug iz moje družine ne. Imam garsoniero, ki sem jo kupil z bančnim kreditom z oderuškimi obrestnimi merami l. 1988.

2. Tega neobstoječega stanovanja torej nisem mogel oddajati in z njim zaslužiti niti 1 DEM, kaj šele 9.000 DEM, kot mi je za preteklo leto in pol izračunal Luskovec. V garsonieri živita dva sorodnika, študenta.

Nobenega svojega premoženja nisem nikoli skrival, ker se pač nimam česa sramovati, in sem ga ustrezni komisiji Državnega zbora ob začetku svojega mandata v skladu z zakonom tudi prijavil.

3. Službeno stanovanje, v katerem prebivam, ni večje od 100 m², kot trdi Luskovec, temveč manjše (za prav to-

6. Parcela št. 1451 k.o. Vižmarje, kjer sem gradil hišo ni sporna, kot jo brez dodatne obrazložitve označuje Luskovec. Je last Stanovanjske zadruge Medvode, jaz pa imam kot njen član z zadrugo pogodbo o gradnji na tej parceli iz leta 1986.

novanjski gradnji.

8. Leta 1987, ko sem začel graditi hišo, v Vižmarjih, še nisem bil funkcionar takratne ZSMS (še član ne), kot Luskovec trdi, da bi nakazal zvezo med mojo politično funkcijo in gradnjo hiše.

9. Hišo v Vižmarjih sem gradil po veljavnem gradbenem dovoljenju od zgodnje pomladi do novembra 1991.

evdiki suškej in ga niu ne poznam.

16. Luskovec seje sum z vprašanjem, kako se je cena na dražbi v dveh mesecih znižala iz 3.120 DEM na 2.709 DEM. Ob tem nekaj stavkov prej sam ugotovi, da je bila cena določena v dinarjih (ne v DEM) in da se je, od cenitve sodnega cenika do dražbe, v dinarjih z revalorizacijo povečala, ne zmanjšala. Tistih pribl. 400 DEM razlike je posledica gibanja tečaja nemške marke v primerjavi z revalorizacijo v dinarjih v decembru 1990 in januarju 1991 in takratna politika Zveznega izvršnega sveta, ne jaz ali pa občina kot organizator dražbe.

17. Funkcionalno zemljišče poleg gospodarskega poslopja v Čezsoči sem odkupil tako kot sam objekt že l. 1991 (Luskovec se zlaže, da ga nisem in da sem,

cestami. Pa vseeno Luskovec moju pogodbo s tem podjetjem označi za pošteno v navednicah. Nizkotno.

19. Hiša v Čezsoči ima 150 m² stanovanjske površine in ne 250, kot si je izmislil Luskovec, kljub razpolaganju z resničnimi podatki.

Luskovec v svojih vrednostnih sodbah nenehno namiguje, da sem kot politik

ljubim zakoniti.

Službeno stanovanje (v izmeri 45 m²) mi je stanovanjska komisija v času Peterletove vlade dodelila tudi l. 1991, kot piše Luskovec, vendar so mi ga odvzeli in dali drugemu, preden sem se uspel vseliti, ne da bi me o tem vsaj obvestili (česar seveda ni napisal).

Zahtevam objavo tega odgovora in opravičilo Luskovca ali uredništva za zapisane neresnice na istem mestu, kot je bil objavljen članek, na katerega odgovarjam in z istim poudarkom (napoved opravičila na 3. strani, napoved opravičila na reklamnih plakatih, enake črke). Me zanima, če etika kaj velja tudi za Mladino, ki se proglašja za časopis za etično čiščenje.

JANEZ KOPAČ
Ljubljana

Foto Nina

Grenki Sladki vrh

Z ognjem in mečem po kmetu, ki se je v pesniški občini prvi lotil kmečkega turizma - Ljudem do ilovice podorali cesto, asfaltirali pa drugo, ki vodi k vikendom - Vsemogočna prejšnja oblast še danes enako ultimativno vodi svojo politiko iz krajevnega urada - Tožba, ki bo požrla dvakrat več asfalta, kot je dolžina spornega kolovoza

Jože Pojbič, ki je 24 let v Mariboru mizaril, se je odločil, da se z ženo Angelo na svoje udomi. Na Sladkem vrhu sta kupila podrtijo in poldrugi hektar

zemlje. To je bilo pred 40 leti.

Angela, ki je končala kmetijsko gospodarsko šolo, je povila osem otrok. Danes so po svetu, najrazličnejših poklicev,

eden zaposlen celo na ministristvu, eden pa tu blizu, da bi za staršema prevzel, kar sta mukotrpno prigarala.

Kmečki turizem. Prvi na tem koncu nekdanje mariborske in zdaj pesniške občine. Kmečki turizem, ki so ga okusili od ministrov do direktorjev, od Italijanov do Nemcev in se navdušeno vračali. In razkazovali.

Da bi bil to resnični kmečki turizem, sta Jože in Angela morala zasaditi nov vinograd: dva tisoč trsov rujnega, imeti svojo živino, peči domač kruh,

vse po postavi.

Delavci so predolgo žrli

Pojbičeva odločitev o kmečkem turizmu, to je bilo pred devetimi leti, je, kot je to pri nas že tradicija, naletela na vsesplošno odobravanje, obljubljen pomoč "vseh razpoložljivih faktorjev".

In res. Sladokorska, ki je vlekla za sabo ves Sladki vrh in velik del občine poleg, ki je gradila ceste, vodovod, elektriko, kanalizacijo, telefone in vse, kar je bilo v kraju po-

Jože Pojbič: "Začel bom verjeti, da nas hočejo uničiti..."

trebno, tudi Pojbičem ni obrnila hrbita. Gradbeni odbor krajevne skupnosti se je lahko lotil tudi rekonstrukcije ceste, ki vodi pravokotno od Mure ob hudo-urniškem potoku in se cepi do posameznih kmetij, tudi do Pojbičev.

Prišli so z buldožerji in se lotili dela: najprej odstranitev vsega gramoznega nasutja, ki so ga Pojbiči in ostali sovaščani s tako muko nenehno dovažali na spolzko ilovico.

“Ljubi ljudje, voda bo vse odnesla, ne počenajte tega...” je gradbenike rottil Jože Pojbič.

“Nič se ne razburjajte, kolovoz je treba razširiti, utrditi, nato pride takoj asfalt...,” so odgovarjali odgovorni.

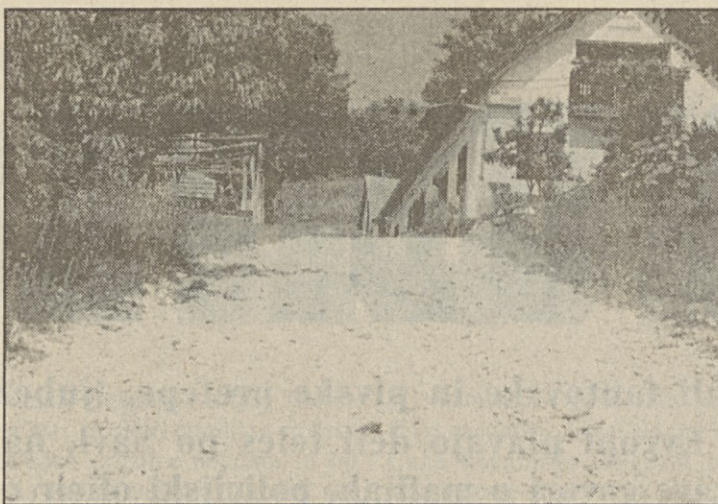
“Potem je nekega dne prišla tajnica krajevne skupnosti, tovarišica Slavica Koren - Kavčič in ugotovila, da so bili delavci predolgo na malici. “Da tega žretja krajevna skupnost ne bo plačala...” Mezgec, katerega delavci so bili prizadeti, se je razburil, da njegovi delavci “ne žrejo”, da se tako ne bo nihče znašal nad njimi... “Ne, spakirali boste in konec,” je pribila gospa s krajevnega urada in tako se je rekonstrukcija te ceste - končala,” žalostna pripovedujeta Pojbičeva.

Bosi, s čevlji v rokah

To je bilo daljnega 1986. leta. Iz tistega nepomembnega nespo-razuma, saj delavci niso bili plačani od ur, temveč od opravljenega dela in če tudi bi “raztegnili” malico, se tovrstna dela vsaj takrat niso merila na štoparico, temveč so zaorali še sem in tja, razširili to in ono, popravili nabrežino in izkopali jarek, ki ga ni bilo, se je razvil spor, ki traja do dandanašnji. Na sodišču.

Pojbičem in vsem ostalim je dež spral cesto v kolovoz, ki si ga premagal samo bos s čevlji v rokah in s košem na hrbitu. Adijo kmečki turizem...

Klicali so inšpektorje iz Mari-bora, klicali Komna, predse-dnika gradbenega odbora, skušali zadevo omiliti, vendar se je zamera že globoko zažrla med prizadete, besede so se

Pred zadnjo ujmo je bil vsaj kolovoz...

izkrivile, nihče se več ni spomnil, kaj je kdo točno rekel, voda pa je še naprej odnašala cesto.

“Jaz nisem zahteval nič drugega kot to, da bi ob vseh tistih tisočih kubikih, kolikor zvlačijo iz Mure gramoza, navozili nazaj nekaj kubikov, da bi cestišče utrdili. Sosed Weingerl se je naveličal čakati in si je dovoz tlakoval z betonskimi zidaki...,” pravi Jože Pojbič.

Kdo je oblast

Nepomembni spor občinske uradnice z izvajalcem del je prerasel v spor med vaščani na

Sladkem vrhu. Ker je bil slu-čajno mož te občinske uradnice tudi predsednik gradbenega odbora, je moč verjeti, da se je krajevna politika vodila iz iste postelje. Kakorkoli že, medtem se je gradilo drugod, najbolj bode v oči lepa, nova asfaltna cesta naprej po dolini do - vikendov ...

Medtem se je tudi na Sladkem vrhu rodila nova država, vendar je vodstvo ostalo - isto. Tako tudi možak, ki je bil od vsega začetka poleg, ker je edini imel traktor in je danes visok funkcionar krščanskih demo-kratov, ne upa več niti blizu. Kajti zdaj gre za nov spor: kdo

bo plačal osem let trajajoč sodni spor, odvetnike, sodne izve-dence...

“Midva ne, ker sva žrtve. Teh stroškov pa je zdaj že toliko, da bi po 40 letih garanja ostala gola in bosa,” pravita Pojbičeva. Pohiteli smo v Pes-nico, da bi na občini izvedeli, kako in kaj kanijo s svojim kmečkim turizmom. Dvakrat smo izbrali napačni delavnik: enkrat je bil eden, drugič trije odgovorni - na dopustu.

Ob cesti, ki vodi ob Muri iz Sladkega vrha proti Radgoni, je tabla, ki opozarja na Kmečki turizem Pojbič. Nikar ji ne sledite! Neurje, ki je prejšnji teden divjalo po tem delu naše lepe in siromašne domovine, je kolovoz dobesedno spralo v dolino. Domačini junaško bosi zakorakajo v blato, avtobusi in oni z osebnimi avtomobili obr-nejo dvajset metrov za križiš-čem. Malo je namreč najti nor-cev, ki bi si spodrecali krila in hlačnice, si oprtali čevlje v naročje in se odpravili po blatu do gležnjev uživati kmečki turi-zem po pesniško ali sladkovrško.

Milih prošenj Pojbičev iz Sladkega vrha 53 ne v dolino, kaj šele na občino, ni slišati.

Janez Sever Foto: Nina

Zdaj je ostalo samo blato...

KDO UBIJA PO

Njega dni smo poznali fantovske in pivske pretepe, ljubezenske in družinske drame, odkar smo v Evropi plavajo deli teles po Savi, naši policaji ropajo v tujini, predsednik države govori o mafijah, policijski oficir o nesposobni policiji, ob cesti streljajo turiste...

Z osamosvojitvijo Slovenije je na dlani, da samo pubertetniška vzhičenost nad lastno državo te ne obvaruje pred kriminalom. Doslej smo Slovenci na področju krvnih deliktov v Evropi sloveli le po - samomorih. Letos pa je očitno, da smo globoko zabredli v Evropo še v tistem delu, ki ni po meri pravnih in naših družbenih norm.

Kdo mori udbovce?

Strokovnjaki s področja kriminalitete so osupnili nad naraščanjem kaznivih dejanj, od preprodaje orožja do organiziranih tatvin in preprodaje

avtomobilov, od neobvladljive mreže prodaje mamil do organiziranega tihotapljanja ljudi čez severno in zahodno mejo, od razbohotene prostitucije do krvavih obračunov med posameznimi tolkami.

Med najbolj skrivnostne in v javnosti nikoli omenjene primere s področja krvnih deliktov vsekakor sodi fenomen nenadnih smrti nekdanjih visokih oficirjev varnostnih služb. Gre za lepo število delavcev varnostnih služb, ki so jim ljudje v skupnem imenovalcu vzdali ime najbolj osovražene - udbe.

Preživeli delavci teh služb so postali pozorni na nerazumljivo dejstvo, da njihovi nekdanji

kolegi, najpogosteje predpostavljani, umirajo znenada. Na videz razložljivo, da po upokojitvi nekatere zaradi premajhne aktivnosti zadene - kap, če uporabimo ljudsko razlago. Problem je le v tem, da so ti ljudje umirali na stopniščih, v garažah ali na samotnih sprehodih, tudi v avtomobilih med vožnjo in se pri padcu udarili v - tilnik.

Trupla v Savi

Varnostne organe že desetletja zaposlujejo trupla, ki jih nosi - Sava. Približno za ducat teh nesrečnežev ni bilo nikoli odkrito, niti kdo so bili in ne kdo si je umazal dušo z njihovo

krvjo. Ljubljana še danes živi v krču sodobnega Jacka Razparača, ki je pred meseci raztelesil neznanega moškega, katerega dele trupla so ribiči odkrili po nekaj dneh v vodi, policiji pa do danes ni uspelo odkriti niti identitete, kaj šele storilca. Da je zadeva še kako srhljiva, so pred nedavnim v isti Savi odkrili nov del telesa, roko, tokrat žensko in pred nekaj dnevi še trup...

Dnevna poročila policijskih postaj, ki jih v otreznjenju ali morda celo za strah zbujaajoče obveščanje posredujejo vse radijske postaje in prinaša dnevno časopisje, so polna krvi, nasilja, strahu. Kriminal že za zajtrk, še preden za sabo zapreš domača vrata z opozorilom, da te lahko že na hodniku čaka palica, krogla ali na cesti avtomobil, ki bo zdrvel za tabo na pločnik sredi belega dne, sredi metropole in mirno odbrzel v kriminalni vsakdan.

Zmedena policija, katere slavo in čast so dodobra načeli škorojeviči, v gostilnah ali na cesti regrutirani vročkrvneži, je v enakem krču. Zgodilo se je namreč to, na kar so strokovnjaki policije opozarjali, da ne gre čez noč in na silo drezati v sistem, ki temelji na tradiciji poštenosti in zaupanja, dasiravno se je zaradi posameznikov spreobrnil v svoje nasprotje. Vse manj je namreč ljudi, ki želijo sodelovati s policijo, ker so bili sami prej žrtve grobsti, nadutosti in robotosti te iste policije.

SLOVENIJI

Kdo je ubil Čuha?

Mariborčani so nekaj tednov in mesecev pregrevali imena iz svojega podzemlja, ki se je razbohotilo do te mere, da so bile nekdanje pretepaške tolpe iz Melja, z Lenta ali Studencev pravi mačji kašelj. Treskale so bombe, goreli avtomobili, pokale puške in pištole, tamkajšnji "kralj" pa še vedno prede svojo mrežo, ki so po besedah redkih posameznikov zdaj ne obsega več samo preprodaje mamil, orožja in prostitutk, temveč že sega v podjetništvo.

V državi je v zadnjih nekaj letih vzniklo na stotine "detektivskih agencij". Redki primeri, ki pricurljajo v javnost jasno izpričujejo, da ne gre za v svetu znane in klasične detektivske agencije, temveč za ljudi, ki so vzeli zakon v svoje roke in si prikrojili pravico sodstva. Zmeda je popolna, strah velik.

Medtem ko so se v Ljubljani ubadali s težko rešljivo uganko, kdo bi naj bil nesrečnik, katerega dele je odkril ribič v Savi, da bi morebiti tako prišli do storilca, so v Šahovem grabnu v Celju odkrili v folijo zavito razpadajoče moško truplo.

Tudi sodnomoedicinskim izveščencem v začetku ni uspelo ugotoviti točnega vzroka smrti, kljub že razpadajočemu trupu pa je bilo očitno, da gre za nasilno smrt.

Policiji je po nekaj dneh uspelo odkriti identiteto neznanca. Odkritje je osupnilo Celjane. Šlo je za 31-letnega Franca Kavčiča - Čuha. Mladi mož je že vrsto let živel na obrobju klošarstva, se preživljal s sezonskim delom v tujini, preostali del leta pa živel od priložnostnih del. Živel je očem malo

znano življenje v sobici hiše na Cesti za Stari grad, se dobročuden družil z mladimi in bil na zadnje viden v množici novega sestajališča mladih ob čolnarni, popularno na Špici.

Najdba je, kot rečeno, osupnila Celjane in ker policiji nekaj dni ni uspelo odkriti nesrečnikove identitete, se je po mestu razširila vest, da so nesrečnega Čuha pred smrtjo grozovito mučili, mu zdrobili zapestja, prebadali in šele zatem - ubili...

Glede na dotedanje življenje Franca Kavčiča, ki je bil sicer rojen v Trzinu, v Celju pa živi le njegov oče, pivskim in drugim prijateljem ni šlo v glavo, kdo in zakaj bi se naj tako kruto znesel nad Čuhom. Resda se je Čuha ukvarjal s "travo", vendar le iz lastnega pridelka, res je, da je bil večkrat suh kot premožen, toda kadar je imel, je vsem plačal. Denar pa je bil

pri njem redek gost, zato tem večje začudenje ulice, da naj bi Čuha nekaterim dolgoval po nekaj deset tisoč mark...

Policija se še po nekaj tednih vrti v krogu, zaslišali so nekaj sto prič, znancev in prijateljev, v dnevnem časopisu so objavili sliko in pozive občanom, da ji naj pomagajo, za storilci pa nobene sledi, čeprav je bilo tistega večera na Špici nekaj sto ljudi...

Nedavni streli ob avtocesti, ko so na počivališču ustrelili turista iz Češke in hudo ranili njegovo sopotnico, ne da bi jih pri tem zanimal ali morebiti mikal njun denar, kaže, da se je razbojništvo v tej mladi državi razmahnilo do skrajnih mej. Vsakodnevni roparski napadi zvečine mladoletnih ali mladih potrjujejo, da je stiska ljudi že prevelika, razstreljeni avtomobili in tovarnjaki pa, da tudi pod-

Franco Kavčič - Čuha

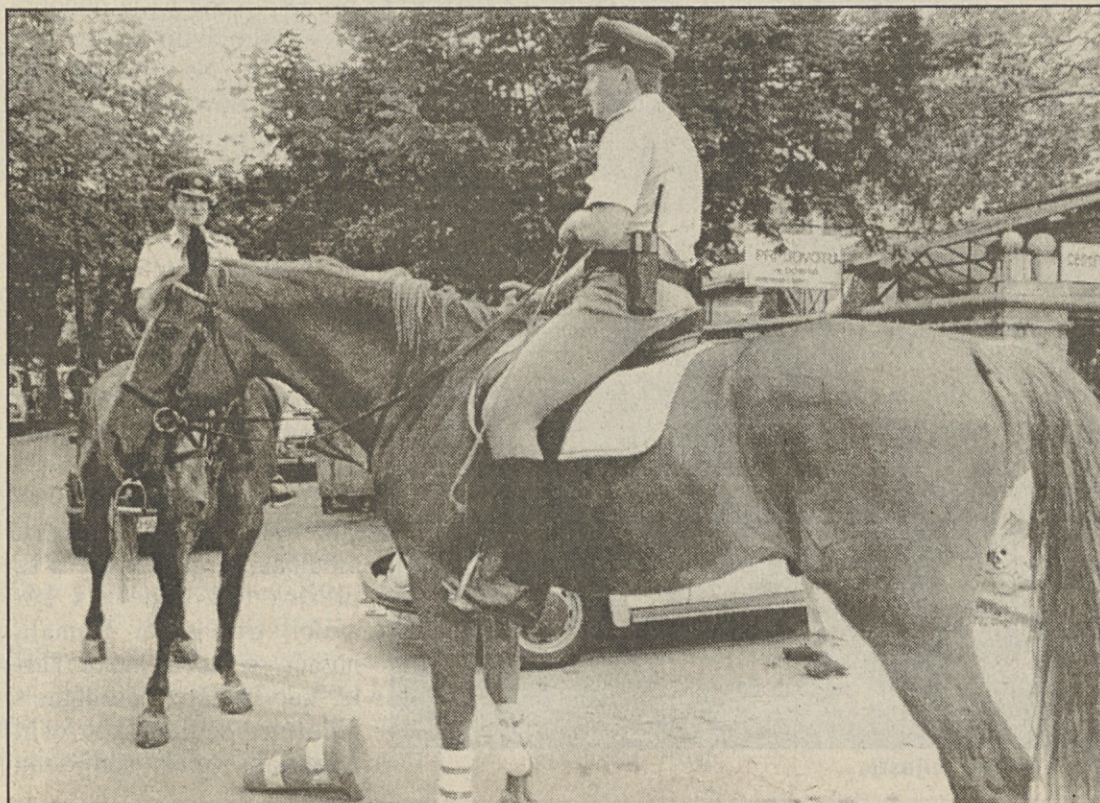
jetništvo ni vsem po meri.

Strokovnjaki trdijo, da so razmere v družbi kritične, kadar so polne gostilne in - cerkev. Da je absurd večji, sam predsednik države javno pove, podobno kot njega dni v Gorici in se je potem zgodilo, kar se je, da v tej mladi državi ni samo ena, temveč razumljivo, več - mafij. Ti si pa pomagaj, kot veš in znaš, ali pa ti postane slabo zaradi buške na tilniku, te povozi na pločniku avto, obstreli policija ali razkosanega odkrijejo ribiči v vodi.

Kdo koga ubija v Sloveniji?

Jani Sova

Foto: arhiv Nove dobe

■ Maja Zagoričnik: Pot v Istanbul (3)

Vznemirljiva Azija

Kako naj se je človek loti? Pred zemljevidom te neznanske celine se zmedeš. Še bolj pa si zmeden, ko si pred njenim pragom. Spominjam se, da sva bila v Ismaniji. Na onem bregu prekopa je torej Azija? Neverjetno... Pa v Nomeju, pred Beringovo ožino, da si jo lahko kar peš primahal na ameriško celino, je torej tam še vedno Azija?

Resnica, vznemirljiva resnica je ta, da je Azija blizu, neverjetno blizu nas, ali pa prav zelo oddaljena. Lotimo se je z dobrega, nam najbližjega, najbolj prijetnega, najbolj vznemirljivega konca. Torej na pot v Istanbul, na tisti Vzhod, ki so ga optimistična pokolenja krstila na Bližnjega.

Značilne so tudi tako imenovane turške kopeli (hamam), vendar jih prekaša Pokriti bazar iz 16. stoletja z množičnimi trgovnicami ob tesnih obokanih hodnikih. Bazar, nekdanj blodnjak obokanih ulic, danes po velikem

požaru leta 1953 marsikje odkrit. Pet tisoč tržnih lop, pet tisoč skodelic čaja, vedno pripravljenih za obiskovalca. Odkrito povedano - ali je umestno biti odkritosrčen ali pa je bolje vrniti se z lepimi pozlačenimi stojnicami, ki

nikogar ne bi razočarale? - bazar je razočaranje, bazar je nekaj najbolj markantnega, najčudovitejšega - kakor kaj - kakor za koga. Naramnice iz plastične mase se kopičijo, žal, na preprogah iz širas. Češko steklo pokriva zlato vezenino. Britvice se sklanjajo nad jatagani. Počasi, toda neizbežno izpodriva žvečilni gumi halvo, sezamov kolač in med. Evropsko blago bo nekje prav kmalu - oziroma nekje pa je dodobra že - preplavilo dragocene umetnine. Ne upaš si reči "neprecenljive", kajti na tem boljšem trgu bi imele celo bolhe svojo ceno.

Samo trgovina z začimbami je zdržala. Že tisoč let ne manjka cimetove palice ne majaronovega lista ne koriandrove korenine ne Nageljnovga klinčka ne muškata oreha na tem trgu začimb, ki se je včasih imenoval Egiptovski trg.

Neustavljivo se vračaš na stambulske ulice. Vijugast blodnjak, mrgoleča gneča se preriva tod, zadeva s komolci, trdo suva. Hamali, nosači, so močni kakor Turki, kar so zares, osedlani s tovrnim sedlom kot osli. Raztrgani vojaki sedijo na

tleh in prigrizujejo kos črnega kruha in kos sira, položen na papir. Na oglu hodnika se nameščajo ljudje z lekarniško tehtnico na hrbtu: tehtanje velja piaster. Beračica sedi na tleh in se zahvaljuje za novčič, ki si ji ga vrgel, z očarljivim turškim pozdravom: "gule", "odidi s smehljajem". Nekatero po stari šegi v črno oblečene starke še vedno vlečejo na usta rob v lase zataknjenega robca in skromno nakazujejo kopreno. Mnogi moški nosijo jahalne hlače, toda brez škornjev in celo brez nogavic, bose noge tičijo v moderni obutvi s sparanim usnjem pod peto, ali v debelih črnih galošah, kakor da so iz kavčuka. Na glavi nosijo zamaščene čepice s ščitnikom, ki je po strani zasukan. To je cela pripoved s tem ščitnikom na ušesu. Tedaj - ko je Ataturk odpravil fes - so s čelom v prahu tako lažje odgovarjali, ko je z električno razsvetljenega minareta klical mu ezin svoj obredni "La ila il Alah". Zdaj nihče več ne odgovarja na ta poziv k molitvi. Čepice s ščitnikom na ušesu pa so ostale.

Tale ljubi, stari Istanbul

Mož s široko čeljustjo

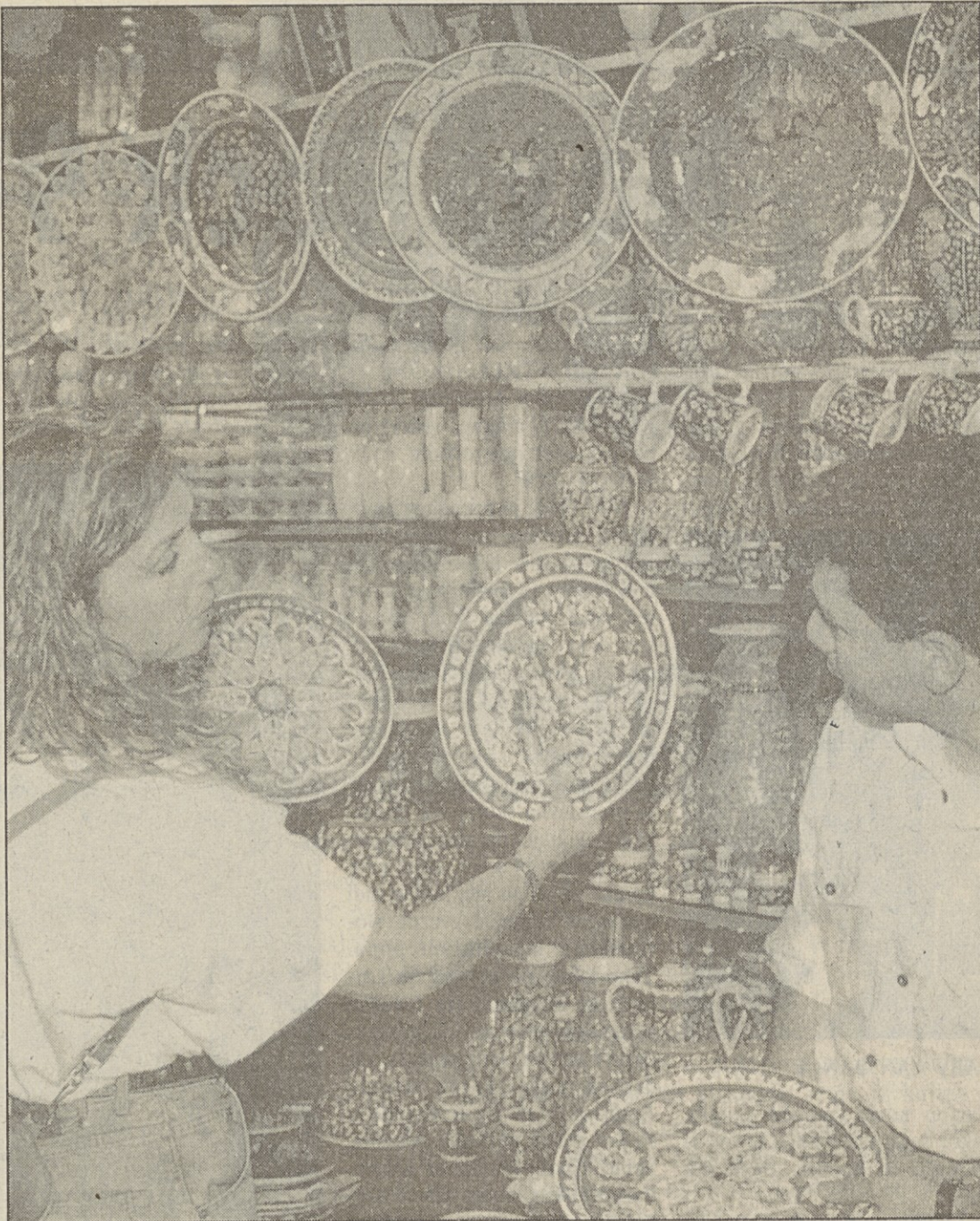
je čudovit, očarljiv. Tu preživiš nekaj ur in sanjaš, da preživljaš celo življenje. A vseeno se neprenehoma vleče za teboj občutek, da nečesa manjka...

Naenkrat se ti posveti, da te v vseh revnih "mravljiščih" sveta ne prevzame toliko množica ljudi, marveč njihova obleka. In sicer ne od sonca obsijana revščina, marveč njena maska, ki jo sestavljajo zlovesče evropske cunje, bedne prepotene suknje - toda s pasom in povrhu čepica s ščitnikom. Draž orientalske nemarnosti, širina, ki luknje zastira z naborki, turban, ki daje dolgim brkom veljavo, in čaršav, črna koprena, ki zožuje ženskam stas in vrača njihovim obrazom skrivnost - vse to pa tu že manjka.

Mož s široko čeljustjo

Vsakdanje življenje Istanbula je še vedno, sedemnajst let po njegovi smrti, obsedeno od Atatürka, moža v salonski suknji in s široko čeljustjo. V vseh javnih prostorih in v večini zasebnih bivališč, kamor radovedno pošiliš, oče Turkov s fotografije še vedno opozarja svoje rojake, naj bodo velik moderen narod. Ko je umrl, ga je republika proglasila za svojega večnega poglavarja. Znamenje časa pa je, da so morali njegovi častilci izglasovati v parlamentu zakon za "zaščito njegovega spomina". Pet let karakola gimnazijcu, ki bi prilepil brke na njegovo sliko...

Pravzaprav je Atatürk hodil le v osnovno šolo, "srečno naključje" pa je pospešilo razvoj Turčije v novi čas. Na vso moč mislim na vse dežele - kaj bi jih naštevala - Bližnjega, Srednjega in Daljnega vzhoda, ki niso imele te sreče, da bi ob

Veliki bazar

odločilnem zavoju njihove zgodovine vstal med njimi kak Mustafa Kemal. Težko je tu krotiti skušnjavo in ne vprašati, kdo je pravzaprav - če odštejemo vso ikono grafijo - ta izredna zgodovinska osebnost, ki nam je še tako blizu. Najprej ugotoviš, da je bil Turek samo po nesporazumu. Rojen v Solunu je nastopil službo v otomanskem cesarstvu natanko v trenutku, ko je razpadlo na kose in se je Makedonija, kjer se je rodil,

vrnila h Grčiji. Zamislimo si Mustafa Kemala kot grškega generala in pomislimo, kako bi zasukal usodo Grčije...

Surovost njegovih reform je blizu prenapetosti. Lepega jutra se prebudi - takrat petnajst milijonov Turkov, ki ne znajo podpisati svojega imena. Kemal je enostavno z eno potezo peresa - zares umestna beseda - odpravil arabsko pisavo in jo nadomestil z latinico. Da bo mera polna, je spremenil tudi

jezik, ga "osnažil" perzijsčine in arabščine, kolikor ju je vseboval. Izumil je "fonetično" turščino, ki je osupnila izobražence, in poslal odrasle ljudi spet v šole. Kdor bi še uporabljal arabsko pisavo, naj trohni v ječi. Zares, kar je bilo od davnine do danes v veljavi, se bo jutri kaznovalo z zaporom. Ženska koprena, moški fes in branje korana (ker je natisnjen v arabščini).

Se nadaljuje

Festival alternativne glasbe v Ljubljani tokrat že štirinajstič

Novi Rock 94

V soboto, 3. septembra, bodo ljubljanske Križanke že štirinajstič zapovrstjo gostile zdaj že tradicionalno prireditev, posvečeno alternativni godbi. Prireditev nosi naziv Novi Rock in je, kot že razkriva ime, vsebinsko zastavljena kot pred-

BABY CAN DANCE

stavitev novih domačih skupin, kakor tudi gostovanju že uveljavljenih in znanih glasbenih imen.

Za letošnji nastop na Novem Rocku v uradnem delu programa je komisija glavnega organizatorja, Radia Študent, izbrala štiri domače skupine: BABY CAN DANCE iz Ljubljane, LINK DER WASSER iz Deskelj, ANA PUPEDAN iz

Pivke in AGENT'S LIMITED iz Hrastnika. Kot gostje bodo nastopili STRELNIKOFF iz Celja, za njimi Američani BAR-KMARKET, vrhunec večera pa bo pripadel newyorškim COP SHOOT COP.

Novi Rock je prireditev posebnega pomena za razvoj slovenske glasbe. Kljub nihanjem v konceptu in kvaliteti je namreč uspel obdržati kontinuiteto, kar za večino ostalih festivalov na teh prostorih ni moč trditi. Prav kontinuiteta je tisto, kar tej prireditvi daje specifičen pečat, predvsem pa tudi dejstvo, da so se na njej skozi leta kalila in predstavila skoraj vsa imena, ki kaj veljajo na slovenski alter - rockovski sceni, svoje prve korake pa so ob njej hodile tudi nekatere kasnejše zvezde slovenskega mainsteram popa. Tako lahko ob neizbežnih Lai-bach in Borghesii ter množici slovenskih alternativnih in rockovskih bendov omenimo še Videosex, Lačni Franz in celo Agropop. V okviru te prireditve so kot gostje nastopili Amebix, Sonic Youth, Disciplina Kičme, Partibrejkers, enega izmed najboljših vrhuncev te prireditve pa so ustvarili newyorčani Swans.

Koncept festivala se to leto vrača k preverjemu in učinkovitemu vzorcu, ki se je že nekajkrat uspešno dokazal, le da se bo dan prej na istem prizorišču v okviru te prireditve

zgodil še Mute Festival, o katerem lahko preberete več na sosednji strani. Novi Rock še vedno ostaja dogodek, katerega se je preprosto treba udeležiti,

saj poleg koncertne atrakcije predstavlja tudi pomebno družabno prireditev, ki že leta privlači množice obiskovalcev različnih glasbenih usmeritev.

COP SHOOT COP (Foto: Andreja Orel)

THE DUBLINERS zopet v Sloveniji.

Tudi koncertna agencija AFK je že v začetku septembra pripravila odličen koncertni dogodek, saj bodo 5. septembra v njeni organizaciji v Polnem gledališču Križank nastopili legendarni irski godci THE DUBLINERS.

Veteranski staž skupnega muziciranja belolasih in belobradih Ircev presega že tretje desetletje in združuje več generacij zvestega občinstva po vsem svetu. Iz nastopa v nastop, iz leta v leto The Dubliners navdušujejo s sproščujočim,

temperamentnim, v izraznosti in igranju pretanjenim obdelovanju irske tradicionalne ljudske godbe ter z večino pravih mojstrov uprizarjajo rajajočo in prepeva-jočo veselico, ki se ob ustreznem vzdušju raztegne tudi na dve uri in več. The Dubliners so še danes vzor mnogim skupinam, ki se ukvarjajo s tovrstno glasbo, njihovi koncerti pa z nezmanjšano intenziteto polnijo prizorišča po vsem svetu.

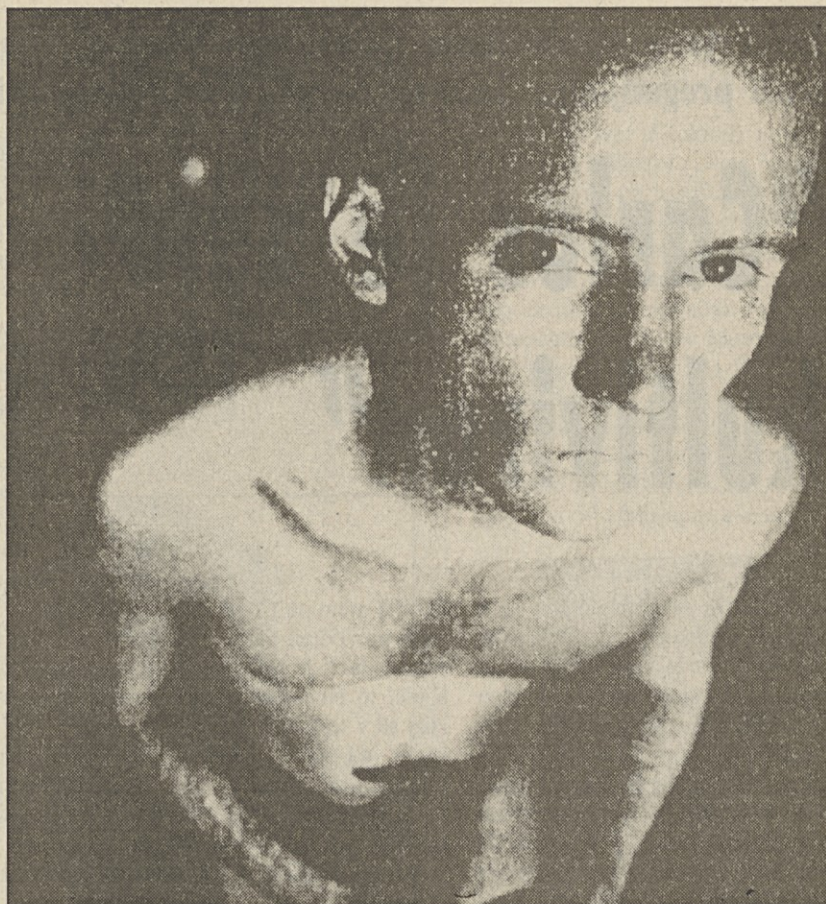
Mute festival v Ljubljani

Trije v enem

V petek, 2. septembra se bo v ljubljanskih Križankah zgodil glasbeni festival, na katerem bodo nastopili trije izvajalci, ki snemajo za priznano angleško neodvisno založbo MUTE RECORDS, in sicer: INSPIRAL CARPETS iz Manchestra, MIRANDA SEX GARDEN iz Londona in newyorčan MOBY.

Vsekakor zelo atraktiven dogodek, ki bo pri nas prvič združil tri različne segmente pop kulture in aktualnega dogajanja na tuji glasbeni sceni.

INSPIRAL CARPETS je kvintet iz Manchestra, ki je s svojo tretjo ploščo "Revenge Of The Goldfish" dokazal, da ni zgolj edini preživeli iz "manchestrskega booma" (vala skupin, ki so združile kitarski pop in klubsko plesno glasbo - Happy Mondays, Stone Roses...) iz konca osemdesetih, temveč da se je tudi razvil v zrelo pop rock skupino. Njihove uspešnice "This Is How It Feels", "Bitches Brew", in "Dragging Down" s prejšnjih plošč ter trije singli z zadnjega, zelo uspešnega albuma "Devil Hopping" ("Saturn 5", "I Want You", "Uniform") so se brez izjeme uvrstili med prvih dvajset na britanski nacionalni lestvici, sam album pa kar med prvih deset. Poleg komercialnega uspeha so bili Inspiral Carpets zelo lepo sprejeti tudi s strani kritike, ki jih šteje med največje angleške koncertne atrakcije.

MOBY je vzdevek sedemindvajsetletnega techno glasbenika iz New Yorka, s pravim imenom Richard Hall, ki je nedvomno prva prava techno zvezda. Je prepričani vegetarijanec in ortodoksni kristjan. Po študiju filozofije se je posvetil glasbi in sicer kot kitarist v nekaterih bolj ali manj znanih punk skupinah. Z elektronsko glasbo se je začel ukvarjati pred petimi leti, ko si je v nekem skladišču na Manhattanu postavil svoj lastni studio. Prvi veliki uspeh je dosegel z mednarodnim hitom "Go", v katerem je uporabil glasbeno temo iz kultne nadaljevanke "Twin Peaks". Tej uspešnici so sledile "I Feel It", "Next Is An E", "Move", "Thousand" (ki je prišel v Guinnessovo knjigo rekordov kot najhitrejša pesem na svetu s 1015 udarci na minuto!) in zadnji single z naslovom "Hymn". Moby je znan tudi po izjemno energičnih živih nastopih, na katerih najkrajšo potegnejo njegovi instrumenti. Mobyev prvi album za založbo Mute bo izšel prihodnje leto, pred njim pa lahko pričakujemo še nekaj singlov.

MIRANDA SEX GARDEN

je projekt treh violinistk in pevk, ki so svojo kariero pričele z igranjem in petjem po londonskih ulicah in v podzemni železnici, kjer jih je opazil šef založbe Mute Daniel Miller. Očaran z njihovo glasbo jim je takoj ponudil pogodbo. Po dveh albumih "Iris" in "Madra" so dekleta začela zvok violin in liturgično petje mešati z bolj konvencionalnimi

rockovskimi prijemi. Spremembi sta nedvomno botrovala dva nova (moška) člana skupine, kitarist in bobnar, seveda pa tudi producent Alex Hacke iz legendarnih Einstürzende Neubauten, ki je je sproduciral njihov zadnji album "Fairytale Of Slavery". Med snemanji je zasedba tudi intenzivno nastopala, med drugim z Nickom Caveom, Depeche Mode in Einstürzende Neubauten.

Intervju z odvetnikom razvpitega Carlosa, terorista, ki so ga prijeli po dvajsetih letih preganjanja. Jacques Verges je v dokumentih zloglasne Stasi označen kot terorist.

"Carlos je zelo kultiviran"

"Izvolite sesti. Nahajate se v centrali mednarodnega terorizma. Kot verjetno že veste, je iz dokumentov Stasija razvidno, da sem bil eden glavnih akterjev pri bombnem atentatu na gradbišču atomske elektrarne Creys - Malville leta 1982. Včeraj sem govoril s Carlosom. Povedal sem mu, da me Stasi označuje za njegovega delodajalca."

Kako je Carlos reagiral na to?
"Rekel je, da mi bo moral kmalu prinašati pomaranče v zapor."

Vas takšni očitki ne vznemirjajo?

"Če bi bil resnično udeležen pri atentatu Creys - Malville, se zdaj ne bi smehljaj in ne bi sedel tu."

Torej dokumenti Stasija ne izkazujejo resnice?

"Ko me je Stasi navedla kot

akterja atentata Creys - Malville, smo preživljali mali delirij. Ne trdim, da si je Stasi vedno izmišljala, to Nemcem ne leži, Francozi so v tem mnogo boljši, trdim samo, da so pri Stasi napačno interpretirali dogodke in dejstva, ki so jih ostale varnostne službe označile kot možne pri atentatih."

Ali ste prejšnji teden resnično

Verges - zvezdnik med advokati:

"Če bi bil terorist, se zdaj ne bi smehljaj in ne bi bil tukaj."

prvič srečali Carlosa?

"Da."

Vnaprej izgubljeni primeri vas privlačijo...

"...in sem takoj uvrščen v tabor mojih klientov. Poglejte: Zelo zavzeto branim Magdaleno Kopp, Carlosovo ženo, in takoj vpijejo - Verges, sodelavec teroristov! Nato branim, prav tako zavzeto, Klaus Barbicja, in že sem simpatizer nacistov."

Vas to čudi?

"Logičen zaključek bi bil, da ne pripadam nobenemu taboru."

Od česa živite? Klienti kot Kopp, Barbicja in Carlos vam

vendar ne prinašajo zaslužka?

"Res. Tu imam izgubo. Vendar si to razkošje lahko privoščim."

Torej imate tudi "normalne" kliente?

"O, seveda. Vendar o ločitvenih razpravah mojih klientk iz visoke družbe nikoli ne govorim, za povsem vsakdanje primere pa se tisk ne zanima."

Zakaj je bil Carlos prijel še zdaj, čeprav so Francozi že dolgo vedeli, kje se nahaja?

"Po mojem mnenju primer Carlos ni pravna, temveč politična afera."

Ali to pomeni, da so določeni politiki z aretacijo Carlosa imeli koristi?

"V kratkem bodo v Franciji predsedniške volitve. Vsekakor je pozitivno, če lahko rečem: Američani so šaljivci, Angleži škrtje, Nemci pa napihnjeni bedaki, nam pa je uspelo ujeti najnevarnejšega

"Carlos morebiti ni povsem nedolžen, vendar mu do zdaj niso mogli dokazati nič, kar bi ga povezovalo z atentatom v Rue Marbeuf. Preiskavi o ostalih dveh atentatih so zaradi pomanjkanja dokazov ustavili, vendar bosta zdaj obnovljeni."

Če je "dosje Rue Marbeuf", kot trdite, prazen, ali bo sploh prišlo do procesa?

"Francozom je popolnoma vseeno, kaj se bo dogajalo s Carlosom v naslednjem letu ali dveh. Trenutno je najbolj važno to, da je francoska policija najboljša na svetu, ker je prijela najnevarnejšega terorista na svetu."

Se pravi, da ne bo procesa?

"Seveda bo do sojenja prišlo in kakršni koli bodo (ali ne bodo) dokazi, bo Carlosu izrečena najvišja možna kazen. Tega se tudi sam dobro zaveda."

Še ohranjate stike z Magdaleno Kopp?

"Nikoli nisem tajil, da jo zelo spoštujem in da sva si zelo blizu..."

Baje vam je med prestajanjem kazni celo spletla pulover...

"... iz alpaka volne, prosim lepo!"

Jo videte? Kako vzdržujeta stike?

"Sploh se ne srečujeva. Od časa do časa mi pošlje razglednico, vem za njen naslov - ta teden pa sem ji povsem spontano telefoniral in ji sporočil, da sem videl Carlosa ter da se dobro počuti."

Carlos se dobro počuti, njegov dosje je prazen. Ali tak primer ni dolgočasen za odvetnika vašega slovesa?

"Carlos je zelo kultiviran človek. Včeraj sem se zelo vznemiril, ko s sem se z njim pogovarjal o južnoameriški književnosti."

Carlos že deset let, kolikor nam je znana, ni več aktiven. Ali je izgubil prepričanje v "svojo stvar", govorite z njim o tem?

"To je vprašanje, ki mu ga nikoli ne bi postavil."

Zakaj ne?

"Z njim se rad pogovarjam o vsebini njegovega dosjeja, politični situaciji v svetu ali o književnosti. Skrivnosti mojega klienta ne bi rad poznal."

Po reviji Stern prevedel: MiO

JACQUES VERGES

se je rodil Vietnamki in kreolu na otoku Ile de la Réunion.

Življenjepis

advokata, ki je na sodišču branil teroriste tipa Coleur in tudi nacističnega vojnega zločinca Klaus Barbicja, je začel z govoricami, čevkami in legendami. V času od leta 1970 do 1978 je izginil. Baje se je nahajal pri Pol Potu v Kambodži, verjetno tudi pri KGB v Moskvi.

Njegovo edino pojasnilo: "Bil sem na drugi strani ogledala." Dokumenti bivše tajne službe bivše Nemške demokratične republike obremenjujejo tega devetinšestdesetletnika kot aktivnega člana Carlosove teroristične skupine.

Svetovni boksarski prvak Jack Sharkey je umrl v 92. letu starosti.

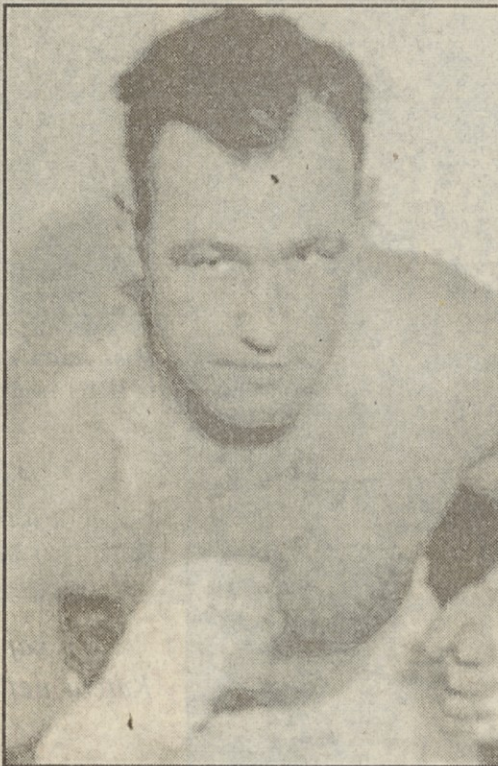
"Morski pes" je umrl zaradi starosti

Max Schmeling mu je leta 1930 odvzel naslov svetovnega prvaka, Jack Sharkey se mu je maščeval dve leti pozneje - "Morski pes" pričel športno kariero na vojni ladji - "Schmeling je igral bolje od Marlene Dietrich" - Bali so se ga zaradi nizkih udarcev

Paul Kukauskas, rojen 6. oktobra 1902 v New Yorku, se je preimenoval v Jacka Sharkeya (morskega psa) na odprtem morju. Tam, na krovu ameriške vojne ladje, se je pričela njegova blesteča športna kariera.

V tistem dvoboju s prvakom ameriških marincev je prišel do izraza njegov temperament. Prvak je bil v nekaj minutah na tleh in Paul Kukauskas je postal Jack Sharkey (po slovensko: Jaka Morski pes).

V tridesetih letih tega stoletja so se ga nasprotniki bali "kot psa". Malo zaradi njegovega temperamenta, bolj zaradi nizkih udarcev. Znamenit pa je postal 12. junija 1930, ko je naslov svetovnega prvaka v težki kategoriji moral prepustiti Nemcu Maxu Schmelingu. Zaradi nizkega udarca so Sharkeya v četrti rundi dvoboja za naslov svetovnega

Paul Kukauskas - Jack "morski pes" Sharkey
prvaka diskvalificirali.

Te diskvalifikacije nikoli ni prebolel. Vse življenje se je pritoževal čez odločitev sodnikov: "Max je sceno odigral bolje od Marlene Dietrich. Saj sploh ni bilo tako hudo."

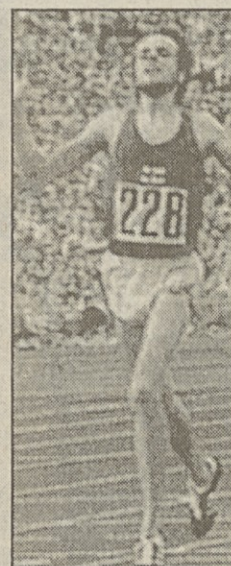
Dve leti kasneje Max ni imel časa igrati v ringu. "Morski pes" si je naslov svetovnega prvaka priboril nazaj.

V sredo, 17. avgusta letos, je v Beverlyju v ZDA v 92. letu zaradi starostne oslabilosti umrl Jack "Morski pes" Sharkey. Eden redkih boksarjev, ki jim uspe dočakati takšno starost.

Mitja Ocvirk

Medalja ima ceno (visoko!)

Atletski svet je šokirala novica, ki prihaja s Finske. Lasse Viren, pomnimo ga po uspehu, ki ga ni nihče več ponovil, se je odločil prodati svoje olimpijske medalje. V osvežitev spomina - na dveh zaporednih olimpijadah (1972 v Muenchnu in 1976 v Montrealu) je zmagal v tekih na 5 in 10 kilometrov. Ne vemo, če ga je v prodajo prisililo pomanjkanje denarja, vendar pričakuje, da bo za vsako izmed štirih kolajn dobil okroglih 300.000 nemških mark.

Zakon je zakon

Katrin Krabbe, do prihodnjega avgusta suspendirana atletinja iz Nemčije, je za tožbe proti Atletski zvezi Nemčije in IAAF najela odvetnika. Michael Zimmermann, bivši vrhunski veslač, zdaj odvetnik, jo je zastopal tako dobro, da sta se pred kratkim poročila.

12. junij 1930 - Nizek udarec Sharkeya (desno), Schmeling je svetovni prvak.

Izbor Miss lovske koče "HUM" Polule

Organizator prireditve je bil Zvonko Prevolnik, najemnik gostišča LD Hum Polule.

Miss Anita Zorko s Polul, prva spremljevalka Ranka Petrovič iz Celja in druga spremljevalka Berta Zorko s Polul

*Na robu mesta, na koncu vasi,
tam daleč na hribu se je trlo ljudi.
Dero se dekleta, vsa mlada in lepa,
ena je fletna, ta drugi ni mar,
kaj rekla bo tretja, ne vprašaj nikar.
Katera najlepša bi bila, ugotavljala je vsa množica,
kateri krono bi lahko podal,
presodi še ti, da boš mirno spal.*

Danijela

Prepričljiva Jamie

"Če se enkrat odločiš, da boš prestopil prag dostojnosti, potem ni več težko," pravi Jamie Lee Curtis, ki je bila v sceni zapeljevanja v filmu Resnične laži tako prepričljiva, da je Arnold Schwarzeneger ostal brez sape. Tako vročkrvno je odplesala trebušni ples, da je Arnie pozabil, kaj piše v scenariju. Za 35-letno Jamie pravijo, da ima najlepšo postavbo v Hollywoodu, ob tej priložnosti jo je v celoti pokazala, kar pa še ne pomeni, da jo bodo videli tudi gledalci. Najbolj vroče prizore bodo seveda izrezali.

Vojak se ni predal

Manfred Woerner, generalni sekretar pakta NATO, je umrl zaradi zahrbtna bolezni - črevesnega raka. Kljub temu, da se 59-letno Woerner nikakor ni hotel vdati usodi, je izgubil v boju z njo. Z železno voljo, disciplino in značilno vojaško izurjenostjo je brez samopomilovanja uspešno prestal kar sedem operacij, se držal strogih diet in delal načrte za prihodnost.

Ko so mu odstranili del črevesa in želodca, je prej še čil in močan človek izgubil skoraj 40 kilogramov in postal senca samega sebe. Vseeno je vztrajno zatrjeval, da se dobro počuti in da bo konec poletja zopet lahko prevzel delo sekretarja.

Kako je bilo z njim v resnici je vedela samo njegova žena Elife, novinarka, s katero je bil srečno poročen od leta 1982, in ki ga je vseskozi opogumljala...vse dokler ni izdihnil v njenem naročju.

Kako se počutijo debeluhi

Kaj pomeni živeti s preveč kilogrami? Mlada deklica iz Kalifornije je sklenila, da bo zadevo preizkusila v živo. Caroline Graham se je čez noč odebela s pomočjo posebnega oblačila, ki ji ga je napravil Lance Anderson, mojster za specialne efekte.

Tako zamaskirana se je odpravila na svoj pohod. Odšla je na Venice, najbolj znano plažo, na kateri se zbirajo mladi, ki so prepričani, da sta vitkost in fizična kondicija najpomembnejši stvari na svetu.

Kaj vse je Caroline doživela? Seveda posmeh in zasramovanje, pikre pripombe in zlobne poglede. "Moj debeli dan je bil prava katastrofa," je dejala mladenka. "Napravila bom vse, da bom ohranila svojo vitko linijo," je še dodala.

Michail Baryshnikov, baletni zvezdnik po rodu iz Sovjetske zveze, je bil pred kratkim v njujorškem Harlemu pričakan kot osvoboditelj, saj je osnoval svoj poseben sklad za šolanje revnih, a nadarjenih mladih plesalcev. Sklenil je, da bo vanj vsako leto vložil najmanj 50.000 ameriških dolarjev.

Robert De Niro doma

Robert De Niro je videti za svojih 51 let še zelo mlad, svež, na obrazu skoraj ni opaziti gub. Za svoj videz se ima zahvaliti zdravi prehrani in svojemu športnemu duhu. To pa še zdaleč ni vse.

Tudi slavniki ne nasedajo več učinkom kolekcij znanih imen. Slavniki De Niro si je poiskal nek recept za "domačo mažo", ki si jo vsak večer vtira v svoj ne več prav mladostni obraz. Upa, da bo mazilo pomagalo in zgladilo njegove odvečne gube. No, bomo videli, kaj bo...

Nadljudje

Znani britanski fizik Stephen Hawking je dejal, da bo mogoče z genetskim inženiringom napraviti nadljudi, ki bodo imeli bolj razvite mentalne sposobnosti in bodo bistveno bolj odporni.

Hawking, ki je večino življenja povsem paraliziran, je najavil tudi, da bo človek v naslednjih dvesto letih potoval do večine najbližjih zvezd.

Z zamenjavo DNA bodo dosegli modifikacijo inteligence, zmanjšali agresivnost in spremenili značaj. Za začetek bodo znanstveniki te metode uporabili v boju proti boleznim, ki so posledica genskih sprememb. To bo dolg proces, kajti strokovnjaki se morajo šele naučiti, kako manipulirati s človeško inteligenco, saj gre za zamotane in zahtevne postopke, je razmišljal avtor uspešnice *Kratka zgodovina časa*.

Ocenil je tudi, da bo rasa nadljudi za normalne ljudi velik političen problem, prišlo bo do nasprotja med dvema skupinama.

Shannen odšla, Tiffany prišla

Shannen odšla, Tiffany prišla Na slovenski televiziji že ne, pač pa na RTL-u si bo mogoče jeseni ogledati nadaljnje epizode *Beverly Hills 90120*, v katerih se je vihrava Shannen Dorethy, bolj znana Brenda, dokončno odločila zapustiti *Beverly Hills 90120*. Vzrok je štipendija, ki ji jo je uspelo izsiliti od gledališča iz Londona. Kot nekakšen nadomestek pa so v serijo vpeljali nov obraz. Nadomestila jo je Tiffany Amber - Thiessen (20), ki se v vlogi Valerie - hči Walshevih znancev - namesti v Brendini sobi in je prava hudoba. V svoji preračunljivosti poskuša speljati Dylana (Luke Perry), ne izogiba se tudi Brandonu (Jason Priestly). Zasebno pa je čisto drugačno dekle. Že pol leta hodi s soigralcem Brianom Austin Greenom, drugače pa upa na uspešno kariero.

Mimogrede, vidite jo lahko tudi v epizodi "California Highschool" na RTL 2.

Kralj Albert v senci svojega predhodnika Baudouina

Belgijski monarh Albert je že leto dni na prestolu, a je še vedno osenčen s svojim predhodnikom Baudouinom, ki je umrl lanskega julija. Po letu njegovega prestolonasledstva ni bilo nobene značilne ceremonije. Pa ne, da Belgija ne bi imela rada svojega monarha in njegove elegantne žene, temveč enostavno še ni uspel izstopiti iz sence svojega predhodnika Baudouina, ki je kraljeval na prestolu več kot štiri desetletja in so ga svoji domovini častili kot nekakšnega svetnika.

Mogočen Baudouin je bil uspešnejši, saj je francosko govoreče Valonce in nizozemsko govoreče Flamce, sicer s težavo, združeval v eni državi. Albert pa se na problem teh dveh narodnosti ne zna pravilno odzvati. Tudi kot bleščeč zakonski mož se ni nikoli izkazal. Z ženo Paolo sta v preteklosti komaj prebrodila nekaj kriz, do ločitve tudi ni veliko manjkalo.

Postavlja se že tudi novo vprašanje prestolonasledstva, saj Albertovo (60) zdravje le ni več tako bleščeče. Uradni prestolonaslednik (34), ki dobiva očitke, da ni dovolj "svet", bi naj prevzel to vlogo, čeprav bi si Belgijci mnogo bolj želeli njegovo sestro Astrid (33) za kraljico.

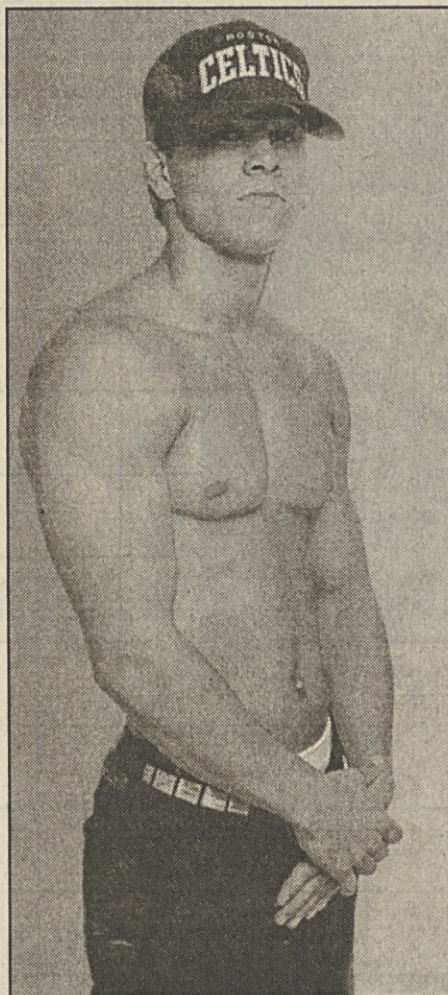

Basistu skupine U2 Adamu Claytonu te dni res ni lahko pri srcu. Naomi je spet zaljubljena, vendar ne ljubi njega. Po dolgem ugibanju je lepotica z modnih pist priznala svoje ljubezensko razmerje z režiserjem Seanom Pennom, ki je zaradi zapeljive manekenke zapustil svojo drugo ženo, igralko Robbin Wright, s katero ima dva otroka.

Vsestranski Marky

Seksi Marky Mark je pokazal svoje mišičasto telo sedaj tudi na platnu. Po izteku pogodbe modela za spodnje perilo pri Calvinu Kleinu, uspešni izvedbi MTV popularne "United", se je odločil preizkusiti tudi kot igralec v filmu "Mr. Bill", kjer s svojimi kaotičnimi prijatelji oteži življenje Mr. Billu.

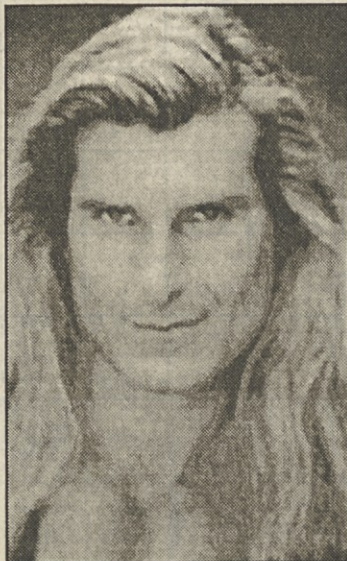
Na glasbenem področju je malo slabše, saj napovedana septembrska turneja s Princeom Ital Joem odpade.

Naslednje leto pa namerava izdati solo album. Marky Mark, model, pevec, igralec in morda še kaj se svoje slave v L. A. komaj otepa.

Catherine Oxenberg na delu

Chatherine Oxenberg po dolgem času zopet snema. Tokrat

je to televizijska serija "Acapulco Heat" ali poslovenjeno

Vročica v Akapulku. Pri tem ima nemalo težav, največ seveda s soigralcem, lepim, dolgotrajsnim blondincem, s športno izurjenim telesom, ime pa mu je Fabio. Ob prav tako lepi in muhavi lepotici je konkurenca neizogibna, saj noben od njiju ne odstopa od svojega "prav".

Med snemanjem se izzivata, kregata, psujeta, skratka, sploh se ne prenašata. Čedna Catherine ga imenuje "neumni kup mišic", on pa ji ne ostane dolžen in ve povedati o bivši denverski zvezdi, da je pred kamero lesena kot strašilo. Če bosta odklonila snemati, kot grozita, se bosta morala pogovarjati še kje drugje... npr. na sodišču.

Trebušček za spomin

Nosečnost, devet mesecev pričakovanja je mogoče ohraniti v spominu s fotografijami, videokasetami, pa tudi mnogo bolj otipljivo, kot se je domislila ameriška umetnica Francine Krause. Njen postopek je zelo preprost. Na trebuh nosečnice nanese mavčno oblogo, ki se v eni uri strdi. Odlito skulpturo potlej različno okraši, prebarva, pač po želji bodoče matere. Nekatere v pričakovanju želijo svoj trebušček poslikati in okrasiti kar same.

NAGRADNA KRIŽANKA ■ NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL SIMON BIZJAK	ENAKOMERNO, UREJENO POJAVLJANJE ELEMENTOV	RESA, TUDI ŽENSKO IME	OBALNI SVETILNIK	PRIVRŽENEC STAROKR- ŠČANSKE LOČINE	TUJE ŽENSKO IME (IZ CRK IRA)	EDVARD STANIC	MESTO V ČADU	DELITELJ	ODLOČITEV O PRENEHANJU OBSTOJA	MIRAN ALISIC
LJUDSKO GLASOVANJE										
VEDA O PERZUSKEM JEZIKU										
ŽENSKO IME TINA (LJUBK.)						RTV NAPO- VEDOVALKA KOROŠEC				AGAVI PODOBNA RASTLINA
SL. ALPINIST (FRANCI, IZ CRK REKA)					HRVAŠKA BALERINA (ANA)	EKSPLOZIV- NO TELO				
ŠLIKAR (ZARG.)						POLITIČNO ZATOCIŠČE KREPČILNA PLJACA				
IT. PORNO ZVEZDA STALLER	AMERIŠKI IGRALEC CRUISE	NAJVEČJI SLOVENSKI DRAMATIK	TUL- ETUI ASIRSKA PRESTOLNICA				SL. PEVEC PESTNER			
NOVA DOBA	DATELJNU PODOBNA SKOLJKA	VRSTA PERIODIČNE PUBLIKACIJE	LETNI GOZDNI POSEK	STAROVEŠKA POKRAJINA V MALI AZIJI POVRTNINA			KOROŠKI PLES			
RAZDELITEV NA DVA ENAKA DELA							LOJZE KRAKAR	VERA ALBREHT RASTLINSKO STEBLO		
ROMANIZI- RANI RETJUEC						OBŽA- LOVANJE	NIZEK ŽEN- SKI GLAS SUROVINA ZA BARVILA		SISTEM PROIZVODNIH ODNOSOV NA PREHO- DU IZ SUZNIJELASTNI- STVA V FEVDALIZEM	
OSEBA IZ DELA "POD SVOBODNIM SONCEM"					FRNIKOLA		JADRANSKI OTOK SEŠTAVINA CELIČ. JEDRA			OBLASTNIK, VLADAR
RIMSKI CE- SAR, KI JE RAZDEJAL JERUZALEM				TANTAL PLAČILO ZA STANO- VANJE	DENAR (EKSPRES.) BERAČ, POTEPUH			POSODA ZA TEKOČINE IGRALEC SHARIF		
ANTON JANŠA			STOJAN PIRJEVEC GORA V JULIJU		IZVRSTEN DIRIGENT ŽIGON AVGUST				LITU SREDIŠČE MORAVSKE	
PREBIVA- LEC KAR- TAGINE						ALEŠ LEVC	GORA V POSOCJU			
NOVA DOBA	VRHOVNI KOZASKI POVELJNIK	ŽENSKA, KI JEZDI GL. MESTO KOLUMBIJE					MESTO V SR. EGIPTU GR. MIT. LETALEC			
TERME PRI PADOV					STGR. MESTO JEZERO MALAVI					
LASTNIK TOVARNE						MORSKI SESALEC IT. PEVEC COTUGNO		ŠVIC. DRAMA- TIK (ARNOLD) AM. VEŠOLJ- SKA USTANOVA		
BOG MORJA V NORDUSKI MIT. (IZ CRK RIGA)				JANKO RAVNIK POGANJEK, KLJICA	ČRESLOVINA, STROJLO MONGOLSKI VLADAR			PREGOVOR	STARORIM- SKI NARA- VOSLOVEC	SL. OPERNA SOPRANIST- KA PUSAR - JERIC
TENIŠKA IGRALKA SELES					VENČNA ZILA SRCA					
MAKEDONSKO MOŠKO IME					EGIPČ. BOG SONČA (IZ CRK NOTA)			ŠKOTSKI IGRALEC CONNERY		
NATRIJ			KRILLO RIMSKE KONJENICE		ORGAN ZA VOHANJE		DESNI PRITOK GANGESA	GLAVNO MESTO GANE		

Oven: Svojo energijo boste usmerili k bolj resnim stvarim, službi, družini, domu, zdravju. Obveznosti se bodo kar grmadile, zato je najbolje, da se jih nemudoma lotite. Pazite na zdravje, obiščite zdravnika, varujte se poškodb. V ljubezni ne tvegajte. Srečne številke: 1, 2, 4, 7, 18.

Bik: Lahko si odahnete. Pred vami je sijajno obdobje, polno srečnih okoliščin, ki bodo najbolj vplivale na vaše čustveno življenje. Krasno so zaščiteni predvsem rojeni do 5. maja. Vse vam bo šlo od rok, partner in sodelavci so na vaši strani. Srečne številke: 2, 3, 5, 9, 16.

Dvojčka: Nič dobro se vam ne piše, lahko bi vam propadli poslovni načrti, izvečete pa se lahko z nekoliko več strpnosti in tolerance. Z zdravjem ni najbolje, psihično boste napeti, morebiti bodo tudi težave v družini. Stisnite zobe, saj bo mimo. Srečne številke: 1, 5, 7, 8, 12.

Rak: Lahko se zares veselite prihodnjega tedna, zopet so na vidiku prijetna potovanja in srečanja vseh vrst. Učite se, kupujte, popravljajte avtomobil, zvezde so na vaši strani. Obkroženi boste s prijatelji, čaka vas vroča ljubezenska vez. Srečne številke: 2, 5, 6, 10, 13.

Lev: Mirnejši teden ne pomeni tudi stagnacije. V poslih in poslovnih vlaganjih bo šlo dobro, vendar ni pametno takoj odkriti vseh kart. V ljubezni in prijateljskih srečanjih se boste počutili prijetno, zadovoljni boste sami s seboj in svojo okolico. Srečne številke: 1, 2, 3, 13, 16.

Devica: Pred vami je mesec intenzivnega življenja, obdobje, v katerem boste rešili številna vprašanja. Planeti so vam naklonjeni, zato izkoristite ta čas. Spremembe, ki jih želite, bo okolje sprejelo. Mislite na sebe. Zdravje je vse in vse boljše. Srečne številke: 3, 4, 5, 11, 19.

Tehtnica: Težko boste zadovoljili svoje potrebe. Se vedno boste nared za ljubezenske pustolovščine, vendar bo treba tudi kaj žrtvovati. V službi se bodo odnosi nekoliko ohladili, za ambiciozne je to priložnost, da se potrdijo. Ne pretirajte. Srečne številke: 3, 6, 7, 12, 18.

Škorpion: V tem obdobju se bodo tudi vam uresničili težko pričakovani načrti. Usmerjeni ste v prihodnost, sedaj pa boste lahko želi sadove svojih naporov. Pustite skrb in se bolj posvetite prijateljem. V ljubezni pač ne morete imeti vsega. Srečne številke: 1, 6, 7, 11, 12.

Strelec: Vladavina Device bo obremenila vaše poslovne odnose, pričakovati je trenja in nesporazume, izpostavljeni boste dodatnim pritiskom. Tudi zdravju ne kaže najbolje, v ljubezni so možni manjši prepiri s partnerjem. Bodite previdni z denarjem. Srečne številke: 1, 7, 9, 10, 16.

Kozorog: Planeti vam bodo omogočili, da boste nekoliko zmedene razmere uspešno držali pod nadzorom. Vladavina Device vam bo prinesla več stabilnosti, svojo energijo boste usmerili v bolj koristne stvari. Umirjeno se ukvarjajte s športom, več potujte. Srečne številke: 2, 5, 6, 10, 21.

Vodnar: Ne prestrašite se zaradi novih razmer v službi. Tam boste porabili preveč energije, vendar vam bo to v zadovoljstvo. Pomembno je, da imate dobro urejeno življenje. V ljubezni je vse v redu, na dan pa bodo prišla nekatera stara neprijetna sumničenja. Srečne številke: 3, 7, 9, 10, 17.

Ribi: Sedanje stanje zvezd je za vas najbolj neprijetno obdobje v letu, vendar jo boste po srečnem naključju letos dobro odnesli, obkrožali vas bodo prijatelji in prijetni ljudje, možni so tudi nekateri novi projekti. Kljub vsemu previdnost ne bo odveč. Srečne številke: 1, 4, 6, 9, 20.

Pri žrebanju rešitev nagradne križanke bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih bomo v uredništvu prejeli najkasneje do četrtek, 8. septembra 1994 do 12.00 ure. S križanko nam pošljite še čitljivo izpolnjen nagradni kupon št. 18.

Izmed pravilnih rešitev bomo izžrebali naslednje nagrade:
1. nagrada: **Darilni paket Grafike Gracer** v vrednosti 5.000 tolarjev

2. nagrada: **Knjiga Nade Klaić "Zadnji knezi Celjski v deželah sv. krone"**

3. nagrada: **četrtna naročnina na časopis Nova doba**

Rešitev nagradne križanke št. 15 iz številke 32

Vodoravno: kasta, Isar, oportunist, malarstvo, Ptiči, kork, ar, Rasto, Brigita, tim, bradavica, MA, pripust, Kalisten, adjektiv, Nen, Ind, SEATO, vagon, STA, cč, VO, rov, pak, Akadem, ilo, Anapa, latica, stiren, EG, rog, tranša, Mann, sla, orač, Antili, Ant, Na, eu, statik, stik, Ank, literarna teorija, abota, Miran Rudan, Rora, Kant, Jaka.

Rešitev nagradne križanke št. 16 iz številke 33

Vodoravno: sovražnica, oprostitev, Natta, kana, Ati, tolar, Rina, Ili, Bojan Krajnc, Ida, Ira, Aar, Ilarion, sonant, matineja, tanker, erogena cona, Tage, Nin, sekira, VI, AK, Isis, risalnica, kaja, GN, Leonidas, Antej, trapist, Mi, metalo, krivka, Ascari, Arsa, Rae, starikavec, karta, Popit, kaša, Rn, IK, Osana, obela, Jaka, KT, ol, vokal, etan.

Tokrat je žreb razdelil nagrade takole:

Nagradna križanka št. 15:

1. nagrada: Darilni paket Grafike Gracer v vrednosti 5.000 tolarjev - **Rudi Matko**, Pod gozdom 15, 61420 Trbovlje

2. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Grofje Celjski v ..." - **Janez Majcen**, Goriška 6, 63000 Celje

3. nagrada: četrtna naročnina na časopis Nova doba - **Mira Vehovar**, Ponikve 79 b, 61312 Videm - Dobropolje

Nagradna križanka št. 16:

1. nagrada: Darilni paket Grafike Gracer v vrednosti 5.000 tolarjev - **Majda Janič**, Pristava 29, 61355 Polhov gradec

2. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Grofje Celjski v ..." - **Gral Katica**, Hardek 19, 62270 Ormož

3. nagrada: četrtna naročnina na časopis Nova doba - **Mateja Zupan**, Cesta svobode 26, 64240 Radovljica

Iskreno čestitamo!

Nagrajenci naj se javijo v uredništvu zaradi dogovora o prevzemu nagrad!

NAGRADNI KUPON ŠT.18
PRIIMEK IN IME:

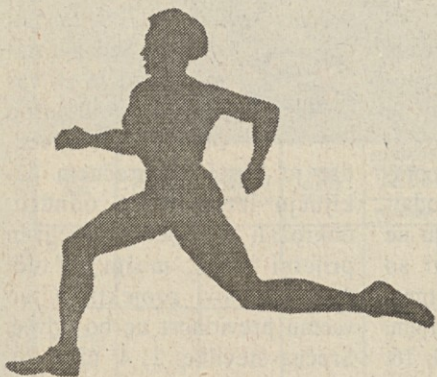
ULICA: _____
POŠTA, KRAJ: _____

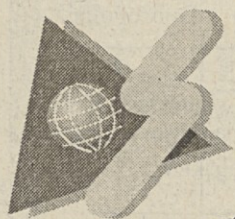
PRIPRAVLJENI,

POZOR,

AS!

AS • informacijski center

Ste se dobro pripravili na današnjo tekmo?

Tokrat je še posebej zahtevna. Težko je doseči zmago. Zmago na trgu. V poplavi ponudnikov ne zadostuje samo dober izdelek ali storitev. Treba je storiti nekaj več. Tudi uvodna promocija večkrat ni dovolj. Razmere na trgu se namreč tako hitro menjajo, da se je treba neprestano prilagajati.

Da bi potencialne stranke seznanili z novostmi, ki jih ponujate, potrebujete **medij, ki ne zaostaja**. Medij, ki je stalno na tekočem: 24 ur na dan, 7 dni v tednu, 365 dni v letu.

Prav to ponujamo! **Informacijski center As** je nov slovenski informacijski center ponudbe in povpraševanja po izdelkih in storitvah. Do informacij je mogoče dostopati enostavno in hitro - **prek telefaksa**. Zato je odprt najširšemu krogu podjetij in obrti, ki lahko do centra dostopajo kadarkoli. Potrebno je le vzpostaviti telefonsko zvezo in oglasil se bo odzivnik, ki vodi skozi možnosti, ki jih lahko izbiramo s pomočjo tipkovnice na telefaksu. Na koncu pritisnemo še tipko "start" in že smo na cilju: prejeli bomo faks **z natanko tistimi informacijami**, ki smo jih zahtevali.

Škoda pa bi bila, če bi nekdo zahteval informacije o izdelkih, ki jih vi ponujate - pa vas v centru ne bi našel.

**ZATO NAS ŠE DANES POKLIČITE IN
ZAHTEVAJTE PODROBNE
INFORMACIJE O POGOJIH
OGLAŠEVANJA!**

Abraxas d.o.o., Ljubljana, Dunajska 7
tel.: 061 / 301-495
061 / 1321-121
int. 202, 234

BRALCEM NOVE DOBE DODATEN 10% POPUST

Želimo, da nam ponudbo Informacijskega centra As podrobneje predstavi vaš zastopnik. Če se bomo odločili za enoletni najem oglasnega prostora, bomo poleg 30% popusta v prednaročilu izkoristili še dodaten 10% popust in prejeli praktično nagrado.

PODJETJE: .....

KONTAKTNA OSEBA: .....

NASLOV: .....

TELEFON: .....

Kupon pošljite na zgornji naslov.

GRAFIČNI MARKETING

eping d.o.o.
Tevčarjeva 2 Ljubljana

PODJETJE ZA MARKETING
PROPAGANDO
PROPAGANDNO GRAFIČNE STORITVE

TEL.: 061/312-518, FAX: 301-778

**METAL
PROFIL** d.o.o.

Domžale
Jarška cesta 30

IZDELAVA IN MONTAŽA
DVORIŠČNIH IN GARAŽNIH VRAT
Z DALJINSKIM UPRAVLJANJEM

Telefon: 061/ 714-105 Telefax: 061/ 712-283

Foto I. Strmole

ZDRAVILIŠČE DOBRNA

KUPON NOVE DOBE
ZA 10% POPUST

PRI VEČERJI V HOTELU TRIGLAV
OD PONEDELJKA DO PETKA

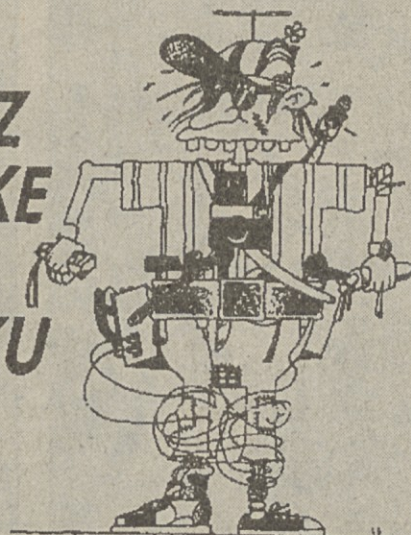
KOVINSKA GALANTERIJA

- IZDELAVA ZNAČK
- KOLAJN
- PLAKET
- POKALOV
- TERMIČNA OBDELAVA KOVIN

Anton Čizman, 61211 Ljubljana - Šmartno, Kajakaška 13
Tel., Fax: 061/59 889, Slovenija

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

ZLATI ROG 1994

Foto: I. Strmolec

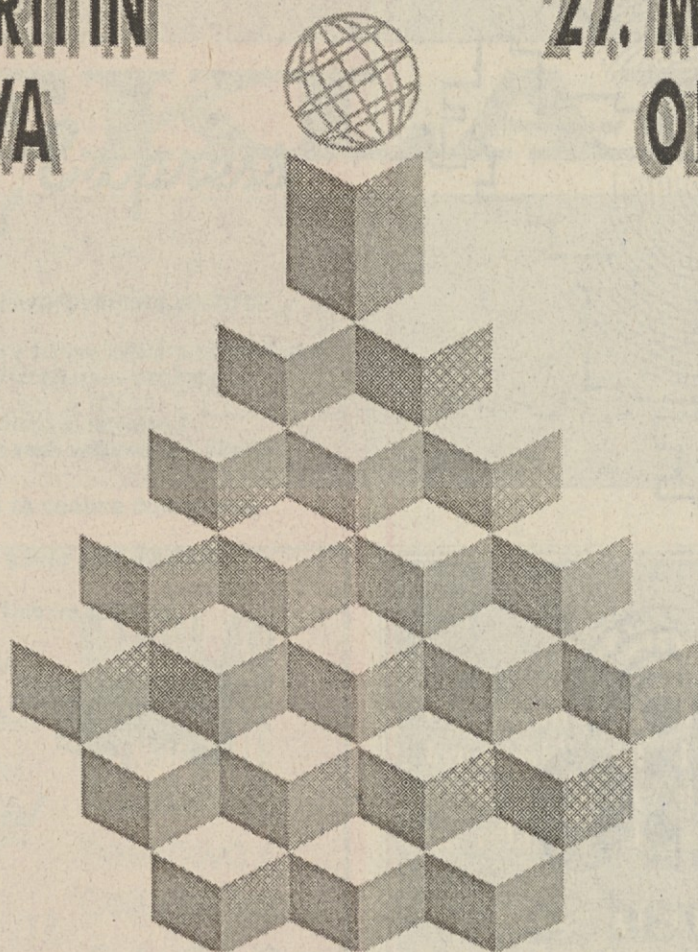

PRAZNIK OBRTI IN PODJETNIŠTVA

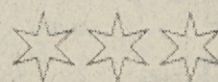
Celjski sejem
9.-18.9.1994

CELJSKI SEJEM

27. MEDNARODNI OBRTNI SEJEM

MOS

GENERALNI POKROVITELJ
MOS '94

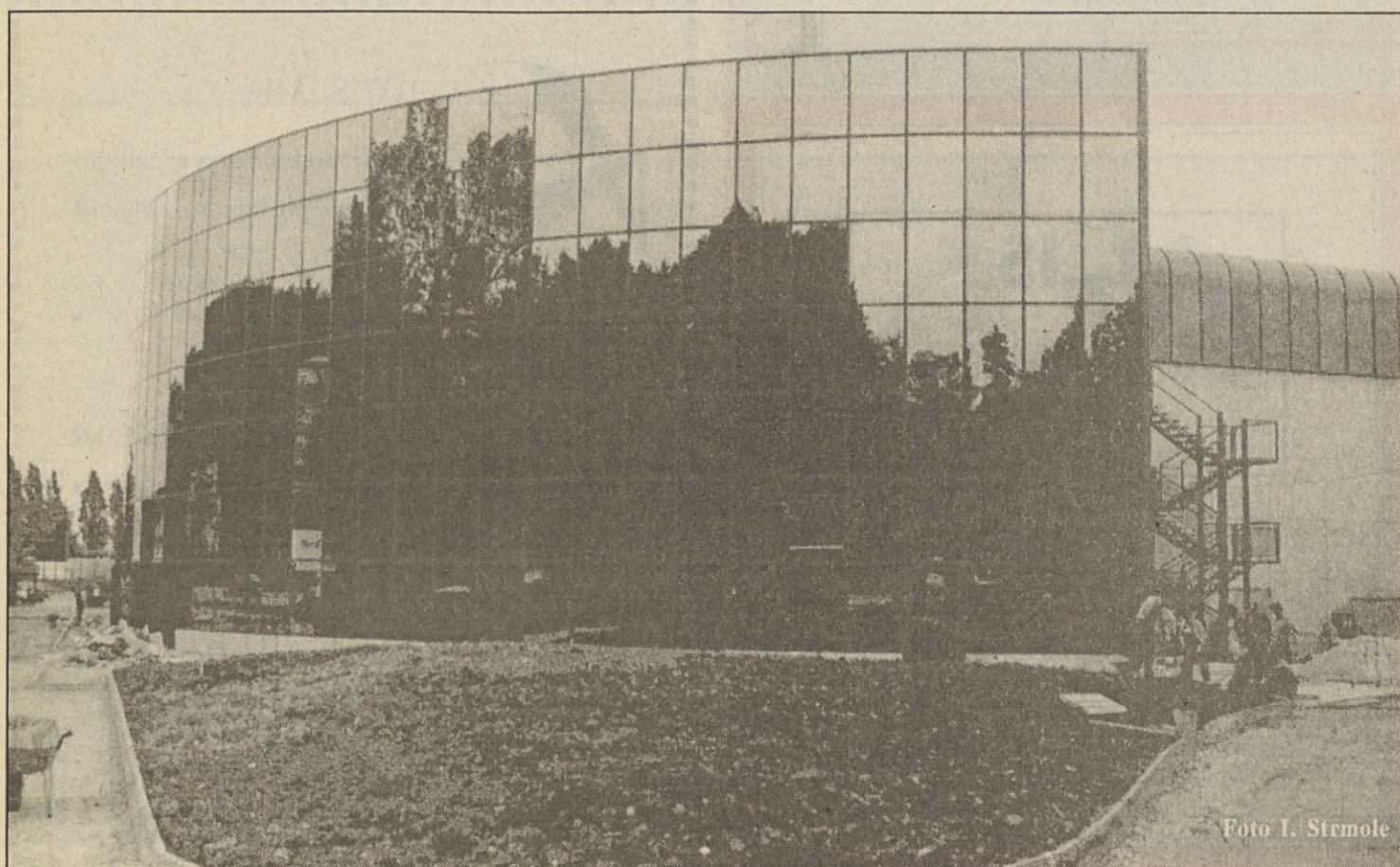
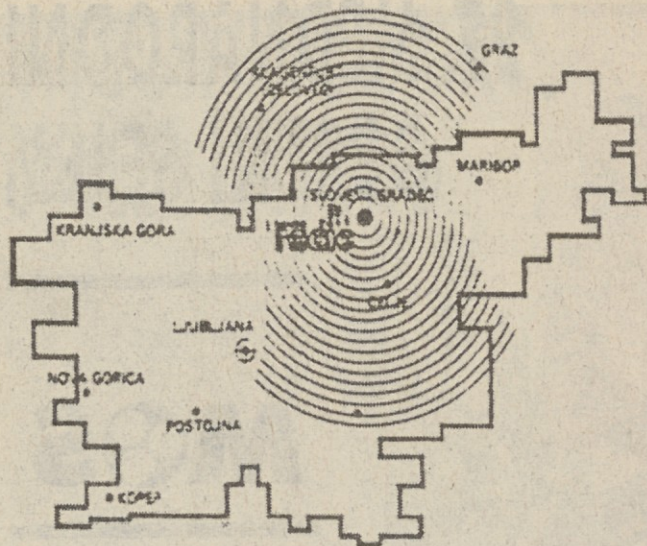
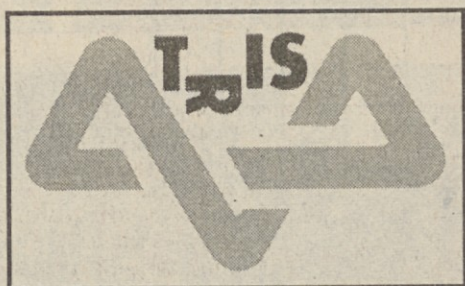

Foto I. Strmole

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

PODJETJE ZA TRŽENJE,
RAČUNALNIŠTVO IN
IZOBRAŽEVALNE STORITVE
MURSKA SOBOTA D.O.O.

69000 MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 15,
TEL.: (069) 31-255, FAX: 21-116

OTO
Kizma

Mariborska 1 (stavba zavzornice, elektr.)
fotografije iz vaših filmov že v 15 urah izdajava kontrolirano
na prvem monitorju, možni izrezi, izpisa papirjev...

-povečave A5 in A4 v ENI MINUTI iz katerekoli
fotografije, dokumentov ter iz vseh velikosti DIA filmov.

expres izdajava fotografij za osebne dokumente

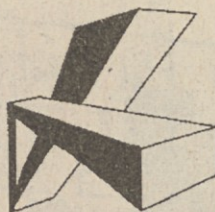
-dobro založena trgovina s foto potrebščinami

-foto vizitke, povečave do 1mx1m, folije za
glavoskope, in še kaj

Opisite nas

FOTO Kizma

107,8 Mhz

Prva zasebna komercialna
radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

GRAFIKA GRACER d.o.o.

Okrogarjeva 2, 63000 Celje
tel./fax: +386 (0)63 34-164

REKLAMA

CELJE

d.o.o.

Ulica XIV. divizije 6; 63000 CELJE, Tel.: 063/ 26-236, 29-375, Fax.: 063/ 29-375

*Računalniška šola
Zvezdana Martiča*

Začetniški in nadaljevalni
računalniški tečaji, svetov-
vanje, računalniška literatu-
ra in video kasete.

Tudi na MOS! Hala B /18
Novol Računalništvo za otroke!

**DISPLAY
MM**

Prešernova 7,
Celje, tel./fax:
26-812

OBVESTILO!

Obveščamo vse ljubitelje narave in re-
kreacijskih pohodov, da dne 3. 9. 1994 ob
01,00 uri organiziramo maratonski pohod
na relaciji Celje - Logarska dolina.

Vse informacije o pohodu dobite pri ZŠAM
Celje, Slomškov trg 1, na telefonski številki
441-621 ali 25-709.

Slovenija - Litva (16. 11. '94),
Slovenija - Estonija (29. 3. '95),
Slovenija - Ukrajina (11. 10. '95),
Slovenija - Hrvaška (15. 11.'95)

Kvalifikacije za evropsko nogometno prvenstvo

Ljudski vrt v Mariboru

SLOVENIJA : ITALIJA

"SAMO ŠE 8 DNI"

7. september 1994

Vstopnice pri prodajalcih:

Celje: Kompas (27-149); Laško:
Kompas (731-295); Velenje: Kompas
(854-593); Žalec: Kompas (714-155);
Zreče: Kompas (762-583); Maribor:
Matic (211-262), Agencija Tabor (32-
150 in 23-661), Grad (20-147), Icar
(222-296 in 222-665); Ptuj: Anka (776-
020); Slovenj Gradec: Kompas Con-
tinental (41-152); Ravne: Koratur (20-
483); Lendava: Hotel LIPA (75-721);
Murska Sobota: Birotehnika TKALČEC
(22-666); Moravske Toplice: Salon
SILVA (Hotel TERMAL, 48-030);
Gornja Radgona: Špedicija BELTRANS
(62-096); Fokovci: Trgovina SETINA
(44-010); Boreci, Križevci pri Ljtomeru:
Gostišče ZORKO (87-491), ali pri
pooblaščenih agenciji KATEDRA HIT
d.o.o., Tyrševa 23, (tel. 227-004),
Maribor.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

SL003-03416 V NAJEM ODDAMO POSLOVNI LOKAL V LJUBLJANI NA VIČU ULICA TIBILISKA 81. LOKAL IMA 200 M² IN SE NAHAJA V PRITILČJU NOVOGRAJENEGA OBJEKTA POSLOVNO TRGOVSKEGA CENTRA. LOKAL IMA SVOJ VELIKI PARKIRNI PROSTOR IN JE LAHKO DOSTOPEN.

Naziv: INTEGRA LJUBLJANA
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: MALČI BELIČEVA 133
Telefon: 061/274-196
Telefaks: 061/273-096
Kontakt: BORIS BLAŽIČ

SL003-03426 NUDIMO MEDENINASTE PALICE FI 26 DOLŽINE 2 - 4M.

Naziv: BAREX EXPORT - IMPORT M. SOBOTA
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: MURSKA SOBOTA
Pošta: 69000
Naslov: CANKARJEVA UL 39
Telefon: 386/69/32-675
Telefaks: 386/69/32-345
Kontakt: BORIS BARAČ

SL003-03429 UGODNO PONUJAMO OBSTOJEČI PROFESIONALNI STROJNIŠKI CAD SISTEM FIRME HEWLETT - PACKARD. SISTEM OBSEGA TRI GRAFIČNE DELOVNE POSTAJE HP9000/SERIJA 400, KI SO POVEZANE V MREŽO, RISLANIK

FORMATA A4 - A3, RISALNIK FORMATA A4-A0, LASERSKI IN MATRIČNI TISKALNIK TER ENOTO ZA VARNOSTNE KOPPIJE. NA SISTEMU STA INSTALIRANA 2 PROGRAMSKA PAKETA HP ME10 ZA 2D CAD IN EN PAKET ME 30 ZA 3D CAD TER PROGRAMSKI PAKET ZA ROKOVANJE IN VZDRŽEVANJE BAZE PODATKOV. SISTEM JE MOŽNO ODKUPITI ALI VZETI V NAJEM.

Naziv: TEHNODETA, D.O.O.
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: PTUJSKA CESTA 117
Telefon: 062/414-991
Telefaks: 062/412-991
Kontakt: JOŽE BARABRIČ

SL003-03437 NUDIMO: REZANJE - VARENJE ALU PROFILOV TER SESTAVLJALNICA ALU ELEMENTOV.

Naziv: KLJUČAVNIČARSTVO
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: PTUJ
Pošta: 62250
Naslov: GRAJENA 51 A
Telefon: 062/778-500
Kontakt: ALOJŽ KOKOL

SL003-03438 KONSTRUIRANJE IN IZDELAVA NIZKONAPETOSNIH RAZDELILNIH NAPRAV: - VSE VRSTE ELEKTRIČNIH RAZDELILCEV - KOMANDNIH PULTOV - KOMANDNIH OMAR /ENO IN VEČ POLJNIH/ - MERILNIH GARNITUR VN, NN - NN SKELETOV - SERIJSKA IZDELAVA RAZNIH INDUSTRIJSKIH SKLOPOV IZ PODROČJA JAKEGA IN ŠIPKEGA TOKA.

Naziv: GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41

Telefon: 061/1250-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

SL003- IŠČEMO POSLOVNEGA PARTNERJA, KI JE ZAINTERESIRAN ZA ZASTOPANJE NA OSEBNIH VOZIL IN NADOMESTNIH DELOV ZA OS. IN TOVORNA VOZILA. V KOLIKOR JE PARTNER ZAINTERESIRAN ZA FINANČNI IN PROSTORSKI VLOŽEK V PODJETJE, SMO SE PRIPRAVLJENI DOGOVARJATI. PODJETJE JE DOKAPITALIZIRANO IN JE NJEGOVA TRENUTNA VREDNOST CCA. 25.641 DEM.

Naziv: TL. TRADE LINE, D.O.O.
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: LJUBLJANA - POLJE
Pošta: 61260
Naslov: KLEMENOVA 164
Telefon: 061/482-306
Telefaks: 061/482-306
Kontakt: KOVAČIČ

SL003-03444 V CENTRU KAMNIKA PRODAJAMO 5.500 M² POSLOVNO PROIZVODNIH PROSTOROV.

Naziv: IP ALPREM KAMNIK
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: KAMNIK
Pošta: 61240
Naslov: USNJARSKA C. 9
Telefon: 061/811-511
Telefaks: 061/813-501
Teleks: 31636 YU ALPREM
Kontakt: URH VILJEM

SL003-03449 IZ LASTNE PROIZVODNJE NUDIMO ZA NADALJNO PRODAJO VEČJI ASORTIMA SVOJIH IZDELKOV ZA OTROŠKE VRTCE, CVETLIČARNE, TRGOVINE Z DARILI IN GALANTERIJU TER POHIŠTVOM. MOŽNA TUDI SKUPNA VLAGANJA. SUPER UGODNE CENE ZA OTROŠKE SKIROJE: GARANCIJA 12 MESECEV /LE-

SENI, SESTAVLJIVI, ZADNJA ENOJNA ALI DVOJNA KOLESA/

Naziv: IDEJA, D.O.O.
ŠENTJERNEJ
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: ŠENTJERNEJ
Pošta: 68310
Naslov: VRBOVCE 14
Telefon: 068/42-941
Telefaks: 068/42-941
Kontakt: ROMAN GOLOB

SL003-03450 PROGRAMIRANJE V WINDOWS OKOLJU. RAZVOJ INFORMACIJSKIH SISTEMOV. RAČUNALNIŠKO POUČEVANJE.

Naziv: COMLAND, RAČUNALNIŠKI INŽENIRING, D.O.O.
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: TUGOMERJEVA 43
Telefon: 061/556-822
Telefaks: 061/556-822
Kontakt: ALEKSANDER NOVAKOVIČ

SL003-03461 PROIZVAJAMO BRISAČE ZA DOMAČO IN INDUSTRIJSKO UPORABO. POLEG TEGA IZDELUJEMO TUDI KAPE S ŠILTOM ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS. PO ŽELJI VAM JIH LAHKO TUDI POTISKAMO Z VAŠIM EMBLEMOM.

Naziv: ROTEX D.O.O.
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: TRŽIČ
Pošta: 64290
Naslov: KOVOR 61
Telefon: 064/57-810
Telefaks: 064/57-810
Kontakt: ROŽIČ PRIMOŽ

SL003-03470 NUDIMO PREVOZNE USLUGE Z FURGON KOMBIM, NOSILNOSTI 1700 KG/11M³. POSEBNO JE PRIMERNO ZA PREVOZ TEKSTILA IN TEKSTILNIH IZDELKOV.

Naziv: AVTOPREVOZNIŠTVO

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

PILIH ZDRAVKO S.P.
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: LJUBLJANA - MOSTE
POLJE
Pošta: 61110
Naslov: BRODARJEV TRG 5
Telefon: 061/455-783
Telefaks: MOB. TEL. 0609/622-910
Kontakt: PILIH ZDRAVKO

SL003-03479 PRI NAS LAHKO
KUPITE ALI NAROČITE ŽEN-
SKO IN MOŠKO SPODNJE PE-
RILO. IZDELUJEMO PLASTI-
ČNE KABELSKE SPONKE ZA
AVTOELEKTRIKO.

Naziv: SJ & B, D.O.O.
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: ŠMARTNO PRI
SLOVENJ GRADCU
Pošta: 62383
Naslov: ŠMARTNO 25
Telefon: 0602/53-200
Telefaks: 0602/53-200
Kontakt: BARBARA SANTNER

SL003-03483 PONUJAMO USLU-
GE NA PROFESIONALNEM ST-
ROJNIŠKEM CAD SISTEMU FI-
RME HEWLETT-PACKARD. US-
LUGE OBSEGAJO PRENOS
KLASIČNE "PAPIRNATE" DO-
KUMENTACIJE NA CAD SIS-
TEM, MODELIRANJE 3D CAD
MODELA IZ 2D RISB IN SKIC
TER IZDELAVA 2D DOKUME-
NTACIJE NA PODLAGI 3D MO-
DELA "PREVOD" IZ HP CAD
FORMAT V DXF IN IGES FO-
RMAT TER OBRATNO. PRAV
TAKO PONUJAMO IZDELAVO
KONSTRUKCIJ IN NAČRTOV S
PODROČJA STROJNIŠTVA, NA-
JRAJE ORODJARSTVA /ORO-
DJA ZA TLAČNI LIV, BRIZ-
GANJE PLASTIKE, ŠTANČNA
ORODJA, VPENJALNE PRIPRA-
VE ITD./

Naziv: TEHNODETA, D.O.O.
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: PTUJSKA CESTA 117
Telefon: 062/414-991
Telefaks: 062/412-991
Kontakt: JOŽE BARABRIČ

PONUDBE TUJIH PODJETIJ:

SL003-02920 INDIJSKO POD-
JETJE NUDI: - OKVIRJE ZA
OČALA - OPTIČNE LEČE - OS-
TALE OPTIČNE PRIPOMOČKE.

Naziv: RONAK, OVERSEAS
COMPANY
Država: 356 INDIJA
Kraj: BARODA
Pošta: 390 001
Naslov: P.O. BOX NO.: 33
Telefon: 00 91-265/552-144
Telefaks: 00 91-265/452-681
Kontakt: NAYAB S D

SL003-02921 ČEŠKO PODJETJE
NUDI PROSTE KAPACITETE
NA PRODOČJU PROIZVODNJE
IN PREDELAVE METALUR-
ŠKIH MATERIALOV /ŽAGE,
VRTALNI STROJI, STRUŽNICE,
BRUSILNI STROJIL.../.

Naziv: STROJNI A
TRAKTOROVA STANICE
HOSTIVICE
Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj: PRAHA - ZAPAD
Pošta: 3303-111
Naslov: KB. PRIKOPY - 1 3.
PRAHA 1
Telefon: 00 42/02/395-322
Telefaks: 00 42/02/395-328

SL003-02924 AMERIŠKO POD-
JETJE NUDI RABLJENA OSE-
BNA VOZILA, PLOŠČE, CD
PLOŠČE, KASETE, GLASBENO
OPREMO, ŠPORTNA OBLA-
ČILA, OBLEKE, TENIŠKO O-
BUTEV, KANDIRANE IN ZA-
MRZNJENE PREHRAMBENE
IZDELKE, GLASBENE IN VI-
DEO KOPIJE IN RAZNE DRU-
GE AMERIŠKE PROIZVODE.

Naziv: SANTO ENTERPRISES
Država: 840 ZDA
Kraj: CHARLOTTE N.C.
Pošta: 28205
Naslov: 3125 EASTWAY
DRIVE SUITE 210
Telefon: 00 1/704/532-1222
Telefaks: 00 1/704/532-1222
Kontakt: MOHAMED

GISMALA /OWNER/

SL003-02926 PODJETJE IZ PA-
KISTANA NUDI VENTILE, CE-
VI, PRIBOR, TERMOMETRE,
CEDILA, REGULATORJE IN
ZRAČNIKE.

Naziv: AGRA INTERNA-
TIONAL
Država: 586 PAKISTAN
Kraj: M.M. COLONY
Pošta: M/2077
Naslov: ORANGI 11, GPO
BOX 704 KARACHI
Telefon: 666-1731 ATTN. 835
Telefaks: 263-5276
Kontakt: CHIEF EXECUTIVE

SL003-02929 IZRAELSKO POD-
JETJE ČIGAR GLAVNA DE-
JAVNOST SO SKUPNA VLA-
GANJA NA RAZLIČNIH POD-
ROČJIH, IŠČE POSLOVNE PAR-
TNERJE ZA SKUPNA VLAGA-
NJA.

Naziv: EXTER INTERNA-
TIONAL TRADING LTD.
Država: 376 IZRAEL
Kraj: RAMAT - GAN.
Naslov: 3 HABONIM STREET
RAMAT - GAN.
Telefon: 00 972-3-575-2-332
Telefaks: 00 972-3-575-2-161
Kontakt: IFTACH EVEN -
ZUR
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
ANGLEŠČINA

SL003-02933 ČEŠKO PODJETJE
NUDI TEHNOLOGIJO PRAŽE-
NJE KAVE. POGOJ - TRGOV-
SKE IZKUŠNJE NA PODROČJU
PREHRAMBENIH ARTIKLOV,
NAJMANJ 10 ZAPOSLENIH, PRO-
DAJA KNOW - HOW.

Naziv: AGENTURA MaDaS,
MARKETING DATA SERVICE
Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj: HOSTOVICE, PRAHA
ZAPAD
Pošta: 243 01
Naslov: HUSOVO NAM. 59
Telefon: 42/2/395-589, 395-591
Telefaks: 42/2/395-474

Kontakt: IVO ŠREIBER

SL003-02936 SLOVAŠKO PO-
DJETJE NUDI LES IN LESNE
IZDELKE, OBUTEV, PIVO...

Naziv: M + H, TOPOLČANY
Država: 200 ČEŠKOSLOVAŠKA
Kraj: TOPOLČANY
Pošta: 95501
Naslov: POD KALVARIOU 6
Telefon: 0042-815-24-254
Kontakt: MIKUŠ STANISLAV

SL003-02938 ITALIJANSKO PO-
DJETJE NUDI NAČRTOVANJE
IN DOBAVO TELEFONSKIH
SISTEMOV, PROTIPOŽARNIH
SITEMOV IN SISTEMOV PROTI
KRAJAM.

Naziv: FTA SISTEMI SRL.
Država: 380 ITALIJA
Kraj: TRICESIMO
Pošta: 33019
Naslov: VIA DE PIBOSIO 11
Telefon: 00 39 /432-851-414
Telefaks: 00 39 /432-854-342
Kontakt: PAOLO PIVIDORI
JEZIK SPORAZUMEVANJA:
ANGLEŠČINA

PODROBNEJŠE INFORMACIJE
LAHKO DOBITE VSAK DAN MED 9.00
IN 13.00 URO V INFORMACIJSKI
PISARNI CIS GZS, SLOVENSKA 41,
LJUBLJANA, TEL: 061/1250-122, FAX:
061/219-536 IN NA VSEH OBMOČNIH
ZBORNICAH · GZS.

NOVA
DOBA

Naročilnica

Ime: ..... priimek: .....

naslov: .....
.....

naročam časopis Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošiljajte .....izvodov.
števílo

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

.....
podpis naročnikaMALI
OGLASI

● **LENEŽE IN NOŽE** za vse vrste plugov in frez prodajamo in kupujemo. Popravljamo kotle za žganje-kuho in peči ter izdelujemo okenske mreže. Kovaštvo Černigoj, Lokavec 45, Ajdovščina, tel.: 065/62-645

● **STARE RAZGLEDNICE**, tudi cele albume, odkupujemo. Tel.:

0608/63-111

● **VSE VRSTE STAREGA POHIŠTVA**, ure, umetnine, nakit, kovance, razglednice... odkupujemo. Nudimo tudi kvalitetne restavratorske usluge. ANTIKA KIRKA, Tavčarjeva 7, Kranj, tel.: 064/ 221-037 ali 48-545

● **LAŽJO RABLJENO MOTORNO KOSILNICO**, primerno za vsak teren, prodam. ALPINA AGROAL, pogon na eno kolo, širina nožev 80 cm, Tomosov motor UMO 06. Cena 50.000 SIT.

Tel.: 063/ 725-345

● **TAKOJ IN KVALITETNO MONTIRAM** lesne obloge, karnise, pohištvo ter drugo in opravi vse hišna popravila - zidarska, keramična, električna in vodoinštalaterska, soboslikarska in drugo. Tel.: 067/ 73-108, po 20. uri

● **ŽELITE TUDI VI Z VZREJO** južnoameriške činčile dodatno zaslužiti? Ugodna cena kvalitetnih razplodnih živali, možnost kredita... Pohitite, količina je omejena. Tel.: 062/ 514-277 - Lojze.

● **POLAGANJE KERAMIKE**, marmorja in umetnega kamna. Tel.: 061/ 812-721

● **VSE VRSTE STARIN**, starejših od sto let, stalno odkupujem. Mejak, Staje 1 c, 61292 Ig pri Ljubljani, tel.: 061/ 662-243

● **HLAJENJE, GRETJE IN PREZRAČEVANJE**. Sodobne klima naprave "Electra". Brezplačen ogled in svetovanje, montaža in servis. ČIP, d. o. o., Stegne 25, 61000 Ljubljana, tel.: 061/ 1597-308, fax: 061/ 1591-367

● **BETONSKI ZIDAKI** 25, 20 in 12, talne plošče, travne plošče, škarpniki, robniki, nosilni stebri,

zračniki in vrtno ograje. Cementinarstvo Šurbek, Poljčane, tel.: 062/ 825-303

● **VEČ TELIČK** do 200 kilogramov za nadaljnjo rejo kupim. Tel.: 0601/ 81-372

● **RAZPRODAJA** kokoši nesnic, starih eno leto, kokoši so v polni nesnosti, lahko so za zakol ali nadaljnjo rejo. Prodajamo tudi več tednov stare piščance in vsak dan sveža jajca. Tel.: 063/ 755-844 ali na naslov: Vinter, Slovenske Konjice

● **SPREJEMAMO NAROČILA** za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, tel.: 0608/ 79 - 375

● **DIANA** 6, letnik 1978, nevozna, neregistrirana, poceni. Tel.: 063/ 441-606, med 8. in 9. uro

● **KMEČKO STANOVANJSKO HIŠO** z gospodarskim poslopjem (lep sadovnjak in brajde), takoj vseljivo, na lepi mirni lokaciji v Križevcih 103 pri Ljutomeru, z 1,25 ha zemlje, z več zazidljivimi stanovanjskimi parcelami, prodamo v celoti ali po posameznih parcelah. Tel.: 062/62-275, 065/ 22-321, 062/610-571

MALI OGLAS
BREZPLAČNO

KUPON

Moj naslov: .....

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom "Za male oglase" in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

Kako bi s certifikatom ravnal preudaren gospodar?

Vemo, da ste se kot imetnik lastniškega certifikata znašli pred težko odločitvijo. Ponudb je veliko, vendar vse niso enako gotove. Kaj je torej treba vedeti, preden se odločite?

PODJETJE ALI POOBLAŠČENA INVESTICIJSKA DRUŽBA?

Naložba certifikata v določeno podjetje se zdi na prvi pogled vabljiva, vendar ima tudi svoje slabe strani. Z naložbo celotnega certifikata v eno samo podjetje je tveganje precejšnje, če pa boste svoj certifikat vložili v več podjetij, boste morali njihov položaj nenehno spremljati. Najbolje je, če zahtevno delo namesto vas opravijo strokovnjaki pooblaščenih investicijskih družb.

POREKLO INVESTICIJSKE DRUŽBE.

Bodite pozorni na ustanovitelje in vodstva posameznih investicijskih družb. Pooblaščene investicijske družbe Triglav je posredno ustanovila Zavarovalnica Triglav, ki je izjemno močno in trdno podjetje z dolgotrajnimi izkušnjami na denarnem področju, kar je najboljše jamstvo za odgovorno in uspešno upravljanje z vašim premoženjem.

VARNOST IN DONOS.

Triglav - Pooblaščena investicijska družba Ob Muri bo kupovala delnice vrste dobrih in obetavnih slovenskih podjetij, predvsem pa tistih s Prekmurja in Prlekije. Zato bo naložba certifikata v našo investicijsko družbo za vas varna in donosna, hkrati pa bo zagotavljala, da bo bogastvo vašega kraja ostalo v vaših rokah.

VREDNOST.

Delnice naše investicijske družbe bodo v najkrajšem možnem času vključene v trgovanje na Ljubljanski borzi, kar pomeni, da jih boste lahko dobro in brez težav prodali ter tako zanje dobili gotovino. Prepričani smo, da bodo delnice naše investicijske družbe iskan vrednostni papir z dobro ceno.

ENOSTAVNOST.

Svoje certifikate boste lahko vpisovali v našo družbo na okencih vseh poslovnih mest Zavarovalnice Triglav ter na vseh enotah PTT in SDK. Na vašo željo pa bomo pripravili dodatna vpisna mesta na vašem delovnem mestu.

Naša družba ima vso oporo v Zavarovalnici Triglav, ki je trdno in močno podjetje z več kot milijonom zavarovancev in bogatimi izkušnjami na denarnem področju. Doslej smo varovali vaše premoženje, zdaj vam ponujamo roko pri ustvarjanju in varovanju vašega prihodnjega bogastva.

Vse informacije so vam na voljo na vseh poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav ali pri vašem zavarovalnem zastopniku. Pokličite nas po telefonu: 069/31-650.

Pooblaščena investicijska družba
ob Muri d.d.

Triglav

NALOŽBA PREUDARNEGA GOSPODARJA

Maša

V podružni cerkvi svetega Frančiška Ksaverija v Ribnici je bila 25. avgusta odlično obiskana maša v dobre namene za poštenost in pravično pravno državo, ki jo je naročila Nova doba zaradi primerov grobega kršenja človekovih pravic v Sloveniji (primeri razbitih družin nekdanjih nekrivih uslužbencev jugoslovanskih organov, nerazumljivo dolg pripor zakoncev Kodrič itd.).

Maševal je ribniški dekan Maks Ipavec, ki je z izbranimi besedami sporočil v bistvu le to, da je pet prstov različnih, vendar so na isti roki, zato moramo ljudje živeti v medsebojni ljubezni in strpnosti in se spomniti, da je Kajn v grehu ubil svojega brata Abla.

Večer v cerkvi svetega Frančiška Ksaverija so obogatili pesmi dekleškega pevskega zbora, maše pa se je poleg uglednih ribniških očakov udeležilo neverjetno veliko mladih ljudi.

Mejdun, je rekel Ipavec, koliko vas je, ki dobro delate in mislite...

Ni sledu za bombašem

Avstrijski notranji minister Franz Loeschnak je imenoval posebno komisijo, ki naj bi raziskala ozadje eksplozije v Celovcu. Policija za zdaj ni našla nobene nove sledi. Bomba je bila sestavljena iz pol metra dolgega plastičnega tulca, v katerem so bili trije ali štirje kilogrami eksplozivne snovi. Avstrijska policija išče belo vozilo znamke mazda, ki naj bi jo osumljenec vozil. Doslej so pregledali že pred 11.000 takšnih avtomobilov v Avstriji, sedaj bodo preiskavo razširili še v tujino.

PANORAMA

Franci Križaj, režiser: "Slovenski teater je na pravi poti, čeprav tako zelo odvisen od gmotnih zmožnosti. Gre za precejšnje vsebinske razlike od teatra do teatra, ki jih alternativne skupine uspešno zapolnjujejo.

V Celju pripravljamo Jožeta Kranjca Detektiva Meglo, komedijo gogoljanskega tipa iz tridesetih let, za mali oder pa sodobno komedijo Smejči mladega Zorana Hočevarja."

Butasti sindikati

Samozadostna vodstva sindikatov zganjajo hrup in si pojejo hvalnice ob sleherni drobtini, ki jim jo milostno pokloni vlada. Če bi ustanovili koncern, kot jim je bilo ponujano, bi skupaj z delavsko hranilnico danes lahko shranili večidel certifikatov svojega članstva, ne pa da so samo nemi opazovalci razprodaje Slovenije, njenih tovarn in delavcev. Bili bi enakopravni pogajalec, delavci pa ohranili svoje tovarne in socialno varnost. Vodstva sindikatov so se tako prvič izenačila z delavci: oboji bodo služili tujemu gospodarju.

Mafija

Njegova ekscelenca gospod predsednik Milan Kučan prav sili, da bi ga gospoda Janša in Po-dobnik znova stiščala na zagovor v parlament. V razgovoru s kolegico Barbaro Kramžar je povedal tudi tole: "Nimam razlogov, da ne bi mislil, da v Sloveniji ni mafij. Čudno bi bilo, če jih ne bi bilo, toda menim, da so drugačne vrste in da je govorjenje o tako imenovani ud-bomafiji samo poskus, da bi se pozornost odvrnila stran od pravih mafij, ki so tudi mednarodno povezane..."

Njegova ekscelenca že ve, glede na to, da je on dobro varovan, ostaja samo vprašanje, kaj bo on kot predsednik naredil, da bi to ubogo, z mafijami prepredeno državo obvaroval, preden delavcev ne izropajo, posameznike razkosajo, nekdanje policaje poveljujejo, oficirje križajo in turistov ne postrelijo.

Leblanc svetovni prvak

Osemindvajsetletni Francoz Luc Leblanc je postal novi svetovni prvak med poklicnimi kolesarji. Na zelo zahtevni progi in v hudi vročini je zbral dovolj moči, da je kilometer pred ciljem pobegnil zasledovalcem in pripeljal na cilj dobrih 251 kilometrov dolge proge s časom 6.33.54.